

ЯК ПРЫЗНАВАЛІСЯ
Ў КАХАННІ
КЛАСІКІ?

11

ЯКІЯ АЎТО
КУПЛЯЮЦЬ
БЕЛАРУСЫ?

15

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

1

САКАВІКА 2022 г.

АЎТОРАК

№ 41 (29663)

ЦЫТАТА ДНЯ

Ігар БРЫЛО,
міністр сельскай
гаспадаркі і харчавання:

«У апошнія гады ўсё часцей узнікае пытанне выкарыстання тэхналогій дакладнага земляробства і рэсурсазберагальных тэхналогій. У Беларусі ўкараняюцца элементы сістэмы дакладнага земляробства (сістэмы паралельнага ваджэння, GPS-навігацыі, сістэмы ўліку расхода паліва). У 2021 годзе вясновая сяўба яравых збожжавых і зернебабовых культур з выкарыстаннем элементаў сістэмы дакладнага земляробства праведзена на 16 працэнтах плошчы, сяўба азімых збожжавых на зерне — на 10 працэнтах. Летась распрацавана канцэпцыя лічбавай платформы «Дакладнае земляробства», мэтай стварэння якой з'яўляецца інфармацыйнае суправаджэнне, планаванне і вядзенне гаспадарчай дзейнасці на аснове аперацыйнага кіравання тэхналагічнымі працэсамі ў раслінаводстве».

ВЫБАР ЗРОБЛЕНЫ

Змяненні і дапаўненні ў Канстытуцыю падтрымалі 82,86 % грамадзян, з тых, што прыйшлі на рэферэндум

Папярэднія вынікі рэспубліканскага рэферэндуму падчас прэс-канферэнцыі агучыў старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Ігар КАРПЕНКА.

— У адпаведнасці з артыкулам 121 Выбарчага кодэкса Рэспублікі Беларусь, рашэнне аб змяненнях і дапаўненнях у Канстытуцыю лічыцца прынятым, калі за яго прагаласавала большасць грамадзян, унесеныя ў спісы для галасавання, — акцэнтаваў увагу кіраўнік Цэнтрвыбаркама. — Агульная колькасць

грамадзян, унесеныя ў спісы ўдзельнікаў рэферэндуму, складала 6 мільёнаў 815 тысяч 667 чалавек. У галасаванні прыняло ўдзел 5 мільёнаў 359 тысяч 471 грамадзянін, або 78,63 % (гэта значыць, больш чым палова ад унесеныя ў спісы). Такім чынам, рэспубліканскі рэферэндум адбыўся.

За прыняцце змяненняў і дапаўненняў да Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь прагаласавалі 4 мільёны 440 тысяч 813 грамадзян, што складала 82,86 % ад колькасці тых, хто прагаласавав, або 65,16 % ад унесеныя ў спісы для галасавання. Супраць прыняцця змяненняў

і дапаўненняў прагаласавала 686 тысяч 165 удзельнікаў рэферэндуму, што складае 12,8 % ад тых, хто прагаласавав, або 10,07 % ад унесеныя ў спісы для галасавання. Як паведамілі ў Цэнтральнай камісіі, канчатковыя вынікі рэферэндуму будуць падведзены 3 сакавіка.

Ігар Карпенка адзначыў, што яўка на рэферэндум была дастаткова добрай. Для параўнання ён прывёў вынікі яўкі трох мінулых рэферэндумаў, праведзеных у Беларусі. У 1995 годзе свае галасы аддалі амаль 65 % грамадзян, у 1996-м — звыш 84 %, у 2004 — больш за 90 % беларусаў. **СТАР. 2**

ВЯСНА. ХУТКА СЕЯЦЬ

Фота Віктара ДРАЧОВА.

Нягледзячы на тое, што па начах на Палессі яшчэ нярэдка замазкі, механізатары адной з найлепшых гаспадарак Гомельскай вобласці — ААТ «Тураўшчына» ўжо практычна падрыхтавалі тэхніку да вяснавых палявых работ. На механізаваным аддзяленні ў аграгарадку Верасніца трактарысты, зваршчыкі і слесары-збор-

шчыкі працуюць над тым, каб падчас сяўбы не было ніякіх збояў у рабоце.

Трактарыст Аляксандр БЛОЦКІ, які працуе ў гаспадарцы ўжо 26 гадоў, добра ведае, як важна, каб уся тэхніка была дагледжана і адрамантавана.

У сезон

КАБ УРАДЖАЙ УРАДЗІЎ

Новыя сарты і падыходы ў агародніцтве

Напярэдадні новага дачнага сезона размаўляем з дырэктарам РУП «Інстытут агародніцтва», кандыдатам сельскагаспадарчых навук Андрэем ЧАЙКОУСКІМ аб новых сартах і гібридах агародніны айчыннай селекцыі, глабальным пацяпленні і пра тое, што сёння рэальна вырастаць на сваіх «сотках».

СТАР. 13

КОРАТКА

• Знешні дзярждоўг Беларусі ў студзені зменшыўся на 1,6 працэнта, да \$17,9 млрд.

• Серыю паштовак з пасланямі нашчадкаў ад жанчын-ветэранаў ствараюць у Гродзенскай вобласці.

• Дзень посткросера праходзіць 1 сакавіка ва ўсіх аддзяленнях «Белпошты».

• У Баранавічах у двары дома адкапалі 26 снарадаў часоў вайны.

• Адборачныя матчы чэмпіянату Еўропы паміж гандбалісткамі Беларусі і Грэцыі адменены.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

ВЫБАР ЗРОБЛЕНЫ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

За правядзеннем рэферэндуму назіралі 195 міжнародных і 45 тысяч 701 нацыянальна назіральнік. «У ЦВК ад назіральнікаў не паступала інфармацыі аб парушэннях заканадаўства аб рэферэндуме, — паведаміў старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў. — Мы чакаем канчатковых заяў ад назіральных місій па выніках іх работы, маніторынгу падрыхтоўкі і правядзення рэспубліканскага рэферэндуму».

Па словах Ігара Карпенкі, за перыяд падрыхтоўкі і правядзення рэферэндуму ў Цэнтрвыбаркам паступіла каля 700 зваротаў грамадзян. «Асноўная маса зваротаў датычылася ўдакладнення звестак у спісах удзельнікаў рэферэндуму, магчымасці прагаласаваць не па месцы рэгістрацыі, пераліку дакументаў, па якім можна было атрымаць бюлетэнь для галасавання, — удакладніў ён. — Усе пытанні вырашаліся аператыўна, грамадзянам былі дадзены тлумачэнні, аказана неабходная дапамога».

У ходзе рэферэндуму былі зафіксаваныя некаторыя правакацыі і спробы перашкодзіць яго правядзенню. «У асноўны дзень

Фота: БелТА

правядзення рэферэндуму асобныя дэструктыўныя тэлеграм-каналы сталі распаўсюджаць інфармацыю з заклікамі сарваць рэферэндум, знішчаць бюлетэні, выходзіць на ўсялякага роду незаконныя акцыі, мітынгі і пікеты, — заўважыў кіраўнік Цэнтрвыбаркама. — Акрамя таго, паступалі пагрозы ў адносінах да членаў камісіі. Нягледзячы на ўсе спробы дэструктыўных сіл і дзякуючы зладжанаму механізму ўзаемадзеяння ўсіх зацікаўленых асоб, рэспубліканскі рэферэндум быў праведзены ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам і без пэўных здарэнняў».

— Пасля падвядзення вынікаў трэба яшчэ раз уважліва прааналізаваць ход гэтай электаральнай кампаніі, паглядзець на

ўсе пытанні, якія не знаходзілі поўнага адлюстравання ў нашым заканадаўстве, і прыступіць да падрыхтоўкі змяненняў і дапаўненняў, у першую чаргу, у Выбарчы кодэкс Рэспублікі Беларусь, — расказаў кіраўнік ЦВК аб найбліжэйшых планах.

Ігар Карпенка падзякаваў усім грамадзянам, якія прынялі ўдзел у рэспубліканскім рэферэндуме, праявілі сваю грамадзянскую

пазіцыю. Асаблівыя словы ўдзячнасці ён адрасаваў членам камісіі па рэферэндуме, прадстаўнікам праваахоўных органаў, ратавальнікам, урачам, якія забяспечвалі бяспеку падчас правядзення рэферэндуму, а таксама шматлікім назіральнікам і сродкам масавай інфармацыі, якія асвятлялі найважнейшую грамадска-палітычную падзею краіны.

Вераніка КАНЮТА.

У ТЭМУ

Як паведамліў у Міністэрстве ўнутраных спраў, дэстабілізацыі абстаноўкі ў краіне падчас рэферэндуму не дапушчана. МУС былі прыняты неабходныя меры па падтрыманні парадку ў краіне і забеспячэнні грамадскай бяспекі ў перыяд правядзення рэспубліканскага рэферэндуму. Нягледзячы на шматлікія заклікі ад дэструктыўных тэлеграм-каналаў да дэстабілізацыі абстаноўкі, якія распаўсюджваліся грамадзянамі, што знаходзяцца за межамі краіны, масавасці пратэстных акцый не атрымалася. Супрацоўнікі міліцыі былі арыентаваны на аператыўнае рэагаванне і спыненне правакацый. Па фактах заклікаў грамадзян да ўчынення дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадок, а таксама арганізацыі масавых несанкцыянаваных акцый узбуджана крымінальная справа. Устаноўлены і затрыманы асобы, якія маюць да гэтага дачыненне. За розныя парушэнні грамадскага парадку па краіне затрымана каля 800 чалавек. У цяперашні час праводзіцца праверка для дачы прававой ацэнкі іх дзеянняў. Некаторыя з іх ужо раней прыцягваліся да адказнасці за падобныя правапарушэнні. Акрамя таго, зарэгістраваны матэрыялы па фактах незаконнай падачы гукавых сігналаў, праводзіцца работа па ўстанаўленні такіх кіроўцаў. МУС выказвае ўдзячнасць законапаласлухным грамадзянам, якія не паддаліся на правакацыі і дапамагалі праваахоўнікам у забеспячэнні грамадскага парадку.

ВЫСОКІ АРГАНІЗАЦЫЙНЫ ЎЗРОВЕНЬ ПЛЮС ЗАЦІКАЎЛЕНАСЦЬ УДЗЕЛЬНІКАЎ

Назіральнікі пра рэферэндум

Прадстаўнікі місій назіральнікаў на рэспубліканскім рэферэндуме па ўнясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю падзяліліся сваімі ўражаннямі ад работы на рэферэндуме.

Кіраўнік місіі назіральнікаў ад СНД, намеснік старшыні Выканаўчага камітэта — Выканаўчага сакратара СНД Ільхом НЕМАТАЎ падкрэсліў высокі арганізацыйны ўзровень рэферэндуму. Па яго словах, доўгатэрміновы назіральнікі працавалі ў Беларусі з 1 лютага. Яны наведвалі практычна ўсе рэгіёны краіны, дзе сустракаліся са старшынямі тэрытарыяльных участкавых камісій, знаёміліся з метадычнымі і інфармацыйнымі матэрыяламі, са спісамі ўдзельнікаў і іншымі неабходнымі прававымі дакументамі. У асноўны дзень галасавання 27 лютага яны наведвалі 926 участкаў па ўсёй краіне, з іх — сем у Мінску.

«Мы былі прыемна здзіўлены, што ўсюды была арганізавана работа аб'ектаў гандлю, культурная праграма, што стварала спрыяльныя ўмовы і добры святочны настрой для грамадзян. Мы ўпэўніліся ў актыўнасці беларусаў, якія галасавалі з самай раніцы. Многія прыходзілі з дзецьмі, як на свята. Беларусы разумеюць, што любая Канстытуцыя павінна быць адаптавана да рэальнасці, якія сёння адбываюцца не толькі ў краіне, але і ва ўсім свеце, тады Асноўны Закон будзе працаваць», — адзначыў Ільхом Нематаў.

Словы свайго калегі пацвердзіў і Канстанцін КАСАЧОЎ, каардынатар назіральнікаў ад Міжпарламенцкай Асамблеі СНД. Ён расказаў, што падчас наведвання участкаў шмат размаўляў з людзьмі. У размовах з імі ён пераканаўся, што сэнс змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю беларусы разумеюць. Асобна Канстанцін Касачоў падкрэсліў папярэднюю работу па інфармаванні насельніцтва, абмеркаванні праекта Канстытуцыі было арганізавана галосна і дэмакратычна. «Любы грамадзянін Беларусі мог атрымаць вычарпальныя адказы на ўсе свае пытанні. Тым не менш, калі ў кагосьці не хапіла часу, каб разабрацца ў сутнасці, дадатковыя магчымасці былі створаны на ўсіх без выключэння участках, якія мы наведвалі. Можна было азнаёміцца з тэкстамі прапанаваных навед і дзейнай рэдакцыі Асноўнага Закона, была магчымасць атрымаць кансультацыі ў спецыялістаў», — канстатаваў ён. Высока ацаніў ён і работу назіральнікаў, акрэдытаваных беларускім бокам.

«У асобных выпадках нашы назіральнікі фіксавалі пэўныя недапрацоўкі тэхнічнага характару. Самай сур'ёзнай з іх была адсутнасць на некаторых участках пандусаў для людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Аднак ні адна з гэтых хібнасцяў не магла паўплываць на вынік галасавання. Рэферэндум прайшоў з выкананнем правоў і свабод удзельнікаў найважнейшай грамадска-

палітычнай падзеі ў жыцці краіны, адпавядаў заканадаўству і міжнародным абавязацельствам Беларусі ў электаральнай сферы», — заявіў Канстанцін Касачоў.

Міжнародны назіральнік Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва Казыбек КАЧКОНАЎ адзначыў высокі ўзровень ведаў працэдур галасавання членамі камісій. Таксама назіральнікі місіі падкрэслілі высокі ўзровень зацікаўленасці грамадзян, якія ўдзельнічалі ў галасаванні. Казыбек Качконаў расказаў, што ў міжнародную назіральную місію ШАС не паступіла заўваг па правядзенні рэферэндуму.

«Запрашэнне міжнародных назіральнікаў расцэньваецца місіяй як імкненне забяспечыць адкрытасць і празрыстасць рэферэндуму. У складзе місіі Цэнтральнай выбарчай камісіяй Рэспублікі Беларусь было акрэдытавана 14 наглядальнікаў. Гэта былі прадстаўнікі заканадаўчых і выбарчых органаў, дыпламаты дзяржаў — членаў ШАС і службовыя асобы Выканаўчага камітэта Рэгіянальнай антытэрарыстычнай структуры. Місія выконвала сваю функцыю, кіруючыся Палажэннем аб місіі наглядальнікаў ад ШАС на прэзідэнцкіх або парламенцкіх выбарах, а таксама рэферэндумах. Намі былі выкананы прынцыпы палітычнай нейтральнасці, аб'ектыўнасці, неўмяшання ва ўнутраныя справы дзяржавы і заканадаўства Рэспублікі Беларусь», — расказаў Казыбек Качконаў. Таксама ён падкрэсліў, што правядзенне рэферэндуму суправаджалася комплексным прымяненнем розных інфармацыйных тэхналогій, якія садзейнічалі захаванню галаснасці, празрыстасці і выключэнню ўплыву адміністрацыйнага рэсурсу.

Мы ўсе спрацавалі вельмі зладжана

З пачатку датэрміновага галасавання ў штаб-кватэры Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі працаваў грамадскі інфармацыйны цэнтр, у якім акумулявалася інфармацыя ад назіральнікаў з усіх рэгіёнаў. Увесь

час спецыялісты цэнтра трымалі сувязь з назіральнікамі на участках па ўсёй краіне. Гэта дазволіла сабраць поўную і аб'ектыўную карціну арганізацыі і правядзення рэферэндуму і ходу галасавання з першай і да апошняй хвіліны.

Старшыня Беларускай федэрацыі прафсаюзаў Міхаіл ОРДА падкрэсліў, што з першага дня датэрміновага галасавання назіральнікі фіксавалі актыўную яўку ва ўсіх рэгіёнах краіны. Паводле яго слоў, гэта пацвярджае таго, што ва ўсёй краіне людзі ведаюць і разумеюць, якія змяненні і дапаўненні ўносяцца ў Канстытуцыю.

Міхаіл Орда даў высокую адзнаку работы камісій: «Прычэпца ў іх рабоце практычна няма да чаго. Парушэнняў, якія маглі б паўплываць на ход і вынікі галасавання, не выяўлена ў прынцыпе. Члены камісій прыслухоўваліся да ўсіх прапановаў, якія выказвалі назіральнікі для паляпшэння ўмоў галасавання на участках, і прымалі неабходныя меры, уважліва разглядалі ўсе пытанні грамадзян. Мы спрацавалі вельмі зладжана, не было падзелу або закрытасці. Аб усіх нашых назіраннях мы расказвалі. Як мы і заўважылі, гэта рабілася для сумленнага, аб'ектыўнага назірання, каб ведаць, што адбываецца на месцах, і далейшага інфармавання грамадства і свету».

Назіральнікі зафіксавалі каля дзесяці скаргаў ад удзельнікаў рэферэндуму, пададзеных у камісіі. Міхаіл Орда падкрэсліў, што ў большасці выпадкаў іх цяжка назваць аб'ектыўнымі. Напрыклад, людзі скардзіліся на маленькія памяшканні для галасавання, на адсутнасць стала для напісання скаргаў ці адсутнасць шторкі. Было зафіксавана некалькі выпадкаў, калі ўдзельнікі рэферэндуму абражалі ці пагражалі членам камісій. Міхаіл Орда расказаў, што мелі месца і правакацыі: «На адным з участкаў грамадзянін спрабаваў замяніць афіцыйны бюлетэнь на загадзя парыхтаваны падроблены і збіраўся кінуць яго ў скрыню. Пільныя назіральнікі не дазволілі і выклікалі міліцыю». Не абышлося

і без нагод для гумару. У Мінску жанчына ад хвалявання ці выпадкова кінула ў скрыню разам з бюлетэнем і свой пашпарт. Дакумент жанчыне вярнулі ў панядзелак.

Актыўны ўдзел у канстытуцыйным рэферэндуме прыняла і беларуская моладзь. Пра гэта расказаў першы сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Аляксандр ЛУК'ЯНАЎ. Маладыя людзі таксама актыўна працавалі ва ўчастковых камісіях і валанцёрамі. Больш за 5200 чалавек працавалі ў якасці нацыянальных назіральнікаў. Напярэдадні рэферэндуму БРСМ разам з цэнтральнай выбарчай камісіяй і ўніверсітэтам інфарматыкі і радыётэхнікі распрацавалі мабільны дадатак «Твой участак». З яго дапамогай удзельнікі рэферэндуму маглі скласці маршрут да месца для галасавання, азнаёміцца з праектам абноўленай Канстытуцыі і паглядзець кантакты ўчастковай камісіі.

«Дадатак добра сябе паказаў, быў эфектыўны. Аднак былі зафіксаваны кібератакі з заходняга боку, якія, на жаль, атакавалі гэты рэсурс і заблакіравалі. Пацярпелі ад блакіроўкі і сацыяльныя сеткі БРСМ у рэгіёнах. Пра гэта важна казаць, сітуацыя была абвостраная. Але трэба аддаць належнае моладзі: на маніпуляцыі ў лічбавай прасторы не паддаваліся і адпрацавалі на выдатна», — расказаў Аляксандр Лук'янаў.

Назіральнікі аднагалосна сыхлалі ў меркаванні, што рэспубліканскі рэферэндум па ўнясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю стаў сапраўдным святам для ўсёй краіны. І разам з тым прайшоў у адпаведнасці з нацыянальным і міжнародным заканадаўствам. І, як адзначыла старшыня камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама, лідар Беларускага саюза жанчын Алена БОГДАН, гэта быў выбар народа. Самае галоўнае, што захавалася пераемнасць пакаленняў, калі старэйшыя дэманструюць дзеям, унукам прыклад праявы актыўнай грамадзянскай пазіцыі.

Валерыя СЦЯЦКО.

Тым часам

Кітай паважае і цвёрда падтрымлівае беларускі народ у выбары шляху развіцця. Аб гэтым заявіў афіцыйны прадстаўнік Міністэрства замежных спраў Кітайскай Народнай Рэспублікі Ван Вэньбінь, каментуючы папярэднія вынікі правядзенага 27 лютага ў Рэспубліцы Беларусь рэферэндуму па канстытуцыйных папраўках, паведамляе БелТА.

«Мы адзначылі паспяховае правядзенне беларускага рэферэндуму па папраўках да Канстытуцыі», — сказаў Ван Вэньбінь.

«Кітай і Беларусь з'яўляюцца ўсёабдымнымі стратэгічнымі партнёрамі. Кітай паважае і цвёрда падтрымлівае беларускі народ у выбары шляху развіцця, які адпавядае яго ўласным нацыянальным умовам, і верыць, што Рэспубліка Беларусь прадоўжыць падтрымліваць добрую дынаміку стабільнасці і развіцця», — падкрэсліў афіцыйны прадстаўнік знешнепалітычнага ведамства КНР.

сеяць праўду

Калі чалавек ашуквае мяне адзін раз — хай будзе сорамна яму, калі ён ашуквае мяне другі раз — хай будзе сорамна мне (Стывен Кінг). На кіеўскай вуліцы Банкаўская, здаецца, сораму няма. Як і прадказальных дзеянняў. Добра, што ёсць Беларусь. Можам дапамагчы ў пошуках будучыні.

Я спецыяльна прывёў цытату заходняга «экспэрта». Бо ўсе іх філасофіі і тэорыі залатога мільярда, стаўленне да бессартавых людзей ужо даўно ў нашых мазгах і нашых сэрцах. Гуляюць па сваіх правілах на нашым полі. І не толькі медыйным. Але беларусы пакуль яшчэ не здалі Бацькава поле. Не далі засеяць пустазелле. За тое нас і дзяўбуць.

Мы правялі рэфэрэндум. Маўчанне. А як жа. У іх рэфэрэндумы не пагражаюць. У іх ладзяць фікцыю дэмакратыі. Нават пра скандальна вядомага Чэчку пісаць у заходніх краінах нельга. Добра ці дрэнна пісаць. Наогул ніяк нельга. Штраф.

Вы думаеце, калектыўны Запад цікавіць, ці ўлічылі ваша меркаванне? Іх нават не цікавіць меркаванне ўласных народаў. Маскавы генацыд гэта паказаў. Гэта стварылі нават не патраціўшыся на калючы дрот. А ўся гэтая ковідная істэрыка паказала нашу ўразлівасць і кіравальнасць. Забыліся ўжо і не кідаемся адзін на аднаго — безмаскавыя. А як у жніўні перагрэліся ад пякельнага полымя хлусні... Добра, хоць астудзілі нашы галовы.

Зразумела, мы ж раней прывыклі крытыкаваць толькі навіны пра пасяўную. А тут такое. У крэматорыях спальваюць людзей з Акрэсіна. Ну верылі ж. Як зараз верыце фэйкам з Украіны. Нічога не памянлася. Але рэальнасць — іншая. На змену гару майданых пакрышак — гар адэскай трагедыі. Хатыні XXI стагоддзя. Палац прафсаюзаў і стаў тым самым сапраўдным крэматорыем — сімвалам «рэвалюцый гіднасці».

Не перакручай, скажучы. Скажыце гэта радні загінулай горлаўскай мадонны і яшчэ 15 тысяч забітых на Данбасе. Скажыце гэта закатаваным у засценках СБУ. Змагароў і майданутых біць дубінкамі нельга — Гаага. А па-зверску знішчаць рускамоўных і па-славянску думаючых — можна. Ватнікі ж. Нацызм. І не трэба зараз моршчыцца ад бандэраўцаў. Усё пачынаецца ад маршаў з бчб-сцягамі і плачам па сінх нагах. А заканчваецца фосфарнымі бомбамі ў спальных кварталах.

Ёсць іншы свет. Мінскі. Беларускі. Палацавы. Не. Не па сцэнарый заўсёднай Букінгемскага палаца. Па прыкладзе Палаца Незалежнасці ў Мінску. Дык і незалежнасць захаваць можна. Рэальны суверэннітэт. Без палацавых пераваротаў. Але сустракацца трэба без заморскіх прадзюсараў. Зразумела, Зяленскаму гэта складана зрабіць. Прывык па сцэнарыі працаваць. Час ужо пераходзіць і да імпрэвізацыі. Улічваць новыя абставіны.

Зяленскі імпрэвізуе. Нават часам занадта часта. Не, так. Ды не. Не так. Пакуль набіраліся гэтыя радкі, перагаворы пачаліся. Нягледзячы на пыху Кіева. Лукашэнка пераканаў прыехаць у Беларусь. Упрасіў. Цяпер беларусы дакладна ўдзельнічаюць у гэтым канфлікце. У якасці міратворцаў. Не-здарма ж Аляксандра Лукашэнка ў «міратворцы» запісалі. Кніга ў іх такая ёсць. Падтэкст, вядома ж, іншы. А зараз сапраўды. Зноў — міратворац. Гістарычная сустрэча на Эльбе была сяброўскай. Учарашняя сустрэча на Прыпяці — абнадзейлівай.

І зноў абралі найлепшы з магчымых варыянтаў. Абменьвацца меркаваннямі, а не ракетна-бомбавымі ўдарамі. Раней, дарэчы, па Прыпяці ляталі ракеты. Катары так называліся. Ці вернемся да такіх «ракет»? Гэта ўжо няхай рускія і ўкраінцы дамаўляюцца. Мы толькі зрабілі ўсё, каб такая неабходная сустрэча адбылася.

Нас крытыкуюць: пасееш — вецер, пажнеш — буру. Ну, ведаецца. Вятры нараджаюцца ў морах. Паўночнаатлантычныя вятры калісьці насамрэч «Буры ў пустыні» прыносілі. Гэта з амерыканскіх войн.

А мы? Так! Жаць умеем. І сеяць. У сэнсе — працаваць на зямлі. Засумавалі ўжо па сябе? Будзе яна абавязкова. А калі запрасяць, то і на палатках украінскага Палесся. Мы пустазеллем засяваць іх землі не будзем. Не ўмеем.

Яўген ПУСТАВОЙ.

Фінансы

СТАЎКА РЭФІНАНСАВАННЯ ПАВЫШАЕЦЦА ДА 12 % ГАДАВЫХ

Праўленнем Нацыянальнага банка прынята рашэнне павысіць з 1 сакавіка гэтага года стаўку рэфінансавання да 12 % гадавых, стаўку па крэдыце авернайт — да 13 % гадавых, стаўку па дэпазіце авернайт — да 11 % гадавых.

Прынятае рашэнне накіравана на падтрыманне фінансавай стабільнасці і абмежаванне інфляцыі, рызыкі паскарэння якой узраслі на фоне рэзкага абвастрэння геапалітычнай сітуацыі і прынятых шэрагам заходніх краін санкцый у дачыненні да Расійскай Федэрацыі — асноўнага эканамічнага партнёра Беларусі.

У далейшым Нацыянальны банк працягне прымаць неабходныя меры па забеспячэнні фінансавай і цэнавай стабільнасці з улікам развіцця знешнепалітычнай сітуацыі, абпіраючыся на бесперапынны маніторынг тэндэнцый на валютным і дэпазітным рынках і ацэнку інфляцыйных рызык, падкрэслілі ў галоўным банку краіны.

СЁННЯ ГАЛОЎНАЕ — ЗАХАВАЦЬ НА НАЛЕЖНЫМ УЗРОЎНІ ПАКУПНІЦКУЮ ЗДОЛЬНАСЦЬ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ВАЛЮТЫ

Банкаўскі сектар Беларусі стабільна функцыянуе і валодае дастатковым запасам трываласці для выканання ўсіх задач ва ўмовах узмацнення геапалітычнай напружанасці і пашырэння санкцыйнага ціску з боку шэрагу дзяржаў, лічыць упраўленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў Нацыянальнага банка краіны.

Разам з тым, галоўны банк прагназуе розныя варыянты развіцця сітуацыі. Цяпер эксперты гэтага фінансавага інстытута сумесна са спецыялістамі іншых банкаў краіны вырабавалі адэкватныя меры рэагавання на патэнцыяльныя рызыкі.

У цяперашні час забяспечваецца ўстойлівае функцыянаванне беларускіх банкаў, бесперапыннасць іх дзейнасці па аказанні банкаўскіх паслуг і выкананне імі ў поўным аб'ёме абавязальстваў перад укладчыкамі і крэдытарамі.

Са свайго боку, Нацыянальны банк працягвае ажыццяўляць маніторынг бягучай сітуацыі і гатовы прыняць неабходныя меры для забеспячэння фінансавай стабільнасці.

У заяве прэс-службы падкрэсліваецца, што ключавой макразканамічнай задачай для Нацыянальнага банка застаецца захаванне пакупніцкай здольнасці нацыянальнай валюты. А ўзровень працэнтных ставак па ўкладах у беларускіх рублях забяспечвае захаванасць зберажэнняў. Ваганні курса беларускага рубля абумоўлены дынамікай курсаў валют асноўных гандлёвых партнёраў Беларусі. Нацыянальны банк працягвае рэалізацыю курсавой палітыкі ў рэжыме плаваючага курса, згладжваючы рэзкія ваганні курса беларускага рубля без процідзеяння глабальным трэндам.

Варта адзначыць, што, нягледзячы на працяглы санкцыйны рыторыку, плацежны баланс краіны па-ранейшаму застаецца дадатным. Прыток валюты ў краіну ад знешнеэканамічнай дзейнасці дастатковы і дазваляе забяспечыць знешнія абавязальствы і задаволіць патрэбы эканомікі і насельніцтва ў валюце, упэўненыя ў Нацбанку.

Сяргей КУРКАЧ.

На слыху

ЗА СТАЛОМ ПЕРАГАВОРАЎ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка напярэдадні правёў серыю кантактаў на найвышэйшым узроўні па арганізацыі ў Беларусі мірных расійска-ўкраінскіх перагавораў. Аб гэтым інфармуе прэс-служба беларускага лідара.

Кіраўнік беларускай дзяржавы патэлефанаваў Прэзідэнту Украіны Уладзіміру Зяленскаму. Палітыкі дамовіліся, што ўкраінская дэлегацыя сустрэнецца з расійскай без папярэдніх умоў на ўкраінска-беларускай граніцы ў раёне ракі Прыпяць.

Прэзідэнт Беларусі ўзяў на сябе адказнасць за тое, што на час праездду, перагавораў і вяртання ўкраінскай дэлегацыі ўсе самалёты, верталёты і ракеты, размешчаныя на беларускай тэрыторыі, застануцца на зямлі.

Пасля размовы з Прэзідэнтам Украіны Аляксандр Лукашэнка звярнуўся да Прэзідэнта Расіі з прапановай расійскай дэлегацыі, якая прыбыла ў Гомель для ўдзелу ў мірных перагаворах, затрымацца і перанесці перагаворы на крыху пазнейшы час у сувязі з затрымкай дэлегацыі з Украіны. Уладзімір Пуцін прапанову беларускага калегі падтрымаў.

Прэзідэнт Беларусі падкрэсліў, што самае небяспечнае, эскалацыя канфлікту, яшчэ наперадзе. Могуць паўтарыцца югаслаўскія падзеі, і важна не дапусціць гэтага. Дапамагчы могуць толькі перагаворы, перакананы беларускі лідар. «І калі ў іх (у кіраўніц-

тва Украіны. — Рэд.) ёсць хоць крыху адказнасці за свой народ, калі яны не хочуць страціць дзяржаву і дзяржаўнасць, трэба сесці за стол перагавораў і вырашыць тыя пытанні, якія сёння няхай нават выстаўляе Расія», — рэзюмаваў кіраўнік дзяржавы. Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў журналістам пасля галасавання на рэфэрэндуме па абноўленай Канстытуцыі.

Расійская і ўкраінская дэлегацыі ўчора правялі свае першыя перагаворы. Сустрэча бакоў праходзіла ў Гомельскай вобласці на беразе Прыпяці. З-за меркаванняў бяспекі дакладнае месца перагавораў не называлася. Расійскую дэлегацыю на перагаворах узначаліў памочнік Прэзідэнта Уладзімір Мядзінскі. У яе склад таксама ўвайшлі намеснік міністра абароны, намеснік міністра замежных спраў Андрэй Рудэнка, старшыня камітэта Дзяржаўнай Думы па міжнародных справах Леанід Слуцкі і пасол Расіі ў Беларусі Барыс Грызлоў. Украінскі бок прадстаўлялі намеснік кіраўніка МЗС Мікалай Тачыцкі, міністр абароны Аляксей Рэзнікаў, саветнік кіраўніка Офіса прэзідэнта Міхаіл Падалая, кіраўнік фракцыі «Слуга народа» Давід Арахамія, народны дэпутат Рустэм Умераў і першы намеснік кіраўніка ўкраінскай дэлегацыі ў трохбаковай кантактнай групе Андрэй Косцін.

Расійскі бок прыбыў у Беларусь яшчэ 27 лютага. Украінская дэлегацыя прыляцела на ваенных верта-

лётах да месца перагавораў учора крыху менш як за дзве гадзіны да іх пачатку. Асноўныя патрабаванні ўкраінскага боку — вывад расійскіх войскаў з Украіны і спыненне агню. Аб гэтым заявіў журналістам саветнік кіраўніка Офіса прэзідэнта Украіны Аляксей Арастовіч. Расійска дэлегацыя ўздрымае падчас абмеркавання пытанні міру. Аб адпаведным намеры сказаў напярэдадні намеснік міністра замежных спраў РФ Андрэй Рудэнка. «У першую чаргу будзем размаўляць аб міры, якім чынам ва Украіну можа прыйсці мір, што трэба для гэтага зрабіць, каб не паўтарылі ўсе тыя падзеі, сведкамі якіх мы былі ў 2014 годзе», — заявіў журналістам прадстаўнік расійскай дэлегацыі. Паводле яго слоў, галоўнай умовай Расіі стане выкананне патрабаванняў аб дэмілітарызацыі і дэнацыфікацыі Украіны.

«Паважаныя сябры, Прэзідэнт Беларусі прасіў сустрэць вас, вітаць і забяспечыць максімальна вашу работу. Як было дагаворана з прэзідэнтамі Зяленскім і Пуціным, вы можаце адчуваць сябе ў поўнай бяспецы. Гэта наш святы абавязак», — заўважыў міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір Майеў перад пачаткам сустрэчы, паведаміла БелТА. Як адзначыў кіраўнік МЗС, Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка спадзяецца, што падчас расійска-ўкраінскіх перагавораў на Прыпяці ўдасца знайсці шляхі вырашэння крызісных пытанняў.

Пётр ДУНЬКО.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Кошт нафты зноў перавысіў \$100 за барэль

Кошт красавіцкага ф'ючарса на нафту маркі Brent учора на адкрыцці таргоў на лонданскай біржы ICE павялічыўся на 3,9 працэнта, да \$102,32 за барэль, паведаміла РБК. Кантракт на нафту маркі WTI з пастаўкай у красавіку ўзрос на 5,49 працэнта — да \$96,62. 24 лютага нафта маркі Brent узляцела на 8,4 % і перавысіла ўзровень \$105 за барэль упершыню з красавіка 2014 года. Аднак ужо на наступны дзень па выніках гандлёвай сесіі кошт сыравіны склаў \$98,4 за барэль. «Сітуацыя на рынку нафты і без палітыкі складалася не лепшым чынам для спахыўцоў. Сусветныя запасы скараціліся да мінімуму. На рынку захоўваецца дэфіцыт, і краіны ОПЕК+ дэманструюць адсутнасць магчымасці падтрымліваць мэтавы ўзровень здабычы з-за неінвеставання ў мінулыя гады і

тэхналагічных складанасцяў», — заўважыў эксперт «БКС Экспрэс» Ігар Галактыёнаў. На яго думку, зняцце санкцый з іранскага экспарту можа стаць аблягчэннем для рынку, павялічыўшы прапанову да мільёна барэляў у суткі да канца 2022 года.

Кітайская ракета вывела ў космас адразу 22 спадарожнікі

У Кітаі з дапамогай ракеты-носьбіта «Чанчжэн-8» (Long March-8) запусцілі 22 спадарожнікі. Такім чынам быў пабіты айчыны рэкорд па колькасці касмічных апаратаў, запусчаных з дапамогай адной ракеты-носьбіта, паведаміла «Жэньмінь жыбаа» анлайн». «Чанчжэн-8» стартавала з касмадрома Вэньчан у паўднёвай правінцыі Хайнань, і ўсе спадарожнікі былі выведзены на зададзеныя арбіты. Яны будуць выкарыстоўвацца ў асноўным для аказання камерцыйных паслуг у такіх сферах, як дыстанцыйнае надзіранне, маніторынг марскога асяроддзя, прадухіленне лясных пажараў і змяшэнне наступстваў стыхійных бедстваў.

Імунолаг спрагназаваў стабілізацыю захваральнасці COVID-19 да мая

Гэта адбудзецца ў тым выпадку, калі не з'явіцца новы штам каранавіруса. Такое меркаванне выказаў гендырэктар кампаніі па рэгістрацыі і даследаваннях лекавых прэпаратаў «Клінікал Экселанс Груп», імунолаг Мікалай Кручкоў, паведаміла газета «Известия». «У Даніі сублінія мікрону — ВА.2 — справакавала магутную ўспышку захворвання. У іншых краінах мы не бачым, каб ВА.2 выклікаў вялікі рост захворвання. Мяркую, што ўспышак, хутчэй за ўсё, удасца пазбегнуць», — сказаў эксперт. Расія цалкам прайшла пік па амікроне на мінулым тыдні. Рост захваральнасці магчымы толькі ў выпадку з'яўлення новых варыянтаў штаммаў у іншых ліній, напрыклад, «дэльты», але пакуль немагчыма прадказаць, ці ўзнікнуць яны, лічыць спецыяліст. Пры гэтым з'яўленне новага варыянта каранавіруса ўслед за «амікранам» малаверагодна, паколькі ў насельніцтва свету ўжо дастаткова высокі ўзровень калектыўнага імунітэту, адзначыў вірусалаг, прафесар вірусалогіі Інстытута імя Гамалеі Анатоль Альтштэйн.

Год гістарычнай памяці

ВАЙНА І ЛЮБОЎ

Адкрыццё экспазіцыі франтавых лістоў з такой назвай адбылося ў Мінскім абласным краязнаўчым музеі ў Маладзечне.

У канцэпцыю праекта, які распрацавалі гісторыкі БДУ, закладзена ідэя аб перамозе любові і надзеі ў самых цяжкіх жыццёвых сітуацыях, моманты распачы і ўсеагульнага болю. Пацвярджэннем служаць гісторыі салдат і мірных жыхароў часоў Вялікай Айчыннай вайны, якія нават у гады выпрабаванняў спрабавалі будаваць адносіны, не страчваючы сувязі з блізкімі і роднымі, пісалі лісты, адзначалі святы і будавалі планы на будучыню, паведамляе прэс-служба БДУ адносна канцэпцыі праекта.

Фота з сапра бsbu.by

Сюжэт выставы засноўваецца на гісторыі лёсу сям'і знакамітага беларускага архітэктара Леаніда Левіна. Ён разам са сваімі блізкімі

перажыў усе жахі таго часу, але здолеў захаваць светлыя пачуцці. Падзеленыя адлегласцю і нягодамі родныя людзі размаўлялі праз лісты, у якіх расказвалі пра будні на фронце і тыле, дзяліліся думкамі і надзеямі.

На 12 тэматычных стэндах прадстаўлены кранальныя радкі, фатаграфіі і паштоўкі сям'і Левіна. Гэты ўнікальны матэрыял знаёміць з дзівосным чалавекам, аўтарам вядомых сёння мемарыяльных комплексаў «Хатынь» (1969), «Яма», вязням гета ў Слуцку, «Шунеўка (Праклён фашызму)», помніка ў гонар загінулых у гады вайны студэнтаў і выкладчыкаў БДУ, які знаходзіцца ва ўніверсітэцкім дварыку.

Выстаўка падрыхтавана студэнтамі і выкладчыкамі гістарычнага факультэта БДУ

пры падтрымцы дачкі, кіраўніка Творчай майстэрні архітэктара Галіны Левінай.

Першымі наведвальнікамі сталі навучэнцы школы аграгарадка Гарадок Маладзечанскага раёна. Яны змаглі паразмаўляць з будучымі гісторыкамі і дачкой Леаніда Левіна.

Выстаўка з'яўляецца адным з мерапрыемстваў праекта гістарычнага факультэта «Памяць жыве ў пакаленнях». Ён прымеркаваны да Года гістарычнай памяці і накіраваны на захаванне малавядомых, але значных дат Вялікай Айчыннай вайны, дапаўненне хронікі ваенных гадоў унікальнымі падзеямі, якія паказваюць гераізм і патрыятызм беларускага народа.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Важная справа

НА МОВЕ МОЛАДЗІ І БЕЗ ФАРМАЛІЗМУ

«Традыцыйныя формы работы з моладдзю працуюць далёка не заўсёды, таму неабходна шукаць новыя, больш эфектыўныя прыёмы. Мы павінны ісці ў інтэрнэт. Маладых трэба чуць, часцей запрашаць іх на дыялогавыя пляцоўкі, даваць ім магчымасць выказацца, быць адкрытымі да іх ініцыятыў. Трэба паскорыцца ў «раскрыццях» цікавай тэматыкі», — такую думку агучыла на прэс-канферэнцыі, прысвечанай грамадзянска-патрыятычнаму выхаванню моладзі, начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Мінгарвыканкама Вольга ЧАМАДАНАВА.

«Сёння вельмі важна знайсці і выхаваць у маладзёжным асяродку лідараў, а мы будзем тымі, хто іх падтрымае і накіруе. Напрыклад, пры Мінскім гарадскім Савеце дэпутатаў дзейнічае Маладзёжны савет, у які абраныя 57 маладых людзей. Адна з функцый савета — быць сувязным звяном паміж уладай і моладдзю. Для нас важна ведаць, якім бачаць далейшае развіццё горада маладыя людзі», — падкрэслівае Вольга Чамаданава.

Адзін з унікальных гарадскіх маладзёжных праектаў — «Мінская змена». Ён накіраваны на фарміраванне грамадзянскай пазіцыі, сацыяльнай адказнасці, палітычнай культуры, раскрыццё творчага патэнцыялу студэнцкай моладзі навучальных устаноў Мінска. Яшчэ адна мэта праекта — выявіць лідараў з кола студэнцкай моладзі і прыцягнуць іх да вырашэння сацыяльна-эканамічных пытанняў жыццядзейнасці горада, а таксама сфарміраваць патэнцыяльныя кадравы рэзерв для работы і практычнай дзейнасці ў органах дзяржаўнай улады. Праграма праекта ўключае некалькі этапаў. Удзельнікі праходзяць навучанне па праектным менеджменце, бізнес-планаванні, практыкумы і майстар-класы па арганізацыі праектнай дзейнасці, трэнінгі, накіраваныя на фарміраванне навыкаў камандаўтварэння і работы ў камандзе з прымяненнем сучасных тэхналогій; удзельнічаюць у дыялогавых пляцоўках. У маладых людзей ёсць магчымасць папрацаваць у цеснай сувязі з гарадской адміністрацыяй і атрымаць першы досвед кіраўніцкай дзейнасці. Фінальны этап — абарона інавацыйных праектаў, карысных для горада. Студэнты прапануюць свае ідэі па розных напрамках: маладзёжная палітыка, горадабудаўніцтва і архітэктура, экалогія і добраўпарадкаванне, адукацыя, медыцына, культура, спорт і турызм, развіццё малага бізнесу і іншых. Праект «Мінская зме-

на» — комплексны і вельмі важны ў сучасных умовах.

А ў канцы 2021 года ў сталіцы запусцілі новы праект — **М-стрым. Мінскі маладзёжны стрым** — новы фармат зносін Мінгарвыканкама і сталічнай моладзі. Мяркуюцца, што такія сустрэчы стануць рэгулярнымі. Чарговая пройдзе ў сакавіку ў Музеі сучаснай беларускай дзяржаўнасці. «Як высветлілася, не ўсе ведаюць пра існаванне гэтага музея, а менавіта адсюль і трэба распачынаць патрыятычнае выхаванне. Там прадстаўлены ўсе этапы станаўлення незалежнай беларускай дзяржавы, гэта вельмі цікавае і знакавае месца, — падкрэсліла Вольга Чамаданава і дадала: «Сустрэкаючыся з моладдзю, я заўсёды атрымліваю задавальненне. Яны задаюць шмат пытанняў, выказваюцца адкрыта, прапануюць цікавыя ідэі. Сёння недастаткова сказаць, што я патрыёт, — трэба даказаць гэта рэальнымі справамі».

Дарэчы, а што значыць быць патрыётам? Ці ёсць адназначны адказ на дадзенае пытанне?

Намеснік міністра адукацыі Аляксандр КАДЛУБАЙ раскажаў, што падчас работы над праектам **Праграмы патрыятычнага выхавання насельніцтва Рэспублікі Беларусь на 2022—2025 гады было шмат дыскусій па згаданым пытанні. У выніку ў канчатковую рэдакцыю ўвайшлі наступныя тэрміны і азначэнні:** «патрыёт — чалавек, які свядома суданосіць сваю дзейнасць з інтарэсамі краіны, ідэнтыфікуе сябе і сваю будучыню з народам, гісторыяй, культурай і гатовы стаяць на абароне інтарэсаў Айчыны»; «патрыятызм — духоўны здабытак асобы, характарызуе найвышэйшы ўзровень яе развіцця, усвядомленая штодзённая дзейнасць грамадзяніна на карысць Радзімы, народа, дзяржавы»; «патрыятычнае выхаванне — працэс, які грунтуецца на патрыятычных каштоўнасцях, накіраваны на ўсталяванне і ўмацаванне падмурка агульнасці і кансалідацыі, усведамленне адзінства грамадскіх і дзяржаўных інтарэсаў».

«Быць патрыётам, — падкрэслівае Аляксандр Кадлубай, — значыць любіць Беларусь, жыць і працаваць у сваёй краіне для яе дабрабыту, шанаваць беларускую культуру, а таксама паважаць дзяржаўную сімваліку Рэспублікі Беларусь».

На яго думку, самае недаравальнае ў правядзенні выхавальна-патрыятычнай работы — фармалізм, калі з'яўляецца жаданне паставіць птушку і закрыць тэму.

Аляксандр Кадлубай паведаміў, што ў нашай краіне зарэгістравана каля 400 арганізацый, якія ажыццяўляюць маладзёжную палітыку, але

рэальна на слыху дзейнасць толькі шаснаццаці з іх. Стратэгічнымі партнёрамі Міністэрства адукацыі выступаюць грамадскія аб'яднанні — Беларуска-рэспубліканскі саюз моладзі, Беларуска-рэспубліканская піянерская арганізацыя, «Белая русь»...

Дарэчы, гранты Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь будуць прадстаўляцца цяпер і ў галіне маладзёжнай палітыкі нараўне са сферамі навукі, адукацыі, аховы здароўя і культуры. Адпаведны ўказ падпісаў у канцы снежня 2021 года кіраўнік нашай дзяржавы. А Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі пры падтрымцы Міністэрства адукацыі і Банка развіцця запусціў летась конкурс маладзёжных ініцыятыў. Яго мэта — ацэнка і адбор ініцыятыў, накіраваных на ўключэнне моладзі ў творчую дзейнасць і сацыяльную практыку, павышэнне грамадзянскай актыўнасці, раскрыццё патэнцыялу. Галоўны прыз — грант на рэалізацыю ідэі. Фактычна, у краіне быў пакладзены пачатак фарміравання грантавай сістэмы ў рамках маладзёжных ініцыятыў.

Яшчэ адзін новы маштабны рэспубліканскі патрыятычны праект БРСМ — «Ведай Беларусь», у рамках якога прайшлі серыя анлайн-квізаў, турнір па зборы пазлаў «Ведай Беларусь» і рэспубліканскі чэмпіянат па хуткаснай зборцы спілс-карты.

Адзін з новых кірункаў стратэгіі развіцця БРСМ — прававое выхаванне моладзі. Для дасягнення пастаўленых мэт Саюз моладзі плануе праводзіць навучальныя і інфармацыйныя мерапрыемствы, накіраваныя на павышэнне ўзроўню прававой адукаванасці і прававой культуры моладзі.

Таксама ў Год народнага адзінства прайшла рэспубліканская патрыятычная акцыя «Роднае — народнае», накіраваная на папулярызацыю дзяржаўных сімвалаў.

Своеасаблівай візітнай карткай БРСМ сталі адкрытыя дыялогі. Толькі ў Мінскай вобласці на працягу мінулага года было арганізавана 246 адкрытых дыялогавых пляцовак, на якіх уздымаліся пытанні самарэалізацыі моладзі ў прафесіі і творчасці, грамадскай рабоце, абмяркоўвалася новая стратэгія развіцця арганізацыі. Удзел у іх узяло больш як 6,5 тысячы чалавек.

Моцны ў Беларускім рэспубліканскім саюзе моладзі і такі напрамак, як валанцёрства. Яго валанцёры займаюцца добраўпарадкаваннем пахаванняў, аднаўленнем святыняў Беларусі, дапамагаюць у рэканструкцыі храмаў і добраўпарадкаванні прылеглай да іх тэрыторыі. Ці ж гэта не праява патрыятызму?

Надзея НІКАЛАЕВА.

Надвор'е

ВОСЬ ТАБЕ І ВЯСНА — УНАЧЫ ДА 15 МАРОЗУ

Каляндарная зіма скончылася. Дарэчы, яна, паводле папярэдніх ацэнак, у асноўным апынулася на 1-2 градусы цяплейшай за кліматычную норму.

Разам з тым, у пачатку гэтага тыдня ноччу тэмпературны фон па краіне будзе зусім не вясновым — ад мінус 1 градуса да 10 марозу, а пры працяглых праясненнях, у асноўным па паўночным усходзе і паўночным захадзе краіны, чакаецца пахаладанне і мінус 14—15 градусаў, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыёактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Першы вясновы месяц пачнецца сонечным надвор'ем. У аўторак максімальная тэмпература паветра складзе ад нуля да 6 цяпла. Ападкаў не будзе і ў сераду, толькі месцамі па паўднёвым усходзе краіны пройдуць кароткачасовыя ападкаў. Вецер паўночна-заходні, паўночны ўмераны. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 1 градуса па паўднёвым усходзе да 11 марозу па паўночным захадзе краіны, пры праясненнях мінус 12—14 градусаў. Удзень будзе ад мінус 1 да 6 цяпла.

Мокры снег, удзень — мокры снег з дажджом будзе ісці ў чацвер па паўднёвым усходзе краіны. На астатняй тэрыторыі — пераважна без ападкаў. Уначы і раніцай на асобных участках дарог прагназуецца галалёдзіца. Вецер паўночнай чвэрці ўмераны. Тэмпература паветра ў начныя гадзіны складзе ад нуля па паўднёвым усходзе да мінус 8 градусаў па паўночным захадзе краіны, пры праясненнях — да мінус 10 градусаў. Удзень будзе ад мінус 1 да плюс 5 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у пятніцу месцамі па краіне пройдуць кароткачасовы снег, мокры снег. Ападкаў зробіць надвор'е мякчэйшым. Тэмпература паветра ноччу складзе ад мінус 1 градуса да 7 марозу. Удзень будзе ад мінус 2 градусаў да 3 цяпла. Так, да ўпэўненага цяпла яшчэ далёка...

Сяргей КУРКАЧ.

белаагпроамбанк
ТРАДЫЦЫЙНІ БУДУЦЬСЯ

ОАО «Белаагпроамбанк»

С 01 марта 2022 года на основании постановления Правления Национального банка Республики Беларусь от 28.02.2022 № 95, ставка рефинансирования устанавливается в размере 12,0 процентов годовых.

В соответствии с условиями договоров ОАО «Белаагпроамбанк» сообщает об увеличении процентных ставок по договорам банковского вклада «Универсальный», заключенным в период с 02.08.2004 по 05.03.2006 и «Сберегательный», заключенным в период с 25.10.2004 по 05.03.2006 на 2,75 процентных пункта с 01 марта 2022 года.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 13 февраля 2019 года выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокія спачуванні Эйсмант Наталлі Мікалаеўне, прэс-сакратару Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, у сувязі з вялікім горам — смерцю СВЕКРЫВІ.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па нацыянальнай бяспецы Белаконеву Алегу Аляксеевічу ў сувязі з напаткалым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

Калектыў Выдавецкага дома «Звязда» выказвае глыбокія спачуванні Эйсмант Наталлі Мікалаеўне, прэс-сакратару Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, у сувязі з вялікім горам — смерцю СВЕКРЫВІ.

Атамныя тэхналогіі

ЯДЗЕРНАЯ МЕДЫЦЫНА

Лекі супраць раку, даследчы рэактар і навуковыя праекты

Вырабляць штогод па адным новым радыенуклідным фармацэўтычным прэпаратом і стварыць Цэнтр ядзернай навукі і тэхналогій з функцыянальным даследчым ядзерным рэактарам. Пра гэтыя і іншыя планы, а таксама найноўшыя метадыкі лячэння захворванняў і сумесныя расійска-беларускія праекты ў сферы тэхналогій ядзернай медыцыны расказалі эксперты галіны.

ПЭТ КТ-дыягностыка і ізатопная тэрапія

У ядзернай медыцыне для дыягностыкі і клінічнага лячэння паталогій прымяняюць радыенуклідныя фармацэўтычныя прэпараты (РФП). У сваёй аснове яны маюць пэўныя радыенукліды, для вытворчасці якіх выкарыстоўваецца дзве асноўныя базы. Адна частка гэтых радыенуклідаў ствараецца на ядзерных рэактарах, другая — на цыклатронах. З першай часткай радыенуклідаў у Беларусі працуюць аддзяленні ядзернай медыцыны, а з радыенуклідамі, якія ствараюцца на цыклатронах, працуе НПЦ анкалогіі і сканеры ПЭТ КТ (пазітронна-эмісійная тамаграфія і камп'ютарная тамаграфія), якія ўстаноўлены ў Мінскім анкацэнтры, расказаў **Валерый СІНАЙКА**, загадчык **Рэспубліканскага цэнтра пазітронна-эмісійнай тамаграфіі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава**, галоўны пазаштатны спецыяліст па прамянавай дыягностыцы:

— Гібридны метад — ПЭТ, які сумешчаны з КТ, — гэта тэхналогія XXI стагоддзя, бо ПЭТ развіваецца ў Беларусі з канца 60-х гадоў мінулага стагоддзя, а першы ПЭТ КТ-сканер запрацаваў толькі ў 2001-м. ПЭТ КТ-дыягностыка ў асноўным выкарыстоўваецца ў лячэнні анкалагічных паталогій, аднак прымяняюць яе таксама ў галінах кардыялогіі, неўралогіі і нейрахірургіі. Патрэбы ў ПЭТ КТ-дыягностыцы няспынна растуць: — за апошнія пяць гадоў колькасць абследаваных пацыентаў узрасла ўдвая (звыш 8,5 тысячы было абследавана летась, а ўсяго даследавана больш як 40 тысяч). Далейшыя перспектывы развіцця напрамую звязаны з магчымасцю сінтэзу новых РФП і стварэння на іх аснове новых малекул. Калі б у ідэале мы мелі малекулу, якая ўбудоўвалася б у абмен рэчываў толькі пэўнага органа ці тканкі, то падышлі б да аднаго са шляхоў персаніфікацыі лячэння пацыентаў.

Дыягнастычныя падраздзяленні ў Беларусі ёсць у кожнай вобласці і нават не ў адзінкавым варыянце, функцыянуе 21 ізатопная лабараторыя і два радыялагічныя аддзяленні ў Гомелі і Мінску, дадаў **Дзмітрый КЛІМЕНКА**, загадчык **радыялагічнага аддзялення № 4 Мінскага гарадскога клінічнага анкалагічнага цэнтра**:

— У краіне прымяняецца тры віды тэрапіі з выкарыстаннем адкрытых ізатопаў: радыётэрапія дыфузнага таксічнага валяку

У ізатопнай лабараторыі 5-й сталічнай бальніцы.

(летась пралечана 96 пацыентаў), радыётэрапія дыфэрэнцыраванага раку шчытападобнай залозы (2546 працэдур летась), палеацэўтычная тэрапія касцявых метастазаў стронціем (штогод ад 50 да 100 пацыентаў).

Гібридныя малекулы і цэнтралізаваная радыефармацэўтыка

Каб тэхналогіі медыцынскай радыялогіі развіваліся, патрэбны тры асноўныя складнікі. РФП і абсталяванне, на якім яны вырабляюцца; клінічныя сканеры, якія выкарыстоўваюць для працэдур і візуалізацыі лячэння; а таксама добрыя інфармацыйныя рашэнні, расказала **Юлія КУРАШВІЛІ**, саветнік віцэ-прэзідэнта па праектах даследчых рэактараў і цэнтраў ядзернай навукі і тэхналогій «Русатам Аверсіс»:

— Сучасная радыефармацэўтыка мае тры асноўныя тэндэнцыі. Першы — таргетныя прэпараты (калі мы да дакладнага рэцэптура падбіраем вектарную малекулу, на аснове якой вырабляецца РФП). Другі — тэанастычныя РФП (калі існуюць таргетная вектарная малекула і радыенуклід, які мае камбінаваныя радыенуклідны з рознымі тыпамі выпраменьвання: кароткім, які ўздзейнічае на зону цікавасці, і доўгім, які дазваляе ў рэжыме рэальнага часу бачыць і кантраляваць ход працэдур). Трэці — цэнтралізаваныя радыефармацэўтычныя вытворчасці ўзамен лакальных, шпітальных.

Юлія Курашвілі згадала, што гісторыя развіцця радыефармацэўтыкі налічвае больш за 70 гадоў. Да пачатку 2000-х магчымасці былі абмежаваныя. Спачатку можна было візуалізаваць орган, пасля — функцыю, а ў плане лячэння яшчэ больш вузкі спектр — шчытападобная залоза. У апошнія 20 гадоў, дзякуючы таму, што з'явіўся трэнд на развіццё як апаратнай базы, так і фармакалогіі, навукоўцы ідуць па шляху стварэння гібридных рашэнняў — гібридных сканераў і малекулаў (з антыцэламі, анцігенамі, пептыдамі).

— Напрамак стварэння гібридных малекул даў абсалютна ўнікальныя і неабмежаваныя магчымасці для клініцыстаў у лячэнні пацыентаў, якія яшчэ ўчора лічыліся

неперспектыўнымі (інкурабельнымі). Сёння мы можам лячыць пацыентаў не толькі з метастатычнымі формамі злякасных захворванняў, але і з іншымі сацыяльна значымі хваробамі, накіраванымі сістэмным захворванням: атэрасклерозу, нейрагенератыўных захворванняў, запаленчых працэсаў, — падкрэсліла **Юлія Курашвілі**. — Аднак з-за таго, што РФП вельмі складаныя, праблема іх даступнасці стала яшчэ больш актуальнай. Лячэбным установам, з аднаго боку, неабходна ўкладваць сродкі ў развіццё інфраструктуры блокаў, дзе ствараюцца РФП, з другога — ім трэба пашыраць клінічны складнік: новыя сканеры, памяшканні для размяшчэння абсталявання. Самае аптымальнае рашэнне сёння — пераход ад лакальных, шпітальных радыефармацэўтычных вытворчасцяў да цэнтралізаванага, што дазволіць аптымізаваць расходы і стварыць вытворчасць з адзіным стандартам. Хоць гэта дорага, затое больш прывабна, чым ствараць такую вытворчасць у кожнай лячэбнай установе.

Ратуем рэальныя жыцці

З ізатопа тэхнецій-99m, які вельмі запатрабаваны ў дыягностыцы захворванняў, у Расіі і Беларусі пачалі працаваць у сярэдзіне 80-х гадоў. Стваралася праграма СССР па ядзернай медыцыне, да якой былі падключаныя савецкія краіны. І ў Беларусі быў атрыманы шэраг кампетэнцый, якія захаваныя дагэтуль, і нават спецыялісты тых часоў працуюць, нагадаў **Міхаіл ЖЭМЖУРАЎ**, загадчык **лабараторыі радыяцыйна-хімічных даследаванняў навакольнага асяроддзя Аб'яднанага інстытута энергетычных і ядзерных даследаванняў — Сосны НАН**:

— Вырабіць тэхнецій-99m можна з асколачнага малібдэну, які з'яўляецца вынікам дзялення ядзернага паліва і жыве шэсць гадзін. За гэты час яго неабходна ўвесці ў арганізм пацыента і правесці дыягностыку. Атрымаць асколачны ізатоп у Беларусі было складана, асабліва ў тыя часы, таму мы пайшлі іншым шляхам. Сканцэнтраваліся на стабільным ізатопе малібдэну-98, які змяшчае ў рэактар і апраменьвалі сур'ёзным патокам нейтронаў. І ўжо

з гэтага апраменьванага парашку атрымлівалі тэхнецій-99m, выдзялялі яго ў выглядзе раствору і развозілі па бальніцах. Для ўнутранага спажывання гэтага было дастаткова. Аднак пасля распаду СССР рэактар спынілі, і мы апраменьвалі малібдэн-98 на Ігналінскай атамнай станцыі, у Кіеве, Обнінску. Аднак з часам і гэтая магчымасць спынілася.

З 2015 года прапрацоўваецца пытанне аб стварэнні ў Беларусі Цэнтру ядзернай навукі і тэхналогій з даследчым ядзерным рэактарам. Даследчы рэактар ствараецца нескладана, аднак патрэбна абалонка (комплексы, якія будуць аго акружаць). Навукоўцы бачаць восем комплексаў і ўчасткаў, два з якіх будуць медыцынскага прызначэння. Першы — радыехімічны для вытворчасці ізатопаў для дыягностыкі і, магчыма, тэрапіі, а таксама вырабу гатовых РФП. Другі — участак радыяцыйнай стэрылізацыі (абеззаражвання) медыцынскіх вырабаў і харчовых прадуктаў. Універсальная гама-устаноўка працуе ў інстытуце, дарэчы, і цяпер.

— Трэба глядзець стратэгічна — якія ізатопаў будуць запатрабаваны не толькі сёння, а праз дзясяткі гадоў. Калі мы ствараем комплекс, павінны закласці магчымасці яго развіцця. Ці патрэбна нам рабіць так, каб комплекс быў не толькі даследчым, але функцыянаваў яшчэ і як медыцынскае ўстанова, трэба глядзець. Менавіта таму так доўга вядзецца работа па яго стварэнні. У распрацоўцы павінны быць адлюстраваны і заплыты нашых медыкаў.

У Белмедуніверсітэце працуе ўнікальная кафедра радыяцыйнай медыцыны і экалогіі, якой няма не толькі ў краіне, але і ў многіх іншых дзяржавах, расказаў **Арам АВЕЦІСАЎ**, дацэнт **кафедры радыяцыйнай медыцыны і экалогіі Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта**:

— Наша задача — даць асновы ведаў па трох напрамках: у галіне радыебіялогіі (асновы дзеяння інізуючых выпраменьванняў і ўсё, звязанае з гэтым); у галіне заканадаўства (шмат, мала, добра, кепска, чым рэгламентуецца і як на гэту рэагаваць); у галіне медыцыны (што, дзе і як выкарыстоўваецца). У нас няма задачы рыхтаваць канечнага спецыяліста, гэта і немаг-

чыма. Нельга стаць нейрахірургам пасля заканчэння медінстытута, але ведаць, што такое сэрца, як яно працуе і што з ім можна і трэба рабіць — наша задача. Гэта ж і наша кафедра.

На лекцыях студэнтам даецца інфармацыя, якая звязана з РФП. Абітурыентам найперш расказваюць, што, навошта і для чаго выкарыстоўваецца. І ўжо пасля дадаюць, што можна яшчэ выкарыстоўваць, якія ёсць прэпараты і ў якіх галінах іх можна прымяніць. Сучасная ПЭТ-дыягностыка выкарыстоўваецца ўжо ў анкалогіі, неўралогіі, кардыялогіі, эндарыналогіі і іншых сферах, патлумачыў дацэнт. Штогод навукоўцы стараюцца ездзіць у іншыя краіны, каб даведацца, што з'явілася новага, каб перадаць гэта студэнтам.

— Развіццё тэхналогій не стаіць на месцы, і мы таксама абавязаны развівацца, бо гэта ратуе рэальныя жыцці. Калі ўчора лімфагранулематоз быў практычна прысудам, то сёння гэта не так.

Чарга на лячэнне і эканамічная мэтазгоднасць

У Беларусі на цыклатронах вырабляюцца нуклідныя ультракороткім перыядам дзеяння: фтор-18 (перыяд паўраспаду — крыху менш за дзве гадзіны) і вуглярод-11 (20 хвілін). На іх аснове можна карыстацца чатырма малекуламі — чатырма прэпаратамі.

Праблем з чаргамі на абследаванне анкахворых у краіне няма, прынамсі ў сталіцы, сцвярджаюць спецыялісты. Для пацыентаў, у якіх анакалогія была выяўлена ўпершыню і якім патрэбна даабследаванне ПЭТ КТ, чаргаў практычна няма.

— Калі чалавек амбулаторна прыходзіць да нас у цэнтр, то гэта не больш як тыдзень. Калі пацыент у стацыянары — гэта 24 гадзіны, не ўлічваючы выхадных. Для пацыентаў з планавым абследаваннем, каб ацаніць лячэнне ці адчувальнасць да пэўных анкапрэпаратаў, падрыхтаваць чалавека да прамянавай тэрапіі, крытычных чаргаў таксама няма. Бываюць затрымкі. Вось і цяпер ПЭТ-цэнтр тыдзень не працуе — праводзіцца тэхабслугоўванне. Гэта крыху расцягне чаргу, але на працягу двух-трох тыдняў работа адновіцца, — патлумачыў Валерый Сінайка. — Нам хацелася б, каб РФП было больш. З расійскімі калегамі мы прапрацоўваем магчымасць пастаўкі ў Беларусь ізатопа лютэцыі-177 і стварэння на яго аснове РФП.

Што датычыцца эканамічнай мэтазгоднасці распрацоўкі прэпаратаў, эксперт заўважыў, што трэба глядзець, наколькі апраўдана распрацоўка дарагога новага РФП, на што трэба патраціць шмат сродкаў. Калі колькасць пацыентаў, якім патрабуецца такое лячэнне і дыягностыка, невялікая (пяць чалавек на год), прасцей адправіць іх на лячэнне ці дыягностыку ў Расію (беларускі бок аплачвае пацыенту праезд і расходы, расійскі — лячэнне). Калі ж такіх пацыентаў сотні, то трэба ствараць сваё.

Ірына СІДАРОК.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
ИЗВЕЩАЕТ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ

ЛОТ 1:
- капитальное строение, инв. № 412/С-13421 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – магазин), общей площадью 123,6 кв. м, расположенное по адресу: Мостовский р-н, Песковский с/с, аг. Пески, ул. Заводская, 35/1;
- капитальное строение, инв. № 412/С-13422 (назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, наименование – приемный цех молока), общей площадью 1214,3 кв. м, расположенное по адресу: Мостовский р-н, Песковский с/с, аг. Пески, ул. Заводская, 35;
- капитальное строение, инв. № 412/С-13423 (назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – водонапорная башня), общей площадью 10,1 кв. м, расположенное по адресу: Мостовский р-н, Песковский с/с, аг. Пески, ул. Заводская, 35/2;
- капитальное строение, инв. № 412/С-13424 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, наименование – склад), общей площадью 90,9 кв. м, расположенное по адресу: Мостовский р-н, Песковский с/с, аг. Пески, ул. Заводская, 35/4;
- капитальное строение, инв. № 412/С-23727 (назначение – здание специализированное энергетика, наименование – трансформаторная подстанция), общей площадью 21,2 кв. м, расположенное по адресу: Мостовский р-н, Песковский с/с, аг. Пески, ул. Заводская, 35/3;
- оборудование: резервуар Я-10В 34025 (2 шт.), артезианская скважина, ограждение, наружные канализационные сети; электроснабжение проходной и наружного освещения молокоприемного пункта «Пески».

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 424085404101000240, площадью 2,7361 га (назначение – земельный участок для размещения объектов иного назначения (обслуживания строений)), расположен по адресу: Мостовский р-н, Песковский с/с, аг. Пески, ул. Заводская, 35. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в прибрежных полосах водных объектов, площадью 2,7361 га.
Начальная цена продажи – 23 528,22 руб. (двадцать три тысячи пятьсот двадцать восемь рублей двадцать две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 2 352,82 руб. (две тысячи триста пятьдесят два рубля восемьдесят две копейки)

Продавец – Волковыское открытое акционерное общество «Беллакт», 231900, г. Волковыск, ул. Октябрьская, 133, тел. 8-01512-750-25

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB301205008332 25001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 15 марта 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 05.11.2021 г.

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 11 марта 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grino.by/auction>

Уважаемые акционеры ОАО «МАПИД»

31 марта 2022 года состоится годовое общее собрание акционеров ОАО «МАПИД»,
расположенного по адресу: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205.

Собрание созывается по инициативе Наблюдательного совета ОАО «МАПИД».

Собрание пройдет по адресу: г. Минск, ул. К. Либкнехта, 130. (Пристройка к общежитию ОАО «МАПИД»).

Повестка дня

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год и основных направлениях деятельности Общества на 2022 год.
- О работе наблюдательного совета в 2021 году.
- О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год. Утверждение Положения о ревизионной комиссии ОАО «МАПИД».
- Об утверждении годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2021 год.
- Об утверждении порядка распределения прибыли, остающейся в распоряжении Общества за 2021 год. О выплате дивидендов за 2021 год.
- Об утверждении плана распределения прибыли, остающейся в распоряжении Общества, на 2022 год и первый квартал 2023 года. Периодичность выплаты дивидендов в 2022 году.
- Об избрании членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- Об утверждении новой редакции Устава ОАО «МАПИД».

С материалами по вопросам повестки дня собрания можно ознакомиться в рабочие дни с 9.00 до 16.00 по месту нахождения Общества: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205, каб. № 303 (расположение в 5-этажном административном здании):

- с 11.03.2022 по 30.03.2022 – ознакомление с информацией о деятельности Общества за 2021 год;
- с 24.03.2022 по 30.03.2022 – ознакомление с иными материалами по вопросам повестки дня общего собрания акционеров;
- 31.03.2022 по всем вопросам повестки дня – с 13.00 до 14.30 по месту проведения собрания.

Список лиц, имеющих право на участие в собрании акционеров, будет составлен на основании реестра акционеров сформированного на 11 марта 2022 года.

Регистрация участников собрания с 13.00 до 14.30 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания – 31 марта 2022 года, 15.00.

Для регистрации при себе иметь следующие документы:

- акционеру общества – паспорт;
- представителю акционера – паспорт и доверенность.

Администрация

ДОПОЛНЕНИЯ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ООО «НикаПроект»,
опубликованной в газете «Звязда» 26.02.2021 г.

по объекту «Многоквартирный жилой дом со встроенными помещениями на пересечении ул. Прилуцкой – ул. Глаголева – пр. Жукова» (3-я очередь строительства) (3–7-я секции)

Характеристика объекта строительства: проектной документацией предусматривается в том числе строительство встроенного нежилого помещения общей площадью 494,0 кв. м, расположенного в 6-й секции на 2-м нежилом этаже с обособленным входом непосредственно с улицы со стороны пр. Жукова с уровня эстакады.

Высота помещения составляет 3,55 метра. Встроенное помещение изолировано от жилой части дома глухими стенами и перегородками. Окна и входные двери – витражные из алюминиевых профилей с заполнением стеклопакетами. В качестве наружной отделки стен применяются навесной «вентилируемый фасад» с применением керамогранитных плит. Проектом предусмотрено создание безбарьерной среды, а также благоустройство территории в границах работ 3-й очереди.

Встроенное помещение передается с черновой внутренней отделкой: штукатурка стен, стяжка пола. Система отопления встроенного помещения выполняется отдельно от системы отопления жилого дома, с установкой индивидуального прибора учета тепла. Отопление водяное, предусмотрена вертикальная и горизонтальная (в конструкции стяжки пола) разводка, отопительные приборы. Система вентиляции встроенного помещения – приточно-вытяжная механическая и частичная естественная вентиляция (приток) с механической вытяжкой. Водоснабжение встроенного помещения – от отдельной системы водопровода низкого давления с установкой индивидуальных приборов учета потребляемой воды, предусмотрена установка и подключение унитаза. Электроснабжение встроенного помещения – разводка до вводного устройства с установкой вводного устройства и счетчика. Запроектировано строительство пассивной оптической сети, предусматривающей телефонизацию и телефикацию по протоколу IP и подключение к Интернету по технологии xPON – ввод сетевого кабеля в помещение, оптическая розетка. Встроенное помещение оборудуется автономной неадресной системой пожарной сигнализации и системой оповещения – типа «СО-2». По согласию сторон отдельные виды работ могут не выполняться.

Гражданам, не состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, индивидуальным предпринимателям и юридическим лицам для заключения договоров создания объектов долевого строительства предлагаются офисные помещения по цене за 1 кв. м, эквивалентной 1 800,00 долларам США.

Условия оплаты: оплата 100 % стоимости объекта долевого строительства в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента регистрации договора создания объекта долевого строительства в местном исполнительном и распорядительном органе. Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа. По согласию сторон дольщику могут быть предоставлены скидки от общей стоимости объекта, либо иные условия его оплаты.

ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества ЗАО «Торговый Дом «Луч-М» (УНП 101472969) объявляет о проведении 31.03.2022 г. в 09.00 публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке bankrottorg.by

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: <https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2022/02/spisok-imushhestva-torgovij-dom-luch-m.pdf>

Местонахождение имущества: Брестская обл., г. Пинск, ул. Иркутско-Пинской дивизии, 8.

Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +375296083100.

Продавец: ЗАО «Торговый Дом «Луч-М», тел. +375296953010.

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурского, д. 22б, комн. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by.

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 5 % от начальной стоимости лота не позднее **30.03.2022 г.** на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933, в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с **9.00 01.03.22 по 17.00 30.03.22** на bankrottorg.by.

Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах:

- свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП);
- устав юридического лица;
- решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета публичных торгов в электронной форме, по итогам их проведения;
- для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП. Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претендент на покупку), при его согласии, по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение публичных торгов в электронной форме составили: стоимость размещения объявления в газете «Звязда» согласно счету-фактуре; аукционный сбор: 3 % от цены реализации предмета торгов.

Дополнительное условие: ипотека банка.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок и порядок оплаты (условия оплаты): в течение тридцати календарных дней со дня проведения аукциона.

Комиссией по проведению Рекламной игры было принято решение

ОБ ОТМЕНЕ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Золото не за горами!»,

зарегистрированной Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь, свидетельство о государственной регистрации № 4157 от 21.02.2022.

Правила проведения Рекламной игры «Золото не за горами!», опубликованные в газете «Звязда» № 39 от 26.02.2022, являются недействительными.

Информация об отмене проведения Рекламной игры «Золото не за горами!» также размещена на интернет-сайте www.bsb.by.

Информацию также можно уточнить по телефону контакт-центра: единый номер 306 20 40.

Приносим свои извинения.

Организатор ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ», УНП 190771520.

Уважаемые акционеры ОАО «Электроремонтный завод»

31 марта 2022 года в 13.00
состоится очередное общее собрание акционеров ОАО «Электроремонтный завод»

Собрание пройдет по адресу:
г. Минск, промузел Колядичи, ул. Бабушкина, 19, третий этаж, зал заседаний.

Повестка дня собрания

- О финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год и основных направлениях деятельности Общества на 2022 год.
Докладчик – директор Общества.
- Отчет о работе наблюдательного совета в 2021 году.
Докладчик – председатель наблюдательного совета Общества.
- О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год.
Докладчик – председатель ревизионной комиссии Общества.
- Утверждение бухгалтерского баланса Общества, отчета о прибыли и убытках.
Докладчик – главный бухгалтер Общества.
- О распределении прибыли и убытков, выплате дивидендов за 2021 год.
Докладчик – главный бухгалтер Общества.
- Утверждение направлений использования прибыли, остающейся в распоряжении Общества (после уплаты налогов, сборов, пошлин, других обязательных платежей) на 2022 год и 1-й квартал 2023 года. Периодичность выплаты дивидендов за 2022 год.
Докладчик – главный бухгалтер Общества.
- Избрание членов наблюдательного совета.
- Избрание членов ревизионной комиссии.
- О размерах вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества за осуществление возлагаемых на них обязанностей.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 19 (приемная директора, 3-й этаж) с 21.03.2022 г. по 30.03.2021 г. (время работы с 12.00 до 15.00) в рабочие дни понедельник–четверг и в день проведения собрания 31.03.2022 г. с 11.00 до 12.30.

Регистрация участников собрания 31 марта 2022 года с 11.00 до 12.30 по месту проведения собрания.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра акционеров на 01 марта 2022 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы:

- акционеру общества – паспорт;
- представителю акционера и юридическим лицам – паспорт и доверенность!

УНП 100008169

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Белбуд» (далее – Общество)

Сообщаем Вам, что годовое общее собрание акционеров открытого акционерного общества «Белбуд» (далее – Общество) будет проводиться в очной форме 30.03.2022 в 15.00 по адресу места нахождения Общества: 220113, г. Минск, ул. Восточная, 133, офис 1.

Дата, время и место проведения собрания: **30.03.2022 в 15.00 (г. Минск, ул. Восточная, 133, офис 1, кабинет 101).**

Повестка дня

- О рассмотрении заключения ревизионной комиссии Общества по результатам годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2021 год.
- Об утверждении годового отчета Общества за 2021 год.
- Об утверждении годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2021 год.
- О рассмотрении аудиторского заключения по результатам аудита годовой бухгалтерской отчетности за 2021 год.
- О распределении убытков по итогам работы Общества за 2021 год.

Органом, созывающим годовое общее собрание акционеров, согласно п. 6.4 Устава Общества является наблюдательный совет Общества.

Годовое общее собрание акционеров созывается в соответствии с ч. 3 ст.36 Закона Республики Беларусь от 09.12.1992 № 2020-XII «О хозяйственных обществах» и решением наблюдательного совета Общества от 28.02.2022 (протокол № 2 (149)).

Порядок ознакомления лиц, имеющих право на участие в собрании: начиная с 09.03.2022 (понедельник–четверг – с 8.30 до 16.00 (обед с 13.00 до 13.20)) по адресу: г. Минск, ул. Восточная, 133, офис № 1 (в приемной генерального директора), а в день проведения собрания – по месту его проведения.

Место и время начала регистрации участников собрания: с 14.30 до 14.50 в день и по месту проведения собрания.

Участники годового общего собрания акционеров ОАО «Белбуд» обязаны при регистрации предъявить паспорт или иной документ, удостоверяющий личность (представители акционеров – паспорт и доверенность).

УНП 100794022

ОАО «ЛИФТСЕРВИС»
(место нахождения: г. Минск, пер. Велосипедный, 5/2-1)

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ГОДОВОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

Собрание состоится 23 марта 2022 г. по адресу: г. Минск, Велосипедный пер., 5, 4-й этаж, актовый зал. Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 12.00 до 14.00. Начало работы собрания в 14.15.

Повестка дня

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «ЛИФТСЕРВИС» в 2021 году и основных направлениях деятельности общества на 2022 год.
- О работе наблюдательного совета.
- О результатах ревизии финансово-хозяйственной деятельности общества за 2021 год и аудита бухгалтерской отчетности, утверждение годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности общества.
- О распределении прибыли общества, остающейся в распоряжении общества за 2021 год. О выплате дивидендов за 2021 год и об утверждении плана использования прибыли на 2022 год.
- Избрание членов ревизионной комиссии общества.
- Избрание членов наблюдательного совета общества.
- О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии на период с 01.04.2022 года по 31.03.2023 года.
- Увеличение уставного фонда ОАО «ЛИФТСЕРВИС».
- Утверждение новой редакции Устава ОАО «ЛИФТСЕРВИС».

Для регистрации участнику собрания необходимо предъявить документ, удостоверяющий личность, а также, если необходимо, документы, подтверждающие его полномочия: доверенность и/или другие документы в соответствии с действующим законодательством.

Ознакомление лиц, имеющих право на участие в собрании, с материалами, подготовленными к проведению собрания, будет осуществляться с 02.03.2022 г. по 22.03.2022 г. в рабочие дни и в рабочее время по месту нахождения общества (тел. 390 97 16, 390 97 11) либо 23.03.2022 – по месту проведения собрания.

Дата формирования реестра акционеров ОАО «ЛИФТСЕРВИС» для составления списка лиц, имеющих право на участие в годовом общем собрании, – 24 февраля 2022 года.

Наблюдательный совет общества

УНП 10008852

Энергаэфектыўнасць

Пра гэта заявіў намеснік старшыні Дзяржстандарта — дырэктар дэпартамента па энергаэфектыўнасці Віталь КРЭЦКІ, адказваючы на пытанні журналістаў перад выніковай калягія ведамства.

ЯШЧЭ БОЛЬШ АШЧАДНА

Наша краіна разлічвае да канца пяцігодкі паменшыць энергаёмістасць дзесці на 7%. Цікава, ці рэальна цяпер будаваць такія планы, улічваючы, што нафта і газ па-ранейшаму адыгрываюць вялікую ролю, а акрамя таго, супраць нашай краіны ўведзены досыць жорсткія санкцыі? Віталь Крэцкі лічыць, што пастаўленая задача цалкам выканальная.

Дзяржпраграмай устаноўлены паказчык па зніжэнні энергаёмістасці ўнутранага валавога прадукту (ВУП) летась у памеры плюс 6,8% да ўзроўню 2020 года пры тэмпах росту ВУП 101,8%. Паводле папярэдніх звестак Белстата, за студзень — снежань мінулага года паказчык па зніжэнні энергаёмістасці склаў плюс 6,4% да ўзроўню 2020 года пры тэмпах росту ВУП 102,3%.

Акрамя таго, эканомія паліўна-энергетычных рэсурсаў (ПЭР) за мінулы год склала 685,8 тысячы тон умоўнага паліва пры плане 550 тысяч тон. Найбольшую эканомію рэсурсаў — 265,5 тысячы тон умоўнага паліва — удалося забяспечыць дзякуючы ўкараненню ў вытворчасць сучасных энергаэфектыўных тэхналогій, працэсаў, абсталявання і матэрыялаў. У планах на бягучы год — забяспечэнне аб'ёму эканоміі гэтых рэсурсаў не менш як 0,6 мільёна тон умоўнага паліва.

А санкцыі мы не баімся. Яны былі ўведзеныя не ўчора, і — нікога. Як паказалі вынікі мінулых гадоў, санкцыі на энергаэфектыўнасць не ўплываюць ніяк. Нават назіраецца адваротны эффект, калі кіраўнікі рэальнага сектара эканомікі ў цяжкіх эканамічных умовах больш актыўна ўкараняюць энергаэфектыўныя мерапрыемствы, таму што гэта прыводзіць да зніжэння сабекошту прадукцыі.

«Павышэнне эфектыўнасці выкарыстання энергарэсурсаў на асобным прадпрыемстве адбываецца перш за ўсё на зніжэнні энергаёмістасці выпускаемай прадукцыі і, як вынік, павышэнні яе канкурэнтаздольнасці як на ўнутраным, так і знешнім рынках», — падкрэсліў дырэктар дэпартамента па энергаэфектыўнасці. Як ён адзначыў, мэтавыя паказчыкі энергазберажэння на 2021 год, устаноўленыя дзяржпраграмай, выкананы большасцю органаў дзяржаўнага кіравання і рэгіёнаў.

ПЕРАДАВІКІ СЯРОД ЛІДАРАЎ

Цікава, а якія пазіцыі нашай краіны ў дадзенай галіне ў параўнанні з моцнымі гульцамі? Як аказалася, эфектыўнасць работы ў Беларусі па зніжэнні энергаёмістасці айчынага ВУП пацвярджаецца данымі Міжнароднага энергетычнага агенцтва. Паводле іх інфармацыі, у 2019 годзе энергаёмістасць ВУП нашай краіны знізілася ў 2,1 раза да ўзроўню 2000 года. Гэта нашмат больш інтэнсіўна, чым зніжэнне энергаёмістасці такой эканамічна развітой краіны, як Швецыя, і ў 2 разы больш інтэнсіўна, чым у Канадзе — краіне з падобнымі кліматычнымі ўмовамі.

Фактычны паказчык энергаёмістасці ВУП Беларусі склаў 0,146 тоны нафтавага эквіваленту на 1 тысяччу долараў ВУП па парытэце пакупніцкай здольнасці ў цэнах 2015 года. «У параўнанні з прамыслова развітымі краінамі — членамі ЕАЭС Беларусь займае лідзіруючае становішча», — заўважыў спікер.

РОСТ МЯСЦОВЫХ РЭСУРСАЎ

Дырэктар дэпартамента адзначыў, што найважнейшым напрамкам зніжэння залежнасці краіны ад вуглевадародаў з'яўляецца павелічэн-

не выкарыстання мясцовых паліўна-энергетычных рэсурсаў, у тым ліку аднаўляльных крыніц энергіі (АКЭ). Доля мясцовых рэсурсаў у валавым спажыванні ПЭР летась склала 16,1%. А прырост спажывання мясцовых паліўных рэсурсаў летась да 2020 года склаў каля 290 тысяч тон умоўнага паліва. Па выніках работы большасцю органаў дзяржкіравання, аблвыканкамамі і Мінскім гарвыканкамам забяспечана выкананне ўстаноўленых мэтавых паказчыкаў па долі мясцовага паліва ў кацельна-пячых рэсурсах.

Што датычыцца фінансавання энергазберагальных мерапрыемстваў, то па выніках года асвоена 944 мільёны рублёў. Асноўнымі крыніцамі фінансавання былі ўласныя сродкі арганізацый і сродкі мясцовых бюджэтаў, доля якіх склала каля 80% у агульным аб'ёме інвестыцый.

ЗНІЗІЛІ СПАЖЫВАННЕ ГАЗУ

Паводле інфармацыі Віталь Крэцкага, сёлета будуць уведзены ў эксплуатацыю 22 энергакрыніцы на мясцовых відах паліва сумарнай цеплавой магутнасцю 94,3 МВт. Гэта дазволіць замясціць выкарыстанне імпартаванага паліва на 24,2 мільёна кубічных метраў. З іх 10 энергакрыніц магутнасцю 25,3 МВт будуць рэалізаваны за кошт ўласных сродкаў прадпрыемстваў, мясцовага і рэспубліканскага бюджэтаў, 12 энергакрыніц магутнасцю 69 МВт — за кошт крэдытных сродкаў міжнародных фінансавых арганізацый.

Паводле яго слоў, летась былі ўведзены ў эксплуатацыю 14 энергакрыніц на мясцовых ПЭР сумарнай цеплавой магутнасцю 108,9 МВт, што дазволіла замясціць выкарыстанне імпартаванага паліва на 28 тысяч тон умоўнага паліва і знізіць спажыванне імпартава-

нага прыроднага газу на 27,4 мільёна кубічных метраў штогод.

У якасці прыкладу кіраўнік дэпартамента прывёў будаўніцтва летась камбінаванай кацельні на мясцовых рэсурсах і прыродным газе ў Шчучыне (Гродзенская вобласць) сумарнай цеплавой магутнасцю 12 МВт. У кацельні ўстаноўлены два сучасныя аўтаматызаваныя вадагрэйныя цвёрдапаліўныя катлы айчынай вытворчасці цеплапрадукцыйнасцю 6 МВт кожны.

«Будаўніцтва новай кацельні дазволіла знізіць эксплуатацыйныя выдаткі на цеплазабеспячэнне горада за кошт змяшчэння імпартаванага прыроднага газу мясцовымі відамі паліва і вываду з эксплуатацыі неэфектыўнага абсталявання. Рэалізацыя праекта дазволіла замясціць выкарыстанне імпартаванага віду паліва на 300 тысяч долараў, знізіць сабекошт 1 Гкал адпускаемай цеплавой энергіі з 105,6 рубля да 75,2 рубля», — распавёў Віталь Крэцкі.

НОВАЕ ДРАЎНЯНАЕ ПАЛІВА

Што датычыцца міжнароднага супрацоўніцтва, сёлета дэпартамент працягне падрыхтоўку і рэалізацыю сумесных з міжнароднымі арганізацыямі праектаў па павышэнні энергаэфектыўнасці і развіцці выкарыстання аднаўляльных крыніц энергіі.

У прыватнасці, у планах завяршыць інвестыцыйны праект «Выкарыстанне драўнянай біямасы для цэнтралізаванага цеплазабеспячэння». Ён прадугледжвае будаўніцтва і рэканструкцыю кацельняў жыллёва-камунальнай гаспадаркі з выкарыстаннем там драўнянага паліва. Таксама ведамства працягне работу па прыцягненні фінансавання для праекта па павышэнні энергаэфектыўнасці аб'ектаў сацыяльнай сферы.

ЭЛЕКТРАМАШЫНЫ, ЭЛЕКТРАДАМЫ І ВАДАРОДНАЕ ПАЛІВА

Апошнім часам досыць актыўна вядзецца абмеркаванне магчымасці будаўніцтва другой атамнай станцыі ў Беларусі. Нам на самай справе так неабходная дадатковая электраэнергія? Зразумела, што дадзенае пытанне не зусім у кампетэнцыі названага дэпартамента, таму адказ на яго быў вельмі акаратным.

Віталь Крэцкі адзначыў, што калі такое рашэнне будзе прынята, то спецыялісты дэпартамента прымуць максімум намаганняў для таго, каб з эканамічна апраўданымі выдаткамі дадзенай станцыі ўвесці ў беларускую энергасістэму. За кошт якіх мерапрыемстваў? У першую чаргу, за кошт развіцця электратранспарту.

У нас сёння тэма нумар адзін — легкавы і грузавы транспарт, які сілкуецца ад электрычнасці. І далей будзе папулярывавацца гэты кірунак. Другой тэмай павінна стаць стварэнне сучасных электрычных цеплавых помпаў і акумулятараў.

«Сёння існуе адзін з перспектывных напрамкаў — стварэнне вадароду для энергетычных мэт. Гэтая тэма новая, ёй цяпер актыўна займаюцца ў Германіі. Мы з ёй знаёмымся ўжо больш за два гады. Пад удзеяннем электрычнасці са звычайнай вады атрымліваюць чысты вадарод і іншыя элементы. Мерапрыемства даволі складанае, але перспектывнае».

Цяпер жа ў нашай краіне развіваецца ўжо не новы напрамак, які прадугледжвае будаўніцтва электрадамоў. Гэта жылы аб'ект, да якога ўмоўна падключаецца ўсяго толькі адзін кабель і адна труба, і інфраструктура для жыццезабеспячэння шматкватэрнага дома створана. У такіх новых дамах эксплуатацыйныя выдаткі будуць значна меншыя, чым у традыцыйных.

Сяргей КУРКАЧ.

ПРАВІЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЭКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ «СА «ЗВЯЗДОЮ» — СПАДРУЧНЕЙ!»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «Са «Звяздою» — спадручней!» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі Правіламі. Тэрмін — з 1 сакавіка 2022 года да 30 чэрвеня 2022 года ўключна з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2022 года.

2. Арганізатар Гульні — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» (далей — Установа), месца знаходжання: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, УНП 100155376.

II. ПРЫЗАВЫ ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прызавы фонд рэкламнай гульні «Са «Звяздою» — спадручней!» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара гульні — рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда», — і складаецца з наступных рэчаў:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт., руб. кап.	Усяго з ПДВ, руб. кап.
1	Пыласос Samsung VCC4131S3A/XEV (далей — суперпрыз)	1	132,50	159,00
2	Прас Holt HT-IP-010 (зялёны), (далей — прыз)	7	40,00	336,00

УСЯГО прызавы фонд рэкламнай гульні «Са «Звяздою» — спадручней!» складае 495,00 (чатырыста дзевяноста пяць) рублёў.

III. УМОВЫ ЎДЗЕЛУ У ГУЛЬНІ

4. Рэкламная гульня «Са «Звяздою» — спадручней!» праводзіцца з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2022 года.

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і аплаціў падпіску на газету «Звязда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2022 года.

6. Падставай для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца дадзена падпісчыкам на адрас Установы ў перыяд з 1 сакавіка 2022 года да 12 красавіка 2022 года выразаная з газеты або з дадатковага ўкладыша запоўненая картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды», якая змяшчаецца ў газеце не менш чым раз на тыдзень у перыяд з 1 сакавіка да 12 красавіка 2022 года.

7. Адзін падпісчык можа даслаць толькі адну картку ўдзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку ўдзельніка, выключаецца з Гульні.

8. Карткі ўдзельніка, наклееныя на паперу ці плёнкі, адсеракапіраваныя або тыя, якія паступілі ўстанове пасля 14 красавіка 2022 года па паштовым штэмпелі атрымання, да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні Установа стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні (далей — Камісія) у наступным складзе:

Крочава Наталля Ільінічна — намеснік дырэктара рэдакцыйна-выдавецкай установы Выдавецкі дом «Звязда» — старшыня Камісіі.

Члены Камісіі: Чычко Аксана Мікалаеўна — начальнік упраўлення распаўсюджвання друкаваных СМІ РУП «Белпошта»;

Ганцарэвіч Святлана Міхайлаўна — загадчык аддзела рэалізацыі рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Доўнар Валянціна Аркадзеўна — рэдактар аддзела рэдакцыйнай газеты «Звязда» рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Брашко Алег Мікалаевіч — загадчык адміністрацыйна-гаспадарчага сектара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда».

10. Асобы, якія ўваходзяць у склад Камісіі, не могуць быць удзельнікамі гэтай Гульні.

V. ПАРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОЎ. ПАВЕДАМЛЕННЕ ПЕРАМОЖЦАМ

11. Розыгрыш прызоў ажыццяўляецца на пасяджэнні Камісіі 15 красавіка 2022 года ў 12 гадзін у памяшканні Установы па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

12. Перад пачаткам розыгрышу карткі ўдзельнікаў сартуюцца па абласцях і горадзе Мінску, змяшчаюцца ў асобныя прасторныя скрыні і старанна перамешваюцца.

13. Асобна для кожнай вобласці і для горада Мінска разыгрываюцца 7 прызоў (па адным для кожнага).

Затым усе карткі змяшчаюцца ў адну скрыню, перамешваюцца і сярод удзельнікаў разыгрываецца суперпрыз.

14. Пераможцам Гульні, які выйграў прыз, лічыцца ўдзельнік, чыё прозвішча напісана на дасланай ім картцы ўдзельніка, якую пры розыгрышы кожнага асобнага прыза выцягне выпадковым чынам са скрыні хто-небудзь з запрошаных удзельнікаў Гульні, прадстаўнікоў незалежных арганізацый або члены Камісіі. На кожнай такой картцы ўдзельніка надпісваецца выйгрышы прыз і распісваюцца члены Камісіі.

15. Вынікі розыгрышу прызоў афармляюцца пратаколам і публікуюцца да 26 красавіка 2022 года ўключна ў газеце «Звязда».

Установа ў тэрмін да 26 красавіка 2022 года дасылае пераможцам паведамленне аб выйграным прызе заказным лісьмом з указаннем тэрміну яго атрымання.

VI. МЕСЦА, ПАРАДАК І ТЭРМІН ВЫДАЧЫ ПРЫЗОЎ

16. Умовай выдачы прызоў і суперпрыза з'яўляецца прад'яўленне пераможцам пашпарта або дакумента, які пацвярджае асобу, і арыгінала абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2022 года.

Пры звяртанні па атрымання прыза або суперпрыза прадстаўніка пераможцы ён павінен прад'явіць даверанасць на атрымання прыза або суперпрыза, пашпарт і арыгінал абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2022 года.

17. Адсутнасць у пераможцы, які выйграў прыз або суперпрыз, абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2022 года з'яўляецца падставай для адмовы ў выдачы яму прыза або суперпрыза ў сувязі

з тым, што ён не адпавядае патрабаванням, якія прад'яўляюцца да ўдзельніка Гульні пунктам 5 гэтых Правілаў.

18. Прыз і суперпрыз выдаюцца пераможцам у тэрмін да 30 чэрвеня 2022 года ў памяшканні Установы па адрасе: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, з 9.00 да 13.00 і з 14.00 да 17.00, з панядзелка да суботы (выдачу ў суботу неабходна ўзгадніць з арганізатарам гульні па тэлефонах (017) 271-81-53, 311-17-40, для атрымання прапускных дакументаў). Расходы, звязаныя з прыездам пераможцаў па атрымання прыза або суперпрыза, Установа не аплачвае.

19. Выплата грашовага эквіваленту кошту рэчывага прыза або замена яго на іншы прыз не даспускаюцца.

20. Пасля 30 чэрвеня 2022 года выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі ўдзельнікаў не прымаюцца.

VII. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

21. Пераможцы Гульні нясуць адказнасць за прадстаўленне падатковай справаздачнасці і за выплату ўсіх падаткаў, якія прадугледжаны дзеючым законодаўствам Рэспублікі Беларусь у сувязі з атрыманням прызоў.

22. Пераможцы Гульні і іх сваякі згаджаюцца з тым, што іх імёны, прозвішчы, імёны па бацьку, фатаграфіі, лісты і інтэрв'ю могуць быць выкарыстаны ўстановай у любых рэкламных і/або інфармацыйных матэрыялах, якія звязаныя з Гульні. Яны таксама згаджаюцца даваць інтэрв'ю і здымацца для рэкламных матэрыялаў у сувязі з Гульні без выплаты якога-небудзь дадатковага ўзнагароджання. Усе правы на такія публікацыі належыць Уставе.

23. Правы правядзення рэкламнай гульні «Са «Звяздою» — спадручней!» да пачатку рэкламнай гульні будуць апублікаваныя сумесна з рэквізітамі іх дзяржаўнай рэгістрацыі ў газеце «Звязда».

24. Даведкі, якія датычацца гэтай Гульні, можна атрымаць па тэлефонах: (017) 271-81-53, 311-17-40.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 4159 ад 24.02.2022 г., выдадзена Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

«ПЕТРАПАЎЛАЎКА» — МОЙ ЯКАР З МІНУЛАГА

Сабор св. Пятра і Паўла, г. Мінск

ВЫХОДЖУ з нетраў станцыі метро «Няміга», перасякаю пад мастом вуліцу і аказваюся побач са знаёмай брамкай. Залаціста-белы ў стылі барока будынак XVII стагоддзя з чырвоным дахам не надта падобны да класічнага храма — хутчэй нагадвае ён самавіты купецкі дом. Ды гэта і нядзіўна. Сабор святых апосталаў Пятра і Паўла быў узведзены на грошы мінскіх гараджан, большасць з якіх належала да купецкага саслоўя. І толькі дзве вежкі, увянчаныя зіхатлівымі праваслаўнымі крыжамі, якія выглядаюць так, нібыта іх дабудавалі ў самы апошні момант, згадаўшы пра сапраўднае прызначэнне будынка, не даюць памыліцца: перад намі — менавіта храм. Прычым самы старэйшы з тых, якія захаваліся ў Мінску з мінулых часоў.

Паводле старадаўніх традыцый, ніводны будынак не мог быць вышэйшым за царкоўны шпіль. Дамінаванне над храмам, Домам Бога, — справа грахоўная, яскрава сведчанне чалавечай ганарыстасці. І з сумам гляджу на Петрапаўлаўскі сабор, літаральна заціснуты сёння паміж сучаснымі шматпавярховікамі з навіслымі над вуліцай лоджыямі, яркімі магазіннымі вітрынамі, аўтамабільнымі паркоўкамі і вынесенымі на вуліцу столікамі кавярняў.

Але тут я міжволі згадава прыпавесць, якую некалі пачула ад майго духоўніка. Гэта быў аповед пра згублены нацельны крыжык. Крыжык упаў з парванага ланцужка на зямлю, у кучу смецця, і некалькі стагоддзяў ляжаў там, страчаны і ўсімі забыты. Але аднойчы, пракладаючы новую дарогу, людзі

Тут знаходзіўся гарадскі архіў. Але недзе ўнутры сябе ў той час я нібыта адчула глухі ўдар старадаўняга царкоўнага звона. Ці, можа, тое быў удар майго сэрца, якое хацела, каб я затрымалася каля гэтых сцен... Гэткі стан прынята называць іншаземным словам «дэжавю», але насамрэч, думаю, гэта праява генетычнай памяці. Прайшлі гады, і я выпадкова даведалася пра тое, што Петрапаўлаўскі сабор мае дачыненне да маіх продкаў. І што гісторыя нашага роду, якую я ведала толькі са слоў бацькі, больш багатая на падзеі...

З КУПЕЦКАГА РОДУ

Год, у які Гасподзь паклікаў да сябе майго бацьку, выдаўся яблычным. Плады цягнулі да зямлі галіны старых яблынь у двары Інстытута анкалогіі, і бацька, гле-

па-пралетарску. Аднак нехта са сваякоў настойліва сцвярджаў: Масляніцны за царом былі купцамі. Не надта важнымі, не надта ўдалымі. Яны скаціліся да ўзроўню беднасці яшчэ да рэвалюцыі. Магчыма, гэта пазней і выратавала ім жыццё.

Вайна забрала майго дзеда тады, калі бацьку было толькі шэсць гадоў. Бабулі дзед, відаць, не шмат падрабязнасцяў пра свой род распавядаў. Час быў такі. Пра дзеда бацька ведаў наогул мала. Верагодна, гэты чалавек быў веруючым, бо ў сям'і дапускаў знаходжанне іконы. І гэта пры тым, што бабуля мая Таццяна ўпершыню завітала ў царкву толькі падчас вайны, калі дзеда прызвалі на фронт. Яна не ўмела нават маліцца, і ад свайго малодшага сына, майго бацькі, утойвала на ўсякі выпадак, што ён быў хрышчаны па волі дзеда. Бацька даведаўся пра тое ўжо ў сталым узросце ад старэйшай сястры, Веры. Усяго іх у сям'і было трое — Вера, Барыс і Аляксандр. Дарэчы, бабуля Таццяна нядоўга заставалася верніцай. Прышла на дзеда «пахаванка», і яна ў адчаі выкінула з дома ікону — «Няма Бога, калі не абараняю мужа!» Быццам бы ікона тая не знікла — сваякі не далі, і пасля зноў вярнулася на сцяну, аднак за ўчынак свой бабуля панесла пакаранне. Яна паволі ўцягнулася ў моцныя напоі. Я памятаю яе жанчынай за 60 гадоў з абвіслым тварам, для якой самай вялікай радасцю ў жыцці было трапіць на чыёсьці вяселле ці юбілей, дзе «ракой цячэ гарэлачка»...

«Мы — рускія, мы — з самых нізоў, каб не савецкая ўлада, пэўна, былі б нават непісьменнымі», — у гэтым бацька быў ўпэўнены. І калі я раптам на схіле яго жыцця расказала яму рэальную гісторыю нашага роду, быў уражаны звыш меры, бо цяжка, неверагодна цяжка згадзіцца ў душы на змену перакананняў.

ХРАМ І МЛЫНЫ

Прозвішча наша — Масляніцны — з тыпова рускім канчаткам. Яно мусіла гучаць спачатку як Масленіцы, або Маслянікі (менавіта так называецца народнае свята Масленіца па-беларуску). Зусім нечакана да маіх пошукаў далучыўся вядомы мінскі археолаг Пятро Русаў. Ён сказаў, што сапраўды такі род — купецкі —

на Беларусі існаваў. І не проста дзесьці, а ў Мінску.

У сярэднявечных дакументах, якія захаваліся ў нашым гістарычным архіве, ёсць нямала ўпамінанняў пра мінскіх гараджан Масляняк. Адзін з іх — купец Андрэй Іванавіч, пэўны час выконваў абавязкі мінскага бургамістра. Праваслаўны і глыбока веруючы чалавек, разам з жонкай сваёй Марыяй Філіпаўнай ён шмат ахвяраваў на храмы і манастыры. Мемарыяльныя пліты з іх імёнамі ўмураваныя ў заходнюю сцяну Петрапаўлаўскага сабора.

Сапраўдным рыцаром праваслаўя быў таксама больш малады прадстаўнік роду — Васіль Андрэевіч Маслянка, магчыма, ён даводзіўся бургамістру Маслянку сынам. Гэты чалавек дабіўся ад караля Жыгімонта III Вазы спецыяльнага прывілея на пабудову на ўласнай зямлі на рэках Свіслачы і Пярэспе двух млыноў, частка даходу ад дзейнасці якіх мусіла ісці на патрэбы Мінскага шпітальнага брацтва. І гэта быў не проста ўчынак, гэта быў своеасаблівы подзвіг чалавека ў імя сваёй веры.

Насамрэч, кароль Жыгімонт III Ваза, заўзяты католік, выхаванец езуітаў, выношваў планы прымусовага акаталічвання ўсіх сваіх падданных, якія дагэтуль католікамі не былі. Пасля трэба было чакаць і ўсеагульнага апалячвання. Першым крокам у дадзеным накірунку стала заключэнне ў 1596 годзе Берасцейскай царкоўнай уніі. Заўлялася, што саюз розных хрысціянскіх канфесій узмоцніць краіну. Але аказалася інакш. Праваслаўным, якія згадзіліся на ўнію, з усіх адзнак іх веры пакінулі толькі мову богаслужэнняў. Уніяцкія храмы (ранейшыя праваслаўныя царквы) мусілі ператварыцца ў

нейкі прыдатак да касцёлаў. Католіцызм жа абвясцілі дзяржаўнай рэлігіяй.

Трэба адразу сказаць, што далёка не ўсе праваслаўныя згадзіліся на такія ўмовы саюзу. А іх лідары — духоўныя і свецкія асобы — нават пакінулі Берасце, калі даведаліся пра ўсе акалічнасці ўніі. У выніку распачаліся ганенні за веру.

Вышэйшыя дзяржаўныя пасады для праваслаўных былі забароненыя, амаль немагчыма стала трапіць у магістрат. Даводзілася толькі згадаць тыя часы, калі кіраўніком у горадзе быў Андрэй Маслянка. Цяпер яго адзінаверцам ужо не выдавалі дазволу на занятак тым ці іншым відам рамства і нават гандлем. А ў рамеснікаў і купцоў, якія ўжо мелі такія дазволы, іх нярэдка адбіралі. Каталіцае і ўніяцкае духавенства нахабна захоплівала зямельныя ўладанні праваслаўных манастыроў, самі манастыры і храмы. Але ніхто не мог забараніць багатым сем'ям будаваць на ўласных землях дамавыя царквы, і гэтым скарысталіся мінскія праваслаўныя. Яны заявілі пра стварэнне Шпітальнага брацтва, якое зоймецца лячэннем хворых гараджан і будзе дзейнічаць на базе царквы ў гонар апосталаў Пятра і Паўла.

Царкву напачатку будаваць у 1611 годзе на зямлі, якую падарыў брацтву княгіня-падзвіжніца Еўдакія Сцяцкевіч. 52 праваслаўныя мінскія сям'і сталі заснавальнікамі і ахвяравальнікамі Петрапаўлаўскага храма, шпітэля, а пасля і мужчынскага манастыра, які крыху пазней узнік там жа (манахі прынялі на сябе галоўны клопат пра шпітальных пацыентаў). Брацтва дарэмна дабівалася ад магістрата, у якім у гэты час ужо не было іх адзінаверцаў, дазволу на пабудову для ўласных патрэб млына. Праблему вырашыў у 1619 годзе Васіль Маслянка. Невядома як, але яму ўдалося атрымаць дазвол на млынарскую дзейнасць ад караля, і млыны запрацавалі, прыносячы прыбытак не толькі сям'і самога прадпрымальніка, але і Петрапаўлаўскаму брацтву. Ці варта здзіўляцца, што яшчэ адзін з Маслянкаў стаў святаром Петрапаўлаўскай царквы...

Нашчадкі маіх продкаў, купцоў Маслянкаў, пакінулі Мінск у сярэдзіне XVII стагоддзя, падчас казацкай вайны Багдана Хмяльніцкага. Яны падтрымалі казакоў, у якіх бачылі змагароў за веру, і пасля вымушаныя былі ратавацца ад непазбежнай расплаты. Адзін з іх займаўся тым, што перавозіў па рэках грузы. На яго судне сямейства Маслянкаў і скіравалася ў далёкі шлях да невядомага. Аселі яны, у рэшце рэшт, на Волзе, у горадзе Ніжнім Ноўгарадзе...

Ці было заканамерным неасэнсаванае вяртанне на Беларусь майго бацькі, аднаго з іх нашчадкаў? Я не ведаю адказу на гэтае пытанне, як не ведаю пакуль што іншых імёнаў маіх продкаў Маслянкаў. Але чарговы раз апынаючыся каля сцен Петрапаўлаўскага сабора, міжволі распраўляю плечы. Гэта мой якар з мінулага, гэта мой храм. Гэта храм маіх нашчадкаў.

Ірына МАСЛЯНІЦЫНА.

знайшлі яго і, разумеючы сапраўдную каштоўнасць гэтай рэчы як артэфакта даўніны і сімвала веры, аднеслі ў найбліжэйшы храм. І крыжык быў урачыста змешчаны каля галоўнай храмавай святыні — абраза Маці Божай.

Не проста так, пэўна, здарылася, што Петрапаўлаўскі сабор перажыў стагоддзі, напоўненыя войнамі, паўстаннямі, рэвалюцыямі і рознымі іншымі катаклізмамі. І няхай сёння ён выглядае паміж шматпавярховымі глыбамі сучасных дамоў як згублены нацельны крыжык сярод смецця, я веру, прыйдзе час сапраўднай рэстаўрацыі пачуццяў, і на гэтай вуліцы сабор, крыжамі сваімі скіраваны ў Нябёсы, зноў будзе самым высокім будынкам.

Я памятаю «Петрапаўлаўку» яшчэ з савецкіх часоў. Студэнтка, што прыехала ў сталіцу з правінцыі вучыцца на факультэце журналістыкі, я глядзела тады на свет шырока расплюшчанымі, здзіўленымі вачыма. Мінск падаваўся незвычайна прыгожым, хоць і нязвычайна чужым. Але аднойчы, гуляючы па цэнтры сталіцы, я наблізілася да зачыненага для вернікаў храма, на сцяне якога красавалася шыльда пра тое, што дадзены археолагічны помнік ахоўваецца дзяржавай.

дзячы на іх з акна сваёй палаты, цяжка ўздыхаў: «У мяне на дачным участку яблынька ўпершыню будзе пладаносіць, а я — тут»... У апошні час яго, былога афіцэра свецкай Арміі, усё больш цягнула да зямлі. Ён адчуваў незвычайную асалоду, удыхаючы мядовы пах веснавой глебы альбо прэлы водар восеньскай лістоты. Зямля беларуская, нібыта каханая жанчына, вабіла, прыцягвала, выклікала слёзы замілавання і словы шчырых прызнанняў у любові ў чалавека, які амаль усё жыццё лічыў сябе на Беларусі нетутэйшым.

Толькі перад самай смерцю ён услед за мною ўпэўніўся, што памыляўся, лічачы сябе карэнным расіянінам. Ды і сапраўды, што мог ведаць аб далёкіх продках сваіх выхаванец савораўскага ваеннага вучылішча, які з цяжкасцю прыгадаваў нават імя прадзеда!

Мой бацька, Масляніцын Аляксандр Аляксандравіч, быў ваенны сірата. Нарадзіўся ў старажытным Ніжнім Ноўгарадзе, у тыя часы горадзе Горкім. Маці яго, Таццяна з роду Патапавых, была вясковай жанчынай. Бацька, гараджанін, цяспяр, таксама Аляксандр Аляксандравіч, хадзіў па вёсках у пошуку падпрацоўкі. Здавалася, што і продкі іх заўжды жылі гэтак жа,

ЛЁС МУЗЕЯ

Дык колькі гадоў Нацыянальнаму гістарычнаму?

Гэтае пытанне ўзнямаецца ўжо не першы год. Але дакладнай фіксаванай даты, ад якой можна было б весці адлік гісторыі Нацыянальнага гістарычнага музея, пакуль няма. Выставачны праект «Лёс Музея — Лёс Краіны. Шлях даўжынёй у стагоддзе» якраз мае на мэце звярнуць увагу грамадскасці на дадзенай праблеме. Тым больш што цяпер на ўзроўні дзяржавы трэба вырашаць задачы, звязаныя з пашырэннем плошчаў аднаго з галоўных захавальнікаў гістарычнай памяці, з размяшчэннем экспазіцый і падачай матэрыялу. Дырэктар Нацыянальнага гістарычнага музея Аляксандр ХРАМЫ выказаў спадзяванне, на канферэнцыі, якая запланавана на кастрычнік, будзе пастаўлена кропка ў пытанні і прапанавана дата, што трэба зацвердзіць на самым высокім узроўні.

Вядучы навуковы супрацоўнік аддзела фондаў, адзін з куратараў выстаўкі Наталля МАРТЫНАВА заўважыла, што больш за 20 гадоў вядзецца работа з архівамі і фондамі. Вызначаць адпаведную дату можна на двух крытэрыях. Першы звязаны з заснаваннем найстарэйшых калекцый. Тут можна было б адштурхвацца ад 1908 года, калі ў Мінску быў створаны Царкоўны гісторыка-археалагічны музей. Яго калекцыі пасля ўвайшлі ў склад дзяржаўнага музея. Дарэчы, царкоўны музей існаваў нядоўга. Пачалася Першая сусветная вайна, у 1915 годзе ён быў эвакуіраваны ў глыбінку Расійскай імперыі, у Разань.

Другі крытэрыі для вызначэння дня нараджэння ўстановы — з'яўленне структуры, а гэта ўжо канец 1918-га — пачатак 1919 г. Захаваўся дакумент ад 20 студзеня 1919 года, прадстаўлены на выстаўцы, дзе згадваецца музей як ужо існуючая структура, — пратакол пасяджэння ўрада Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі Беларусь. Прыведзеная ў ім назва «абласны музей» пацвярджае, што ўстанова створана да 1919 года, бо тады нашу тэрыторыю акрэслівалі як «Заходнюю вобласць».

Установа, якая стваралася як галоўны музей краіны, перажыла савецка-польскую вайну, аднак зборы былі страчаны. Але за кароткі час музейшчыкі паспелі паказаць, чаго варта іх праца. Адзін з першых дырэктараў музея Леў Замкоў у 1919 годзе накіраваўся ў Нясвіж, дзе займаўся аховай архітэктурнага комплексу і скарбаў, якія ў ім былі.

Пасля Рыжскага дагавора, калі Мінск быў вызвалены, музейшчыкі звяртаюцца

да ўрада з просьбай вярнуць з Разані калекцыю царкоўнага музея. Дакументы, што захаваліся ў архівах, пацвярджаюць, што ў 1922 годзе рарытэты амаль цалкам былі прывезены, вёўся прыём прадметаў.

Са жніўня 1923-га музей атрымлівае новую назву — Беларускі Дзяржаўны Музей (БДМ). Менавіта так, усе тры словы з вялікай літары. У тых часы місія музейшчыкаў лічылася ганаровай, пачэснай, супрацоўнікі называліся служачымі. Ды і сёння яны схільныя казаць, што служаць у музеі.

ЗБІРАЛЬНІКІ

— Выстаўка прысвечана гісторыі музея. У першую чаргу чалавечай годнасці, асобам, якія яго стваралі, — заўважае Наталля Мартынава. — У нас у музеі людзі служаць

Вывучэнне калекцыі — няпростая праца. Часам на тое, каб правесці атрыбуцыю аднаго прадмета, сыходзяць годзі. Неабходна вывучаць літаратуру, мемуары, працаваць з аналагамі ў іншых музеях. Так, самы першы прадмет нават не мае штампа царкоўнага музея, але захавалася запіска, на якой пазначана, што гэта падарунак музею. Сярод спадчыны царкоўнага музея — не толькі сакральныя рэчы: яго стваральнікі шырэй вывучалі гісторыю Беларусі, пачалі збіраць этнаграфічную калекцыю, закупалі беларускія касцюмы. Менавіта прадметы з царкоўнага музея — адны з самых каштоўных, некаторыя з гэтых рарытэтаў можна ўбачыць на выстаўцы «Лёс Музея — Лёс Краіны». У вітрынах — адзіны з абразоў, пра які дакладна вядома, што ён быў ся-

ццю разных драўляных коўшыкаў канца XIX — пачатку XX стагоддзя. Дарэчы, у ёй больш за 50 адзінак. Асобныя вітрыны змяшчаюць з прадметамі з археалагічнага аддзела.

1920-я — перыяд, які падарыў музею выдатных даследчыкаў, было наладжана супрацоўніцтва з Інбелкультам, ладзіліся шматлікія экспедыцыі, выстаўкі. У музеі працавалі Філіповіч, Кругер, Ластоўскі, Ляўданскі. У якасці супрацоўніка музея Янкель Кругель едзе ў этнаграфічныя экспедыцыі ў Слуцк. У час падарожжа робіць акварэльную замалёўку касцёла Святога Антонія, якую перадае ў музей. Гэта адно з першых паступленняў у мастацкую калекцыю ўстановы. Фактычным жа стваральнікам паўнаўраўнаважнага мастацкага аддзела стаў Міхаіл Філіповіч. Працаваў тут і мастак-рэстаўратар (адзін з першых, хто ўзнаўляў Мінскі цудатворны абраз) Гаўрыла Віер, захаваліся зробленыя ім партреты прыбіральныхчыцы і загадчыка гаспадаркі музея. Дарэчы, у 1930-я гады на базе мастацкага аддзела пачынае стварацца мастацкая галерэя.

Выстаўка расказвае, як мяняўся падыход да падачы інфармацыі ў 1930-я гады. Менавіта тады ўстанову крытыкавалі за тое, што ў ёй падаецца «контррэвалюцыйная нацдэмаўска гістарычная канцэпцыя». Многія супрацоўнікі трапілі пад рэпрэсіі, сярод іх дырэктары музея Ластоўскі і Рак-Міхайлоўскі. Змяніліся задачы па фарміраванні калекцыі, тэматыка экспазіцыйных залаў, інтэрпрэтацыя. Некаторыя аддзелы былі знішчаны, прадметы — размеркаваны па тэмах «капіталізм», «феадалізм».

У гады Вялікай Айчыннай вайны калекцыі беларускага музея былі вывезены ў Германію. Палова з іх не вернута да гэтага часу. Частка калекцыі была перададзена іншым музеям, у тым ліку Мастацкаму.

У 1957 годзе пачынае дзейнічаць арганізацыйная група па адраджэнні ўстановы. У пошуках экспанатаў зноў ладзяцца шматлікія падарожжы па Беларусі і не толькі, друкуюцца звароты да грамадзян з просьбай перадаваць рэчы. Паступае спадчына з расфарміраванага ў Вільні музея імя Івана Луцкевіча.

Савет Міністраў прымае рашэнне аб узвядзенні новага будынка ў сталіцы — побач з Палацам прафсаюзаў — для гісторыка-краязнаўчага музея. Сюды перавозяцца фонды, супрацоўнікі плануецца выстаўкі. Але ў хуткім часе напярэдадні юбілею Перамогі будынак перадаецца Музею гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. А Гістарычны музей перамяшчаецца на ягонае месца — на вуліцу Карла Маркса.

па 20, 40, 50 гадоў. Як разумееце, гэта не самая прыбытковая прафесія. Паклон маім калегам, што збіраюць і вывучаюць, дзякуючы якім краіна атрымлівае магчымасць захаваць сваю гістарычную памяць.

Звычайна музейшчыкі хаваюць ад людскіх вачэй інвентарныя нумары і шыфры, якімі пазначаюцца прадметы. Асабліва сцяжжа новага праекта ў тым, што такія запісы таксама выкарыстаны для стварэння экспазіцыі, бо па іх можна прасачыць гісторыю прадметаў.

Выстаўка зроблена на аснове архіўных даных і даследаванняў захавальнікаў калекцый гістарычнага музея. Побач з рарытэтамі, якія збіраліся ў даваенныя гады (а таксама ў 1950-я, калі музей аднаўляўся пасля Вялікай Айчыннай), прадстаўлены архіўныя дакументы, публікацыі.

род экспанатаў, эвакуіраваных з царкоўнага музея ў 1915 годзе. Прадстаўлены на выстаўцы таксама копіі і арыгінальныя дакументы са знакамітага Трайчанскага збору. Гэта архіў Слуцкага Свята-Троіцкага манастыра. Захавалася амаль тысяча дакументаў, пачынаючы з 1517 года і да пачатку XIX стагоддзя.

У 1920-я гады, час, калі ідзе беларусізацыя, музей мае профіль навуковай установы, актыўна фарміруюцца калекцыі. Добрая доля артэфактаў была сабраная падчас шматлікіх экспедыцый. У экспазіцыі сёння прадстаўлены прадметы з розных даваенных калекцый, — этнаграфія, жывалік, а таксама рэчы з даваеннага аддзела саматужнай прамысловасці (тады актыўна развівалася рамесніцтва). Асобная вітрына аддадзена пад калек-

ЖЫВЫЯ КАРТЫ

Дзяцей беларусам «прыносіў» не толькі бусел

У нашай краіне вядзецца работа па стварэнні Беларускага фальклорна-этналінгвістычнага атласа. Гэтае ўнікальнае выданне дазволіць больш даведацца пра культуру і традыцыі, светаўспрыманне нашага народа, убачыць, на якіх тэрыторыях пашыраныя пэўныя ўяўленні. Акрамя таго, калі новыя карты суадносіць з раней створанымі археалагічнымі, гістарычнымі, моўнымі крыніцамі, можна атрымаць новыя даныя пра рассяленне плямёнаў, пра кантакты паміж жыхарамі пэўных тэрыторый і пра тое, як маглі ўзнікаць, распаўсюджвацца і змяняцца творы фальклору, пэўныя абрады, сюжэты, міфы.

За доўгія гады экспедыцый у архіве Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі набіралася багата фальклорных запісаў з розных куткоў краіны. Экспедыцыі працягваюцца і сёння, і свежыя адкрыцці таксама ўлічваюцца пры распра-

цоўцы картаў. Атлас дазволіць сістэматызаваць назапашаны матэрыял па традыцыйнай духоўнай культуры і стане своеасаблівым дапаможнікам для даследчыкаў і людзей, якія цікавяцца культурнай спадчынай нашага народа.

Днямі прайшоў круглы стол, прысвечаны работы над згаданым

выданнем. Даследчыкі раскрылі асобныя сакрэты нашых продкаў, закладзеныя ў атлас. Напрыклад, ён падкажа, як нашы продкі адказвалі на пытанне «адкуль бяруцца дзеці». Сабрана больш за 800 запісаў, якія прапануюць розныя варыянты. Так, беларусы маглі сказаць, што немаўля знайшлі не толькі ў капусце, але і ў бульбе, хлебным полі, у лесе. Малога мог прынесці сваяк ці чужы чалавек, цыган, ведзьма, звяры ці нават рыба, альбо малое ўзялі з вады, рэчкі, у калодзежы. Натуральна, нашым продкам дзіця таксама маглі прыносіць бусел або варона. Часам у вёсках казалі, што птушкі раскопвалі дзіця... у гноі. На тэрыторыі цэнтральнага і заходняга Палесся маглі «пахваліцца»,

што малое выдзеўблі з пня, калоды. А яшчэ быццам дзяцей «куплялі».

Млечны Шлях у традыцыйных уяўленнях часцей за ўсё асацыяваўся з дарогай, па якой розныя пералётныя птушкі выпраўляюцца ў вырай, альбо шляхам сакральных персанажаў (Бога, праведных святых, вучняў Хрыста) ці «кірункам» да Кіева, Іерусаліма, Святога горада. На поўдні краіны вяскоўцы маглі сказаць, што гэта «чумацкі» шлях (па якім вазілі соль).

Фантазіяй продкаў можна толькі захапляцца. Так, у Евангеллі ад Матфея ўцёкам Святой сям'і ў Егіпет прысвечаны толькі два радкі. А ў вуснай традыцыі

гэтая гісторыя абрасла цікавымі дэталіямі. Жывёліны і расліны, якія аказвалі дапамогу ці адмаўляліся рабіць яе, набывалі пэўныя ўласцівасці. Напрыклад, асіна дрыжыць, бо аказалася баязлівай і не ратавала, а вось елку, калі яна ўпрыгожана, нельга выкідаць (можна толькі спаліць), бо яна хавала Святую сям'ю. Уласна, таму яе галіны цяпер нахіленыя ўніз, а раней быццам раслі ўверх, і яна магла скідаць лісце, як іншыя дрэвы...

У картах будзе багата іншых фальклорных асаблівасцяў, які могуць стаць карыснымі крыніцамі звестак для гісторыкаў, лінгвістаў, краязнаўцаў, экскурсаводаў.

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703	
Продавец	ОАСО «Би энд Би иншуренс Ко», г. Минск, ул. Я. Коласа, 38. Тел. + 375 29 688-04-88	
Предмет аукциона		
Лот № 1		
Местоположение – г. Минск, ул. Замковая, 33		
<p>Офисная мебель и оргтехника в составе 437 единиц: ПЭВМ, компьютеры, кондиционеры, счетчики банкнот, копировальные аппараты, пожарная сигнализация, источники бесперебойного питания, компьютерная сеть, система симметричной связи, счетно-денежные машинки, мебель, кабельная телефонная линия, системы вентиляции и кондиционирования воздуха, сейфы, комплекты перегородок, аппарат нагрева-охлаждения воды, рольшторы (полный перечень см. на сайте организатора аукциона ipmtorgi.by)</p> <p>Начальная цена лота № 1 (с НДС 20 %) – 128 681,28 бел. руб. (снижена на 30 %) Шаг аукциона – 6 434,06 бел. руб.</p>		
Лот № 2		
Местоположение – г. Минск, ул. Лилии Карастояновой, 32-19		
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер
Помещение санитарно-бытового назначения	1,7 кв. м	500/D-7028275
<p>Начальная цена лота № 2 (с НДС 20 %) – 3 108,00 бел. руб. (снижена на 30 %) Шаг аукциона – 155,40 бел. руб.</p>		
Лот № 3		
Местоположение – г. Минск, ул. Замковая, д. 33-6		
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер
Административно-торговое помещение	733,5 кв. м	500/D-7023833
<p>Начальная цена лота № 3 (с НДС 20 %) – 1 624 560,00 бел. руб. (снижена на 30 %) Шаг аукциона – 81 228,00 бел. руб.</p>		
Лот № 4		
Местоположение – г. Минск, ул. Замковая, д. 33-1а		
Кабинеты (административное помещение)	87,9 кв. м	500/D-708041778
Составные части и принадлежности: открытая автостоянка пл. 523 кв. м		
<p>Начальная цена лота № 4 (с НДС 20 %) – 289 800,00 бел. руб. (снижена на 30 %) Шаг аукциона – 14 490,00 бел. руб.</p>		
<p>Сведения о земельном участке по лотам № 3 и № 4: пл. 0,1469 га предоставлен продавцу на праве общего долевого постоянного пользования (доля: 17/50) для эксплуатации и обслуживания административного здания с магазином. Ограничения (обременения) прав: после продажи земельный участок будет разделен в долях с установлением сервитута</p>		
<p>Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа: ООО «ИПМ-Консалт оценка»</p>		
Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона	
<p>Условия оплаты предмета аукциона: предмет аукциона должен быть оплачен покупателем в течение 20 (двадцати) рабочих дней со дня проведения аукциона</p>		
<p>Порядок ознакомления: в рабочие дни по предварительному согласованию, тел. +375 (29) 680-80-99 (Шубко Юлия Владимировна)</p>		
<p>Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявления с приложением всех необходимых документов, в том числе документ, подтверждающий внесение задатка с отметкой банка, в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне представляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона ipmtorgi.by</p>		
<p>В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5 %</p>		
<p>Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона, исчисляемое в процентном соотношении от цены продажи (4 % – по лотам № 1, 2; 2 % – по лоту № 3, 3 % – по лоту № 4) в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона</p>		
<p>Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 05.02.2022</p>		
<p>Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия</p>		
Дата и время проведения аукциона	16.03.2022 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»	
Дата и время начала и окончания приема заявлений	С 09.00 01.03.2022 до 17.00 14.03.2022 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»	
<p>Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@ipmconsult.by</p>		

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Белгипроторг»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Имущество согласно списку № 1: https://docs.google.com/document/d/1JrCB6oNF8Sixl8hsgkrP3xIhNs1GyHP/edit?usp=sharing&ouid=107336927377324979075&rtfpof=true&sd=true	220,20	22,02	11,01
2	Имущество согласно списку № 2: https://docs.google.com/document/d/1Dt7ha5hVzSvBuvyWb67OP3jiRdTWYd4/-e/dit?usp=sharing&ouid=107336927377324979075&rtfpof=true&sd=true	200,40	20,04	10,02

В отношении вышеуказанного имущества проводятся третьи повторные торги. Цена снижена на 50 % в отношении лотов №№ 1 и 2. Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 3 (29625) от 06.01.2022, 23 стр., № 231 (29600) от 30.11.2021, 6 стр., № 16 (29638) от 26.01.2022, 6 стр.

Местонахождение лотов: 220089, г. Минск, ул. Железнодорожная, д. 31, корпус 1, комн. 307

Дата и время проведения торгов	16 марта 2022 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	С 10.00 01 марта 2022 года по 16.00 14 марта 2022 года

Условия для участия в торгах:

- До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: задаток для участия в торгах по Лоту ____, ОАО «Белгипроторг», проводимых 16.03.2022.
- Заявления на участие и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах, копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта; копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).
- К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
- В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или

для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

- Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7,5 % от конечной цены предмета торгов.**
- Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения торгов.
- Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info>.
- Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – **Андрей, +375293042560**.
- Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продавце	ОАО «Белгипроторг» в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант», тел. +375293489225 (220089, г. Минск, ул. Железнодорожная, д. 31, корпус 1, ком. 307, УНП 100026596)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg

ИЗВЕЩЕНИЕ о созыве годового за 2021 г. общего собрания акционеров

ОАО «УКХ «БелГАЗавтосервис»
Собрание состоится 30.03.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 25Б, к. 318.
Собрание проводится по инициативе и решению Совета директоров общества.
Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 10.40 до 11.00.

- ПОВЕСТКА ДНЯ**
- Отчет генерального директора о результатах деятельности ОАО «УКХ «БелГАЗавтосервис» за 2021 год и основные направления развития Общества на 2022 год.
  - Отчет и заключение ревизионной комиссии ОАО «УКХ «БелГАЗавтосервис» о результатах деятельности за 2021 год.
  - Об аудите Общества по результатам финансово-хозяйственной деятельности ОАО «УКХ «БелГАЗавтосервис» за 2021 год.
  - Об утверждении годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2021 год.
  - Распределение чистой прибыли за 2021 год.
  - О выплате дивидендов за 2021 год.
  - Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи в 2021 г.
  - О порядке распределения чистой прибыли ОАО «УКХ «БелГАЗавтосервис» на 2022 г.
  - Об избрании членом Совета директоров ОАО «УКХ «БелГАЗавтосервис».
  - Об избрании ревизионной комиссии ОАО «УКХ «БелГАЗавтосервис».

С информацией касающейся вопросов, включенных в повестку дня, лица, имеющие право на участие в общем собрании, могут ознакомиться с 28 по 29 марта 2022 года в рабочие дни с 10.00 по 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 25Б, комн. 313, а в день проведения собрания – во время и в месте его проведения.

Участникам собрания для регистрации необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий их личность, представителям акционера – также надлежащим образом оформленную доверенность.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Управление механизации № 91»

Лот № 1: административное помещение с инв. № 500/D-708004811, 39,9 кв. м, адрес: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, пом. 7.
Изолированное помещение расположено в капитальном строении, которое является памятником историко-культурного наследия.
Начальная цена с НДС – 187 188,05 руб.
Задаток – 18 718,81 руб. Шаг аукциона – 5 %.
Аукцион состоится 12.03.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.
Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.
Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», г. Минск, ВИС ВАРВВУ2Х. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.
Окончание приема заявлений и задатков – 10.03.2022 в 11.00.
Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

Открытое акционерное общество «СТРОИТЕЛЬНЫЙ ТРЕСТ № 4» сообщает, что 31 марта 2022 года в 15.00 состоится годовое общее собрание акционеров в актовом зале по адресу: г. Минск, ул. Коммунистическая, 17

- Повестка дня**
- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год и основных направлениях развития Общества на 2022 год.
  - О работе наблюдательного совета в 2021 году.
  - О результатах проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год.
  - О результатах аудиторской проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год. Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2021 год.
  - Утверждение порядка распределения прибыли, остающейся в распоряжении Общества за 2021 год. О выплате дивидендов за 2021 год.
  - Утверждение порядка распределения прибыли, остающейся в распоряжении Общества, на 2022 год и первый квартал 2023 года. Периодичность выплаты дивидендов за 2022 год.
  - Избрание членом наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
  - О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
  - Об утверждении Устава Общества в новой редакции.
  - Утверждение локальных правовых актов ОАО «СТРОИТЕЛЬНЫЙ ТРЕСТ № 4».

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 10 марта по 30 марта 2022 года по месту нахождения Общества: г. Минск, ул. Коммунистическая, 17 каб. 209 с 9.00 до 16.00, 31 марта 2022 года – по месту проведения собрания с 09.00 до 14.00.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании акционеров, будет проводиться 31 марта 2022 года с 14.00 до 14.45.
Список лиц, имеющих право на участие в собрании, будет составлен на основании реестра владельцев ценных бумаг, сформированного на 10 марта 2022 года.
Для регистрации на участие в собрании акционеру Общества необходимо иметь – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

Телефон для справок: +375 17 334 33 64.
Наблюдательный совет.

ИНФОРМАЦИЯ ОБ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Организатор аукциона: Мядельский сельисполком, тел.: (801797) 40735, 22352.
День и время проведения аукциона: 24 марта 2022 г. в 14.00
Место проведения аукциона: Минская обл., г. Мядель, ул. 17 Сентября, д. 7, к. 15.
ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в д. Гатовичи,
РИЗ «Гатовичи», У-9, пл. 0,132 га, кадастровый номер 624083103601000326, начальная цена – 39000 бел. руб.
Извещение о проведении аукциона опубликовано на официальных сайтах Минского областного исполнительного комитета www.minsk-region.gov.by (http://minsk-region.gov.by/dlya_delovoykh_lyudey/auksionny/), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by (<http://gki.gov.by/ru/auction/>).

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Управление механизации № 91» (Продавец)

Лот № 1: гидравлический автомобильный грузовой специальный кран КАТО NK-450S на шасси Mitsubishi K503, регистрационный знак KA4522, заводской / кузов (рама) № СТ-45176S / 20678. Начальная цена с НДС – 46 026,00 руб. Задаток – 4 602,60 руб. Шаг аукциона – 1 %.
Лот № 2: автомобиль PEUGEOT 406, 1997 г. в. Начальная цена с НДС – 2 760,00 руб. Задаток – 276,00 руб. Шаг аукциона – 10 %.
Лот № 3: автомобиль VOLKSWAGEN TRANSPORTER, 1998 г. в. Начальная цена с НДС – 5 160,00 руб. Задаток – 516,00 руб. Шаг аукциона – 10 %.
Местонахождение лотов №№ 1-3: г. Минск, ул. Бабушкина, д. 17.
Аукцион состоится 23.03.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.
Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.
Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», г. Минск, ВИС ВАРВВУ2Х. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.
Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами – 21.03.2022 в 11.00.
Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

«АПАЛА ЗОРКА, І НА МІГ ЗДАЛОСЯ МНЕ, ШТО ГЭТА ТЫ...»

Як беларускія пісьменнікі прызнаваліся ў каханні

Вясна ў любую, самую тры-вожную, эпоху асацыіруецца з каханнем. Чыстым, пляшчотным, першым... У кожнага паэта і пісьменніка ёсць падобны сюжэт у творах, і ва ўсіх такіх сюжэтах ёсць хоць бы частка асабістага досведу аўтара. Бо кожнаму ж даводзілася калісьці прызнавацца ў каханні...
Давайце ўспомнім некаторыя такія прызнанні з беларускай літаратуры.

МАРЫЎ ПРА ДАЧУШКУ АД КАХАНАЙ

Пра жанчын у жыцці Максіма Багдановіча напісана шмат... Першым жа яго юнацкім каханнем лічыцца Ганна Рафаілаўна Какуева, сястра Максімавых таварышаў па Яраслаўскай гімназіі. «Ах, как умеете Вы, Анна, не замечать, что я влюблен...» Малады паэт прысвяціў ёй шмат сваіх шэдэўраў, у тым ліку цыкл «Мадонны» з дзвюх пазэм, «У вёсцы» і «Вераніка».

Ганна Рафаілаўна Какуева.

Багдановіч быў частым госцем у гасцінным доме Какуевых, дзе маладзё бавіла час за музыкай, дэкламаваннем вершаў ці гульні ў гарадкі і лапту. Прыгажуня Ганна вабіла вока... Нават на сваім дзіцячым здымку, які знаходзіўся ў доме. І ў Максіма, які рана страціў маці, нараджаецца самае дзіўнае прызнанне ў каханні:

«Больш за ўсё на свеце жадаю я, каб у мяне быў свой дзіцёнак — Маленькая дачушка-немаўляшка, Аня Максімаўна, такая прыгожанькая, Цёпленькая, мокранькая, З чорнымі валосікамі і броўкамі, З цёмна-карымі вочкамі, А ручкі, як перацягнутыя ніткамі. Зусім такая, як Вы, Калі Вы былі маленькай дзяўчынкай».

Ганна Какуева паступіла ў кансерваторыю ў Пецярбургу, потым выйшла замуж за аднакласніка Максіма... Яе сын Мікалай Лілееў прыязджаў у Мінск на канферэнцыю, прысвечаную Багдановічу. Аня Максімаўна Багдановіч на свет так і не з'явілася, застаўшыся светлым прывідам з гісторыі беларускай літаратуры.

ЁН ПРЫНЁС РУЖЫ ПАД АБСТРЭЛАМ

У 1919 годзе адзін з рэдактараў «Звязды» Вільгельм Кнорын запрасіў на работу Максіма Гарэцкага. Потым рэдакцыя пераехала ў Вільню... Кола беларусаў, якія працавалі на адраджэнне нацыянальнай культуры, традыцыйна было цесным. Там Гарэцкі і пачуў пра маладую настаўніцу беларускай гімназіі Леанілу Чарняўскую, якая напісала зборнік твораў для дзяцей «Дзіцячыя гульні» і тады працавала над дзіцячай чытанкай.

Гарэцкі прыйшоў да Леанілы на Вострабрамскую, дзе яна жыла... Гэта было каханне з першага погляду. Брат Максіма Гарэцкага Гаўрыла так апісаў Леанілу: «Была

Максім Гарэцкі з сям'ёй.

яна вельмі прыгожая, з вялікімі сінімі-сінімі вачыма, якія свяціліся розумам, добразычлівасцю, прыхільнасцю, дабрывенню, спагадаю. Голас быў глыбокі, грудны, меладычны. Постаць зграбная, стройная. Каса пышная. Рухі павольныя, плаўныя. Беларуская мова чыстая, напеўная. Леаніла Чарняўская была выключна ласкавая, уважлівая, далікатная».

Прызнаннем у каханні сталі ружы. Прычым пісьменнік насіў іх на Вострабрамскую пад кулямі — ішла Першая сусветная... Кветкі тыя відавочна былі для творцы сімвалічнымі — нездарма напісаную ў 1922 годзе драму ён назваў «Чырвоныя ружы». І ў дзень, калі з'явіўся да Леанілы з прапановай рукі і сэрца, у двары гэтак жа світалі кулі, а ў руках закаханага свяціўся букет руж.

16 ліпеня 1919 года Леаніла і Максім павянчаліся. Наперадзе было шмат шчасця і гора...

«Няма таго срэбра ядранай ночы, калі п'янілі галаву пышныя, сочныя, росныя ружы і стукала сэрца ад яе пагляду любага, глыбокага, даўгога і нешта важнае гаворахага...»

НАПІСАЎ ВЕРШ, ЗА ЯКІ БЫЎ РАСКРЫТЫКАВАНЫ

Гадоў пятнаццаць таму архівіст Віталь Скалабан знайшоў два невядомыя вершы Максіма Танка. Іх перадала Марыяна Мадорава, дачка вядомага рускага мастака Фёдора Мадорава.

Гісторыя гэтых вершаў такая... Падчас вайны Максім Танк нейкі час жыў у Максве, наведваў ЦК КП(б)Б, дзе сакратаром працавала юная прыгажуня Марыяна Мадорава. Танк быў жанаты, але жонка знаходзілася далёка, у эвакуацыі. Адносіны паміж юнай Марыянай і беларускім паэтам утварыліся, як сцвярджала Марыяна Фёдаруна, платанічныя, але з вялікай узаемнай сімпатыяй: «Самым благородным, самым блізкім, самым надзейным чловеком у мой жыццё быў Максім». На шмуцтытуле кнігі Генрыха Мана «Кастрычнік 1918 года» Максім Танк пакінуў верш:

*«Мар'яне.
Ты напросіла напісаць
Хоць пару слоў табе на памяць.
Ды словы ўсе анімем гараць.
На мрамур кінь — яго апаліць,
Як апалілі сэрца мне...
А ты ўсё роўна не паверыш,
Што, нат і ў роднай старане,
Дзень без Цябе — днём будзе шэрым...»*

Аўтограф другога верша, прысвечанага Марыяне Мадоравай, яна атрымала на аркушыку з вучнёўскага сшытка:

*«Апала зорка, і на міг
Здалося мне, што гэта ты
Сярод сузор'яў залатых
Мільгнула у трыснік густы.
Я ў човен кінуў два вяслы,
Бярэмя снасіў рыбака,
І, ўзняўшы ветразі, паплыў
Цябе і клікаць, і шукаць.
Але на гладзі вадзяной,
Аж па крутэжы берагі,
Убачыў я перад сабой
Адны кругі, адны кругі».*

Марыяна Фёдаруна была ўпэўненая, што і гэты верш ніколі не друкаваўся. Але ён быў надрукаваны ў 1946 годзе ў № 7 часопіса «Беларусь», толькі без прысвячэння. І якраз трапіў пад прэс у сувязі з сумнавядомай пастановай ЦК ВКП(б) «О журналах «Звезда» и «Ленинград». Пачалі шукаць песімізм, упадніцтва і безыдэйнасць. Якуб Колас мусіў падпісацца пад

артыкулам, надрукаваным у газеце «Літаратура і мастацтва» за 7 снежня 1946 года: «Вось верш Максіма Танка «Апала зорка»... Нотка безнадзейнасці, песімізму і ўпадніцтва гучыць у гэтым вершы. А нам гэтага не трэба; мы ў пачатку вялікай дарогі аднаўлення, перад намі шырокія далі. У нас ёсць сілы прыйсці да гэтых далей, і няма нам падставы ўпадаць у безнадзейнасць».

Марыяна Мадорава выйшла замуж за генерала Патапава, які перажыў фашысцкі палон. Максім Танк уз'яднаўся з жонкай, Любоўю Асаевіч, з якой пра жыў разам 56 гадоў.

СЦЯРПЕЎ АПЁК КІПЕНЕМ

Паэт Аркадзь Куляшоў быў вундэркіндам. Ужо ў пятнаццаць меў у творчым багажы паэтычны зборнік, а таксама верш «Алеся», які стаў папулярнай песняй. Але пра тую Алеся столькі ўжо напісана, паўтараць не будзем... А ўспомнім, як юны Куляшоў, які пераехаў у Мінск, прыйшоў у госці да Платона Галавача. Галавач быў жанаты з Нінай Вечар, прыгожай случанкай. У той час у іх жыла сястра Ніны, Аксана. Дзяўчына таксама неверагоднай прыгажосці. Аркадзь пачаў заляцацца... Аксана ішла з імбрыкам з кіпенем... Ну і ў адказ на заляцанні плесканула юнаму кавалеру на нагу. Той адскочыў:

Аляксей Зарыцкі, Аркадзь Куляшоў і Аксана Вечар.

— Вар'ятка!

Але заляцанні не перарваў. Праўда, заваяваць прыгажуню было нялёгка. Як успамінала дачка Куляшова Валянціна, Аксана была старэйшай за Аркадзя і нядаўна разшылася са сваім грамадзянскім мужам Віктарам Нямірам. Той здрадзіў, а калі Аксана, даведаўшыся, вырашыла сысці, прывітаў да яе скроні пісталет: «Заб'ю!». Але тая не пабаялася, спакойна адваяваў руку з пісталетам: «Я тут не застануся, і ты мяне не заб'еш»... Куляшоў быў упарты. А калі ўсё ж дайшло да прапановы рукі і сэрца — папярэдзіў: ніколі і нішто — ні каханне, ні сям'я, ні дзеці — не будучы для яго больш важным, чым яго праца, і што ні дзеля чаго жыццёвага ён не пойдзе на кампраміс з паэзіяй, бо «адчувае ў сабе талент, які лічыць неабходным рэалізаваць».

Падчас вайны Аксана Куляшова аказалася з дзвума дзецьмі ў эвакуацыі... Куляшоў доўга не мог

даведацца, дзе сям'я. І вось што успамінала Валянціна Куляшова:

«Што ж да бацькі, дык ён быў такі шчаслівы, адшукаўшы сям'ю, што факту перапіскі з жонкай прысвяціў нават верш «Галубкі», напісаны з нагоды смешнага непаразумення. Нейка, калі да бацькі на перадаваючы прынеслі пошту і ён даведаўся, што яму «не пішуць», затое пішуць нейкаму невядомаму, бацька без вагання папрасіў, каб гэты ліст без адрасата аддалі яму, бо ён чакае ліст ад сваёй жонкі. Бацька не памыліўся — ліст быў да яго. А верш «Галубкі» — вось ён:

*«Не сустрэліся ні разу
мы з табою за вайну,
А твае лісты з маімі
стрэчу мелі не адну.
Кожны раз на паўдарозе
сустракаюцца яны:
на вайну твой ліст імкнецца,
мой спяшаецца з вайны.
Праз дажджы ляцяць, праз буры,
Быццам тыя галубкі,
Не залегаюць на пошце
Нецярплівыя радкі.
Толькі кінь лісток у скрыню,
Ён сваёй дарозе рад,
Дойдзе, знойдзе, не загіне,
Жыў бы толькі адрасат.
Так да нас лісты прывыклі,
хоць без адраса пусці,
Усё роўна ліст, як голуб, —
не саб'еш яго з пуці...»*

СТВАРЫЎ ФАЛЬШЫВЫ ДЗЁННІК

Іван Шамякін са сваёй будучай жонкай, Машай Кротавай, вучыўся ў адным класе. Калі абое паступілі вучыцца ў Гомель, каханне расцвіло па-новаму: «І раптам абпякло мяне — цуд! Прайшло два з палавінай гады, а я адрасу пазнаў яе, падраслую, папрыгажэную, не такую ўжо рыжую, у яркай крамнай сукенцы ў зялёных гаршак. Сэрца чамусьці пусцілася ў галоп».

Івану Шамякіну было ўсяго пятнаццаць гадоў. Як ён прызнаваўся, «з маёй закаханасцю звязана мая першая спроба пісаць прозу. На зімовых канікулах, седзячы ў лесе, у самотнай адзіноце, я сачыніў, менавіта сачыніў, дзённік. Выдумаў рамантычную гісторыю: маладая прыгожая жонка ляснічага (не было такой жонкі, была кабетна сярэдніх гадоў з трыма дзецьмі, якую бачыў я ўлетку, калі адносіў нейкія паперы бацькавы) закахалася ў мяне (во герой!). Безумоўна, па просьбе яе ляснічы запрасіў мяне, студэнта, інтэлігента, на абед. І абед быў — як у раманах, я не ведаў, які відэлец, нож. Даўгі высокаінтэлігентны дзялог старонак на дзесяць. Размова пра жыццё і пра кнігі, у тым ліку і пра «Что делать?»

Наіўная гісторыя сачынялася для Машы, каб узняць, як кажуць сёння, свой імідж у яе вачах: во які я герой! На мяне нават замужняя жанчына кінула вока! Праўда, доўга вагаўся: паказваць ці не паказваць сваё сачыненне. Пад-

Іван Шамякін з жонкай Марыяй Філатаўнай.

рыхтаваў яе вусна і потым паказаў заповітны сшытак. На чарговым спатканні яна маўчала, і я ад нецярпення чапляўся нагамі за гнілыя дошкі тратуара.

— Прачытала?

— Прачытала.

— І што?

Маша характэрна зморшчылася, прыплюснўшы свае шырокія, што азёры, вочы.

— Цалаваўся ты з ёй?

— Ну што ты! За каго ты мяне лічыш! Я ўвесь час думаю пра цябе.

— Манюка ты.

— Ты не верыш мне?

— Веру, веру...

Але бачыў, адчуваў, што Маша іранізуе, вельмі тонка. Пасля, праз паўтара года, яна з вясёлым смехам прызналася, што не паверыла ніводнаму слову з таго, што было ў тым дзённіку. Больш такіх дзённікаў я не пісаў. Занатоўваў толькі праўдзівыя падзеі і думкі».

АДАЎ ЁЙ СВАЮ ФУТБОЛКУ

У аповесці Уладзіміра Караткевіча «Лісце каштанаў», якую ўсе даследчыкі лічаць у вялікай ступені аўтабіяграфічнай, распавядаецца пра каханне падлеткаў, чыё дзяцінства прыйшлося на вайну. Васілька Стасевіч сустракае Нонку Юніцкую, «дзяўчо год пятнаццаці. Схілілася, пачэсваючы вельмі доўгія, падрэзаныя ногі шакаладнага колеру, пасля пацёрла каленкам аб каленка, ускінула галаву — чорнабурыя валасы цяжка хваляй шыбанулі назад — і ўсміхнулася мне, і я ўбачыў цёмна-сінія вочы з ненаaturalна велічэзнымі, па-вар'яцку вясёлымі чорнымі зрэнкамі».

Узнікае першае, светлае і чыстае, пачуццё... І вось як герой яго выказвае:

«На горад спускалася сутонне. Апошнія залацістыя адбіткі клаліся на муры дамоў. Вокны таямніча міргалі насустрач захаду: нібы тлелі, згасалі і зноў тлелі ў гусцеючым зымерку тысячы жаўтавата-зялёных кашэчых зрэнак. З паркаў па правым баку пачало павяваць вільготнай прахалодай. Танюткі галасок нейкай птушкі далятаў адтулю, нібы настойліва і журботна скардзіўся на нешта.

— Ціў-ціў-ціў-ці-і-іуў.

Я даткнуўся да яе рукі і адчуў, што яна пайшла гусінай скурай, адчуў нават, што валосікі ля лаццявых сугібаў натапырыліся ад холаду. І страшэннае шкадаванне ахапіла мяне... Я зняў з сябе футболку.

— Чакай.

Калі яна ўзняла рукі, нібы здаючыся, а я пачаў надзяваць на яе маю выгаралую, мабыць, здарова прапыленую транціну, калі я міжволі краўнаўся яе рукі і, прасоўваючы галаву, правёў рукамі па чорна-бурых цяжкіх валасах, па плячах, па спіне — пачуццё найглыбейшага замілавання і шчасця ахапіла мяне з такою сілай, што я ледзь не заплакаў».

Для Караткевіча гэта вельмі істотна: ён неаднойчы нагадваў, што беларусы кажуць не «я яе кахаю», а «я яе шкадую». Пісьменнік бачыў у гэтым народную мудрасць. Літаратуразнаўцы пакуль не высветлілі, хто быў прататыпам Нонкі Юніцкай, але сыходзяцца на тым, што прататып рэальны. У лісце ад 5 лютага 1957 года да сябра Юрыя Гальперына Караткевіч прызнаецца: «Я два разы любіў адна адна — адна уехала. Другая умерла». Мяркуюць, што тая, што з'ехала — і была Нонка...

Прызнавайцеся ж у каханні беларуску!

Людміла РУБЛЕЎСКАЯ.

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Счастливым случаем. 5 сезон. Тур 1»

1. Сведения об организаторе.

Частное торговое унитарное предприятие «ЗападХимТорг» (далее – Организатор). УНП 590828925. Зарегистрировано приказом начальника главного управления юстиции Гродненского областного исполнительного комитета от 16.01.2008 г. № 2-р. Регистрационный номер в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 590828925.

Местонахождение Организатора: 221335, Гродненская обл., Ивьевский р-н, аг. Липнишки, ул. Виленская, д. 12А, корп. 1, комн. 6.

Почтовый адрес: 220100, г. Минск, ул. Кульман, д. 35А, пом. 8

2. Наименование Рекламной игры.

«Счастливым случаем. 5 сезон. Тур 1».

3. Территория проведения.

Магазины «Остров чистоты», «Остров чистоты и вкуса» на территории Республики Беларусь и интернет-магазины ostrov-shop.by, zht.by, zhs.by, zhi.by.

4. Сроки проведения.

03.03.2022 – 20.05.2022 (включая срок выдачи выигрышей и опубликования результатов проведения Рекламной игры).

5. Состав комиссии по проведению Рекламной игры.

Председатель:

1. Смаль Арина Олеговна, ЧТУП «ЗападХимТорг», заместитель директора по маркетингу и рекламе.

Члены комиссии:

1. Стасюк Евгений Владимирович, ЧТУП «ЗападХимТорг», начальник отдела рекламы.

2. Гулак Анна Владимировна, ЧТУП «ЗападХимТорг», специалист по маркетингу.

3. Шука Анна Николаевна, ООО «ЗападХимИнвест», дизайнер.

4. Пряиков Оксана Федотовна, ООО «Торговая компания Ромакс», маркетолог.

6. Перечень продукции, участвующей в Игре.

Рекламная игра проводится в целях стимулирования продаж продукции торговых марок LUXVISAGE, OLD SPICE, COLGATE, FAIRY, ULKER, SCHAUMA, указанной в Приложении 1 (далее – товары-счастливычки), реализуемой в магазинах «Остров чистоты», «Остров чистоты и вкуса» и интернет-магазинах ostrov-shop.by, zht.by; zhs.by; zhi.by.

7. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится участником Рекламной игры.

Участниками Рекламной игры могут стать физические лица – граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь, достигшие 18 лет, выполнившие условия участия в Рекламной игре.

К участию в Рекламной игре не допускаются члены комиссии.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

Для участия в Игре необходимо в период с 03.03.2022 по 30.03.2022 включительно:

1. совершить покупку товаров-счастливычков на сумму не менее 10,00 (десять) белорусских рублей в любом магазине «Остров чистоты» или «Остров чистоты и вкуса» или на сайте интернет-магазинов ostrov-shop.by; zht.by; zhs.by; zhi.by, с использованием при расчете за покупку дисконтную карту «Остров чистоты и вкуса», «Остров чистоты».

Покупатели, осуществляющие расчет за товар на кассе торгового объекта «Остров чистоты» или «Остров чистоты и вкуса» с использованием карт рассрочек («Халва», «Карта покупок», «Карта Fun» и др.), не могут быть участниками Рекламной игры, так как дисконтная карта не может быть применена при расчете картами рассрочек в соответствии с программой лояльности «Остров чистоты», «Остров чистоты и вкуса»;

2. достоверно заполнить персональные данные в личном кабинете на сайте ostrov-shop.by (далее – Интернет-сайт) в день совершения покупки (или до момента оформления заказа через интернет-магазины ostrov-shop.by, zht.by, zhs.by, zhi.by) и подтвердить согласие на участие в Рекламной игре на Интернет-сайте (либо проверить корректность ранее заполненных данных), а именно:

- фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (если такое имеется);

- дата рождения (обязательно);

- адрес проживания, пребывания в Республике Беларусь: область (обязательно), район (обязательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно, при наличии), дом (обязательно), корпус (обязательно при наличии), номер квартиры (обязательно, при наличии);

- адрес электронной почты (обязательно);

- абонентский номер мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи участника в международном формате (обязательно);

- оператор сотовой связи A1, MTC, life;) (обязательно).

В случае если согласие на участие в рекламных мероприятиях было подтверждено ранее, повторное подтверждение не требуется;

3. в личном кабинете на Интернет-сайте дать согласие на обработку персональных данных (при отказе от дачи согласия либо в последующем отзыве согласия участие в Рекламной игре аннулируется) для использования в целях, связанных с проведением Рекламной игры.

Игровые коды присваиваются с первого разряда (0000001, 0000002, 0000003 и т. д.) автоматически по порядку.

Участник получает один Игровой код за покупку товаров-счастливычков на сумму не менее 10 (десять) белорусских рублей в чеке при покупке в торговых объектах «Остров чистоты» или «Остров чистоты и вкуса», на сайте интернет-магазинов ostrov-shop.by; zht.by; zhs.by; zhi.by (например, за покупку товаров-счастливычков на сумму 70 (семьдесят) белорусских рублей в чеке участник получает семь Игровых кодов).

Каждому покупателю, который впервые совершил действия, указанные в пп. 1 и пп. 2 п. 7 настоящих Правил, присваивается следующий после последнего присвоенного Игровой код на дату и время регистрации на Интернет-сайте.

Каждому покупателю, который совершил повторные действия, указанные в пп.1 настоящих Правил (и который прошел прежде регистрацию на Интернет-сайте согласно пп. 2 п. 7), присваивается порядковый Игровой код по дате и времени покупки.

Присвоенные Игровые коды отображаются в диалоговом окне личного кабинета Интернет-сайта в течение 5 (пяти) суток после присвоения.

Каждый участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии соблюдения установленных условий Рекламной игры.

8. Состав и размер призового фонда.

Источники формирования.

Источником формирования призового фонда является имущество и денежные средства Организатора. Общий размер призового фонда составляет: 79 636,20 (семьдесят девять тысяч шестьсот тридцать шесть) рублей двадцать копеек и включает следующие призы:

№ п/п	Наименование	Кол-во, шт.	Стоимость за ед., бел. руб.	Всего стоимость за ед., бел. руб.
1	Денежный приз в размере 20 000 белорусских рублей и денежное вознаграждение	1	2000,00	2000,00
		1	2964,45	2964,45
2	Ноутбук Apple MacBook Air13-inch M1Model A2337 MGN63RU/A (Страна производства – Китай) 1-30-TT2513455.0139RB/2022 и денежное вознаграждение	5	3544,98	17724,90
		5	505,65	2528,25
3	Смартфон APPLE iPhone 13 256GB Pink, Model A2635 MLP53RK/A (Страна производства – Китай) 1-30-TT2513315.0075RB/2022 и денежное вознаграждение	5	3426,36	17131,80
		5	487,93	2439,65
4	Кофемашинка PHILIPS EP3246 (EP3246/70) (Страна производства – Румыния) 195592-0214, 1477/2021 и денежное вознаграждение	5	1500,18	7500,90
		5	200,11	1000,55
5	Кухонный комбайн Bosch MUM5XW20 CNUM51S (Страна производства – Словения) 710460-10-1071, 1359/2021 и денежное вознаграждение	5	991,98	4959,90
		5	124,17	620,85
6	Отпариватель для одежды Tefal IT3450E0 (Страна производства – Китай) 93154064-4168, 1164/2021 и денежное вознаграждение	1	324,96	324,96
		1	24,50	24,50
7	Отпариватель для одежды Tefal IT3450E0 (Страна производства – Китай) 93154064-6643, 1350/2021 и денежное вознаграждение	4	324,96	1299,84
		4	24,50	98,00
8	Новая Яндекс. Станция Мини YNDX-00021 YNDX-0021K (Страна производства – Китай) 0403-ПД1404404.0230RB/2022 и денежное вознаграждение	5	198,00	990,00
		5	5,53	27,65

9. Место, дата, время и порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников Рекламной игры.

Розыгрыш призов состоится 06 апреля 2022 года в 14.30 по адресу: г. Минск, ул. Кульман, 35А, 7-й этаж, комната переговоров.

9.1. Порядок проведения розыгрыша.

К моменту проведения розыгрыша Организатором формируется список Игровых кодов по возрастной, сформированный согласно п. 7 настоящих Правил, с указанием фамилии, имени, отчества (при наличии) Участников, номера дисконтной карты, даты подтверждения согласия на участие в Рекламной игре, даты и времени совершения покупки. Игровые коды имеют одинаковую разрядность.

Для проведения розыгрыша используется лототрон, состоящий из 7 секций, каждая из которых соответствует определенному разряду Игрового кода, и несколько наборов шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9. Определение выигравших Игровых кодов полчателей призов происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из секций лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

За ходом розыгрыша призов следит комиссия по проведению Игры. Итоги розыгрыша призов Игры фиксируются в Протоколе комиссии, который составляется и подписывается присутствующими членами комиссии.

Призовой фонд разыгрывается в последовательности, указанной в п. 8 настоящих Правил.

Игровой код победителя, выигравший один из призов, может признаваться выигравшим только один раз. В случае повторного попадания в Игровой код уже выигравший один из призов в розыгрыше выигравшим считается следующий по списку Игровой код.

Если следующий за выигравшим Игровой код принадлежит победителю, выигравшему один из призов, то выигравшим становится следующий после него первый Игровой код иного участника. В случае если Игровой код попадает на конец списка, то выигравшим будет считаться первый Игровой код иного участника с начала списка.

10. Срок и способ информирования участников, выигравших призы, место, порядок и сроки выдачи призов.

Участники-победители будут уведомлены о выигрыше посредством почты и телефонного звонка по 14 апреля 2022 года включительно.

Победитель может получить приз лично, предъявляя документ, удостоверяющий личность (паспорт, вид на жительство) или его уполномоченное лицо при предъявлении документов, удостоверяющих его личность и доверенности, полученной и удостоверенной, в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь, в офисе Организатора и оригинала дисконтной карты «Остров чистоты и вкуса», «Остров чистоты» по адресу: г. Минск, ул. Кульман, д. 35А, пом. 8, по 20 мая 2022 года с 10.00 до 17.00 в рабочие дни, а также по предварительной договоренности в субботу 30 апреля 2022 года с 12.00 до 14.00.

Организатор удерживает из суммы денежной части призов сумму подоходного налога победителя, в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.

В случае отказа победителя от получения приза или неполучения приза в установленные сроки и в установленном порядке победитель теряет право на получение приза, и приз данного победителя остается в распоряжении Организатора и может быть использован им по собственному усмотрению.

Выплата денежного эквивалента стоимости приза или замена его на другой приз не допускается.

Участники Рекламной игры, претендующие на получение призов, обязуются: заполнить и подписать все необходимые для их получения документы, предоставляемые Организатором, представить Организатору необходимые сведения. В случае невыполнения указанного условия Организатор имеет право отказать в выдаче призов.

Победитель при получении приза письменно подтверждает факт его получения и заполняет все необходимые документы, представляемые Организатором и связанные с получением приза.

11. Название печатного средства массовой информации, в котором будут опубликованы результаты розыгрыша призового фонда, а также сроки их опубликования.

Настоящие правила подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

Результаты проведения Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» по 20 мая 2022 включительно.

12. Общие условия Рекламной игры.

Принимая участие в Рекламной игре, участник подтверждает свое ознакомление и согласие с Правилами и со всеми условиями участия в Рекламной игре.

Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры будут считаться окончательными и будут распространяться на всех участников.

Информацию об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по телефону «горячей линии»: +37544 700-13-33, +37533 686-37-37 с 09.00 до 21.00, а также на сайте ostrov-chistoty.by.

Приложение 1

Штрихкод	Товар
	Вся продукция торговой марки Luxvisage
	Вся продукция торговой марки Old Spice
	Вся продукция торговой марки Colgate
	Вся продукция торговой марки Fairy
8690504033899	ULKER Albeni BAR KEK. Шоколадный кекс с жидкой карамелью и мол. шоколадом, 43 г
4870112003925	ULKER Albeni Bites печенье с карамелью в молочном шоколаде с крошками печенья, 72 г
4870112002768	ULKER Biskret печенье с какао кремовой начинкой, 100 г
8690504032069	ULKER Cokotel печенье покрытое шоколадом с маршмэллоу, 48 г
8690504032076	ULKER Cokotel печенье покрытое шоколадом с маршмэллоу Клубника, 48 г
8690504065661	ULKER DANKEK 8 KEK. Кекс с жидкой шоколадной начинкой, 55 г
8690504103394	ULKER DANKEK Donut. Шоколад. кекс с маршмэллоу в мол. шоколаде, 162 г
8690504008699	ULKER DORE печенье с кремовой начинкой мол. и белого шоколада, 86 г
4870112003024	ULKER Halley сэндвич-печенье покрытое мол. шоколадом с маршмэллоу, 30 г
8690504012139	ULKER HANIMELLER печенье с кусочками шоколада, 82 г
8690504065111	ULKER Laviva шоколад-бисквит с молочной начинкой, 35 г
8690504082651	ULKER SAKLIKOY SUTLU KREMAI печенье из цельнозерновой пшеничной муки с молочной начинкой, 100 г
8690504116196	ULKER SAKLIKOY цельнозерновое печенье с кремом сливочно-лимонный чизкейк, 100 г
8690504116189	ULKER SAKLIKOY цельнозерновое печенье с кремом сливочно-малиновый чизкейк, 100 г
8690840215324	ULKER Желейные конфеты Yupo Meter Tutti Frutti, 50 г
8690840215317	ULKER Желейные конфеты yupo meter кола, 50 г
4015000914161	Schauma Kids Шампунь 225 мл Для мальчиков
4015100427189	Schauma Kids Шампунь 350 мл Для девочек
4015100427202	Schauma Kids Шампунь 350 мл Для мальчиков
4015100291179	Schauma Kids шампунь и гель для душа 380 мл Нежный и бережный уход для мальчиков
4015100402636	Schauma Men Шампунь 400 мл Энергия Природы Aloe Vera и Минералы
4015100402650	Schauma Men Шампунь 400 мл Энергия Природы Уголь и Вулканическая глина
4015100330175	Schauma Маска 380 мл Манго
4015100330151	Schauma Маска 380 мл Энергия Природы Клубника, Банан и Семена Чиа
4015100193169	Schauma Бальзам 200 мл 6 Уровней восстановления
4605966003162	Schauma Бальзам 200 мл 7 Трав
4015001013313	Schauma Бальзам 200 мл 7 Цветов
4605966014618	Schauma Бальзам 200 мл Push-Up Объем
4015100291018	Schauma Бальзам 200 мл для тонких и ослабленных волос VITA-Укрепление
4015001006742	Schauma Бальзам 200 мл Кристальный блеск
4015100180565	Schauma Бальзам 200 мл Облепиховый заряд
4015001010480	Schauma Бальзам 200 мл Объем и свежесть
4053158977768	Schauma Бальзам 200 мл Сила кератина
4015100306538	Schauma Бальзам 200 мл Смизи Клубника, Банан и Семена Чиа
4015100199789	Schauma Бальзам 200 мл Энергия Природы Кокосовая Вода и Цветок Лотоса
4015100336887	Schauma Бальзам 200 мл Энергия Природы Манго
4015100193091	Schauma Бальзам 200 мл Энергия Природы Медовый Эликсир и Масло Инжира
4015100193114	Schauma Бальзам 200 мл Энергия Природы Свежая Крапива и Зеленое яблоко
4015100325188	Schauma Сухой шампунь 150 мл для нормальных волос
4605966003223	Schauma Шампунь 225 мл 7 трав
4605966014595	Schauma Шампунь 225 мл Push-Up Объем
4605966003254	Schauma Шампунь 225 мл Для мужчин
4015100180589	Schauma Шампунь 225 мл ОБЛЕПИХОВЫЙ ЗАРЯД
4053158977737	Schauma Шампунь 225 мл Сила Кератина
4015100193176	Schauma Шампунь 380 мл 6 Уровней Восстановления
4605966003032	Schauma Шампунь 380 мл 7 трав
4053158945170	Schauma Шампунь 380 мл Fresh it Up!
4605966014601	Schauma Шампунь 380 мл Push-up Объем
4015100451153	Schauma Шампунь 380 мл Баня
4015000937061	Schauma Шампунь 380 мл Для волос и тела
4605966003063	Schauma Шампунь 380 мл Для мужчин
4015100291940	Schauma Шампунь 380 мл для тонких и ослабленных волос VITA-Укрепление
4015000993845	Schauma Шампунь 380 мл Лемонграсс
4015100180664	Schauma Шампунь 380 мл ОБЛЕПИХОВЫЙ ЗАРЯД
4015001010459	Schauma Шампунь 380 мл ОБЪЕМ И СВЕЖЕСТЬ
4605966014427	Schauma Шампунь 380 мл от перхоти Intensive
4015100195040	Schauma Шампунь 380 мл Против перхоти Сила Кофеина
4015100195033	Schauma Шампунь 380 мл Против перхоти с Молочком Миндаля
4015000949088	Schauma Шампунь 380 мл Свежесть мяты
4015000942867	Schauma Шампунь 380 мл Свежесть хлопка
4015100186611	Schauma Шампунь 380 мл Сила карбона 5
4053158977720	Schauma Шампунь 380 мл Сила Кератина
4015000981828	Schauma Шампунь 380 мл Спорт
4015100306453	Schauma Шампунь 400 мл Смизи Клубника, Банан и Семена Чиа
4015100306491	Schauma Шампунь 400 мл Энергия Природы Киви и Огурец
4015100193107	Schauma Шампунь 400 мл Энергия Природы Клюква и Дикий шиповник
4015100199826	Schauma Шампунь 400 мл Энергия Природы Кокосовая Вода и Цветок Лотоса
4015100336900	Schauma Шампунь 400 мл Энергия Природы Манго
4015100193084	Schauma Шампунь 400 мл Энергия Природы Медовый Эликсир и Масло Инжира
4015100193077	Schauma Шампунь 400 мл Энергия Природы Прованские травы и Лаванда
4015100193121	Schauma Шампунь 400 мл Энергия Природы Свежая Крапива и Зеленое яблоко
4015100185430	Schauma Шампунь 750 мл 7 трав
4015100207729	Schauma Шампунь 750 мл Для всей Семьи
4015100185478	Schauma Шампунь 750 мл Для мужчин
4015100451177	Schauma Шампунь + гель для душа 750 мл Баня

Свидетельство № 4150 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 9 февраля 2022 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

КАБ УРАДЖАЙ УРАДЗІЎ

«ЗУБРАНЯ» НА ГРАДЦЫ

— **Андрэй Іванавіч, што сёння вырошчваецца ў нашай краіне ў прамысловым агародніцтве і ў агародніцтве непрафесійным? Ці вялікая розніца ў выбары агароднінних культур для вырошчвання, напрыклад, фермерамі і дачнікамі?**

— Спецыфіка вытворчасці агародніны ў Беларусі ў тым, што прыкладна дзве трэці ўсіх аб'ёмаў агародніннай прадукцыі вырошчвае насельніцтва на прыватных і дачных участках. І толькі адна трэць вырабляецца ў прафесійным агародніцтве (сельгасарганізацыямі і сялянска-фермерскімі гаспадаркамі). Фермерамі ў адкрытым грунце вырошчваюцца чатыры культуры, якія займаюць 96—98% аб'ёмаў іх вытворчасці — гэта **капуста, бурак, морква і цыбуля**. На астатнія 2-4 працэнты прыпадаюць у тым ліку **таматы і агуркі**. Сельгасарганізацыі спецыялізуюцца ўжо на шасці культурах: вышэйпералічаныя чатыры ў адкрытым грунце і таматы-агуркі ў зашклёных ацэпленых зімовых цяпліцах. На асабістых участках — дачных і прыватных — спектр агароднінних культур значна шырэйшы. У прамысловым агародніцтве многія з гэтых культур не вырошчваюцца, таму што яны дрэнна паддаюцца механізацыі і не захоўваюцца так доўга, як так званая група баршчолага набору. Агароднікі робяць упор на часнок, рэзка-араматычныя, зяленіўныя, салатныя культуры, і ў цэлым на раннія сарты агародніны для ўжывання ў свежым выглядзе. У сувязі з гэтай спецыфікай і пабудавана работа інстытута.

Паступовае пацяпленне клімату — гэта тэндэнцыя, якая назіраецца ў нашай краіне з 1991 года. За 30 гадоў тэмпература глебы вырасла на некалькі градусаў. І гэта сапраўды ўплывае на агра-тэхніку і склад культуры.

Паколькі наша задача — у першую чаргу падтрымліваць прамысловае агародніцтва, асноўны ўпор мы робім на селекцыю і распрацоўку тэхналогій вырошчвання тых відаў агародніны, якія неабходныя сельгасарганізацыям. Але ўвесь час ідзе работа і па стварэнні новых сартоў, напрыклад, таматаў, агуркоў. А таксама больш рэдкіх

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

культур, запатрабаваных насельніцтвам. Так, за апошнія 30 гадоў створана 25 сартоў і гібрыдаў тамата, 15 сартоў і гібрыдаў агуркоў, 17 — капусты, 8 сартоў рэпчатай цыбулі, 6 — буракоў і 5 — морквы. У апошнія гады выведзена таксама па адным сорце так званых малараспаўсюджаных відаў — вострага перцу, фізалісу, хрэну сунічнага, катрану, кропу, цыбулі-парэю, цыбулі-слізуна, шніт-цыбулі, батун, рэдзкі, лобы, пастарнаку, базіліку, бабоў, календулы лекавай, эхінацеі пурпуровай, чуфы. Гэта ўжо — менавіта для дачнікаў.

— **Давайце вернемся да больш распаўсюджаных культур, што вырошчваюцца на дачах і прыватных участках. Якія новыя сарты памідораў, перцу і агуркоў прапануюць беларускія селекцыянеры агароднікам у пачатку гэтай дачнага сезона?**

— Сучасная канцэпцыя сусветнай лагістыкі гародніны дыктуе селекцыянерам пэўныя патрабаванні да новых сартоў. Лагістыка мае на ўвазе збор гародніны недаспелай, выкарыстанне спецыяльных гібрыдаў з высокімі паказчыкамі захавальнасці, часта на шкоду смакавым і пажыўным уласцівасцям. Таму нярэдка можна пачуць, што агародніна з супермаркетаў «пластыкавая» або «гумовая», што яе «немагчыма есці». У нас захаваны зыходны матэрыял — старадаўнія традыцыйныя сарты, і мы вядзем селекцыйную работу менавіта ў напрамку смакавых якасцяў. Калі асноўныя аб'ёмы вырошчвання агародніны — гэта дачныя і прыватныя ўчасткі, то людзям не прынята, каб той жа памідор ці агурок захоўваўся паўгода, ім важнейшы яго смак. З іншага боку, мы не можам знаходзіцца ў баку ад сусветных тэндэнцый, бо ёсць яшчэ прамысловасць, якой патрэбныя сарты і гібрыды, што доўга захоўваюцца. Напрыклад, створаны гібрыд таматаў «**Лежабок**» для плёначных цяпліц летне-восеньскага абароту. Расліны вышынёй два метры, плады чырвоныя, сярэдняга памеру, 90-120 г, захоўваюцца 30-40 сутак. І нават застаючыся на кусце, захоўваюць шчыльнасць мякаці і вонкавы выгляд. Пры гэтым смакавыя якасці таматаў практычна не пацярапелі — мы выкарыстоўвалі гены лёгкасці больш мяккага характару, яны не так моцна пагаршаюць смак. З апошніх напрацовак, дзе ў аснову быў пастаўлены смак таматаў, я назваў бы, напрыклад, гібрыд «**Лапа**» — для аматараў буйных памідораў. Гэта высакарольны гібрыд для плёначных цяпліц, ён устойлівы да мясцовых хвароб. Плады чырвоныя, масай 180-250 г, на кісці 3-5 пладоў, а ўраджайнасць складае да 15 кілаграмаў на квадратны метр. Што датычыцца смака-

вых якасцяў, яны ацэньваюцца на 4,5—5 балаў па пяцібальнай шкале. З ранняспелых сартоў увагі агароднікаў заслугоўвае гібрыд «**Зубраня**» — ён спее на 3-5 дзён раней за іншыя буйнаплодныя аналагі. «Зубраня» — гібрыд куставага габітусу, гэтыя таматы можна вырошчваць і ў цяпліцах, і ў адкрытым грунце.

З буйнаплодных сартоў перцу створаны гібрыд «**Лада**» — сярэдняспелы, для плёначных цяпліц, плод кубападобнай формы, сярэдняга маса яго — 130-180 г. Перцы сакавітыя і мясістыя: таўшчыня сценкі 6-7 мм, ураджайнасць — 5-6 кг з квадратнага метра. Яшчэ адна цікавая распрацоўка — гібрыд салодкага перцу «**Кінжал**». Плады жоўта-аранжавыя, даўжынёй каля 20 см, конусападобныя. Сярэдняга маса іх — каля 120 г, ураджайнасць — больш за 5 кг з квадратнага метра.

Па агурках хачу спыніцца на двух новых гібрыдах. Гэта «**Духмяны**», партэнакарпічны гібрыд карнішоннага тыпу для адкрытага грунту. Адрозніваецца хуткасцеласцю — першыя агурочки можна збіраць ужо праз 40-45 дзён пасля пасеву. Зялёны плод даўжынёй 8-10 см, універсальнага прызначэння — і на стол, і ў загатоўкі. А таксама гібрыд «**Пачастунак**» — кароткаплодны партэнакарпічны гібрыд для ахаванага грунту, ураджайнасцю 15 кг на квадратны метр. Для заготовак ён не падыдзе, а вось у свежым выглядзе і ў салатах гэтыя агуркі вельмі смачныя. На ранні ўраджай лепш за ўсё вырошчваць рассадным спосабам. Характэрна, што гібрыд устойлівы да мучністай расы і перонаспарозу.

ДВА ўРАДЖАІ ЗА СЕЗОН — ГЭТА МАГЧЫМА?

— **Некаторыя дачнікі з недаверам ставяцца да гібрыдаў.**

Кажуць, што яны патрабавальныя да ўмоў вырошчвання і не даюць магчымасці атрымаць уласнае насенне. Што выбраць для сваіх «сотак» — сорт або гібрыд? І яшчэ адно пытанне: спыніцца на айчынным селекцыі або аддаць перавагу высокаўраджайным еўрапейскім сартам?

— Сарты зручнейшыя ў тым плане, што аднойчы купіўшы насенне, дачнік можа ў далейшым атрымліваць пасяўны матэрыял самастойна. Бо дачнікі вырабляюць сартазмену не штогод, а ў сярэднім раз на 3-5 гадоў. З гібрыдамі прыйдзеца працаваць кожны год — весці картатэку ўпадабаных, купляць насенне. Калі казаць аб ураджайнасці, патэнцыял гібрыдаў вышэйшы, і пры стварэнні неабходных умоў гібрыды будуць больш прадукцыйныя, чым сарты. Але ў

цыйнага перыяду. Пры гэтым ёсць традыцыйныя для нашай культуры віды і сарты агародніны, якія ў гэтыя новыя тэрміны вырошчваюцца становіцца праблематычна. Прыходзіцца высейваць іх у больш раннія тэрміны, калі вільготнасць глебы і паветра, тэмпература аптимальныя для сяўбы. А значыць, і пасяванне надыходзіць трохі раней, чым патрабуецца. І прадукцыя альбо менш захоўваецца ў халодным перыяд, альбо перастае на градках — і замест тэхналагічнай спеласці надыходзіць біялагічная. А гэта іншы біяхімічны склад, што таксама адбіваецца на лежкасці. У якасці прыкладу можна ўзяць белакачанную капусту. Яе пазнейшыя сарты трэба ссекчы, калі тэмпература паветра апусцілася ніжэй за +5 градусаў Цэльсія і стабілізавалася на дадзенай адзнацы. У нашы дні гэта лістапад. Каб падгадаць да лістапада, высаджваюць расаду варта досыць позна, калі ўжо надта гарача, глеба недастаткова вільготная і трэба акцэнтаваць увагу на паліве. Акрамя таго, у сувязі з пацяпленнем клімату кожны год прыходзіць экстрэмальная спякота і засухі, і без якаснага паліва ўсё больш складана атрымаць ураджай агародніны.

— **Што б вы ў гэтай сувязі парайлі агароднікам?**

— Сёння ў крамах прадстаўлены шырокі асартымент паліўных сістэм. Ёсць устаноўкі для кропельнага паліва і для дажджавання, прадстаўлены малыя тэхнічныя рашэнні, і яны не настолькі дарагія, каб дачнік не мог дазволіць іх сабе. Калі мэта — не проста «пакорпацца ў агародзе для душы», а атрымаць ураджай якаснай сакавітай агародніны, без сістэмы паліва цяпер, бадай, не абыйсціся. Іншы шлях — выбар новых сартоў звыклых культур, больш адаптаваных да тых умоў, якія мы маем. Трэба сказаць, што падбіраць сарты варта пад свой рэгіён — у Віцебскай вобласці, напрыклад, вегетацыйны перыяд пакуль яшчэ не занадта доўгі, а ў паўднёвых абласцях краіны ён ужо разбіваецца на дзве часткі. Пры дапамозе ранніх хуткасцелых сартоў можна атрымаць прадукцыю ў сярэдзіне лета, і потым падабраць сарты і гібрыды, каб увосень сабраць агародніну на захоўванне і загатоўкі. Для захоўвання можна падбіраць такія віды агародніны, як, напрыклад, радыскавыя культуры. На поўдні Беларусі ўжо магчымы другі збор радыскі, дайкона, рэдзкі чорнай і белай, лобы, пекінскай капусты, морквы. Трэці кірунак работы для дачнікаў (калі з нейкіх прычын паліў арганізаваць цяжка) — увядзенне новых, засухоўстойлівых культур. Напрыклад, тых жа бахчавых і гарбузовых. А таксама змена тэхналогій вырошчвання культур — салодкі перац, таматы і баклажаны ў Беларусі ўжо можна расціць у адкрытым грунце. Але тут ёсць свае «падводныя камяні» — у прыватнасці, баклажаны стаяць па смакавых якасцях на першым месцы для каларадскага жука, бульба — на другім. Але засцярогу хімічнымі прэпаратамі на прыватных участках я не раіў бы. У сельгасарганізацыі і фермераў ёсць магчымасць правесці яе якасна і бяспечна — у іх маюцца спецыялісты з профільнай адукацыяй, ёсць рэгламенты і кантроль якасці. Агароднікам варта засяродзіцца на больш экалагічных метадах засцярогі — ручным зборам насыкомых і выкарыстанні нятканага покрывнага матэрыялу.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТА НЕДВИЖИМОСТИ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи – изолированное помещение (назначение – помещение финансового назначения) общей площадью 206 кв. м, расположенное на 1-м этаже 9-этажного многоквартирного жилого дома в г. Бресте, пр-т Машерова, 80-164А

Начальная цена продажи – 391 617,02 рубля (триста девяносто одна тысяча шестьсот семнадцать рублей 02 копейки) с учетом НДС.

Сумма задатка – 3 916,17 рубля (три тысячи девятьсот шестнадцать рублей 17 копеек).

Обязательным условием аукциона является заключение победителем торгов либо единственным участником, изъявившим готовность приобрести реализуемое изолированное помещение, договора по приобретению имущества (основные средства согласно приложению) общей стоимостью 796,80 (семьсот девяносто шесть рублей 80 копеек) с учетом НДС, предназначенного для эксплуатации отчуждаемого объекта недвижимости.

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка по 12.04.2022 включительно на счет № BY69AKBB66708597000020000000 БИК АКБВВУ2Х в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверен-

Открытый аукцион состоится 14.04.2022 в 10.00

по адресу: г. Брест, ул. Московская, 202, актовъ зал (9-й этаж).

Заявление на участие принимаются в рабочие дни с 9.00 до 17.00, в пятницу – до 15.45 по 12.04.2022 включительно по адресу: г. Брест, ул. Московская, 202, каб. 409 (тел.: (0162) 277518, (29) 7939576).

Продавец – ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается и регистрируются в РУП «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».

По вопросам, связанным с организацией осмотра объекта продажи, обращаться по телефонам: (0162) 277518, (29) 7939576 – Кулик Дмитрий Николаевич.

ность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Открытый аукцион проводится путем пошагового увеличения цены. Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 20 рабочих дней со дня проведения открытого аукциона.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – ОАО «АСБ Беларусбанк».

Наименование объектов продажи:

• лот 1 – изолированное помещение № 3 (назначение – помещение финансового назначения) общей площадью 149,5 кв. м, расположенное на 1-м этаже здания бизнес-центра «Виктория» в г. Минске, пр-т Победителей, 59;

• лот 2 – капитальное строение (назначение – здание специализированное финансового назначения) общей площадью 3582,6 кв. м, расположенное в г. Минске, ул. Карбышева, 13/2.

Начальная цена продажи составляет:

- лот 1 – 681 109,24 рубля (шестьсот восемьдесят одна тысяча сто девять рублей 24 копейки) с учетом НДС;
- лот 2 – 8 839 200,00 рубля (восемь миллионов восемьсот тридцать девять тысяч двести рублей 00 копеек) с учетом НДС.

Сумма задатка:

- лот 1 – 6 811,09 рубля (шесть тысяч восемьсот одиннадцать рублей 09 копеек);
- лот 2 – 8 839,20 рубля (восемь тысяч восемьсот тридцать девять рублей 20 копеек).

Обязательные условия аукциона:

• лот 1 – новому собственнику заключить с ОАО «АСБ Беларусбанк» договор аренды части изолированного помещения (ориентировочно 10 кв. м), необходимой для размещения отделения ОАО «АСБ Беларусбанк» № 514/400, в соответствии с нормами Указа Президента Республики Беларусь от 29.03.2012 № 150; установить за счет средств нового собственника перегородки для выделения отделения;

• лот 2 – победителю торгов либо единственному участку, изъявившему готовность приобрести реализуемое капитальное строение, заключить с ОАО «АСБ Беларусбанк» договор по приобретению имущества (основные средства и ТМЦ согласно приложению) общей стоимостью 339 319,67 рубля (триста тридцать девять тысяч триста девяносто шесть рублей 67 копеек) с учетом НДС, предназначенного для эксплуатации отчуждаемого объекта недвижимости.

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка по 12.04.2022 включительно на счет № BY69AKBB66708597000020000000 БИК АКБВВУ2Х в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо

иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Открытый аукцион проводится путем пошагового увеличения цены. Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 20 рабочих дней со дня проведения открытого аукциона.

Открытый аукцион состоится 14.04.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1, актовъ зал (6-й этаж).

Заявления на участие принимаются в рабочие дни с 9.00 до 17.00, в пятницу – до 15.45 по 12.04.2022 включительно по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1, кабинет 602 (тел.: (017) 2794655, (017) 2794930).

Продавец – ОАО «АСБ Беларусбанк». Договоры купли-продажи заключаются и регистрируются в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».

По вопросам, связанным с организацией осмотра объекта продажи, обращаться по телефону: (017) 279 46 55 – Сосновский Дмитрий Викторович, (017) 279 47 74 – Баёк Павел Александрович.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение с инвентарным номером 400/С-4486 (назначение – здание специализированное транспорта, наименование – мастерские), общей площадью 536,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Карского, 4В.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 440100000001010539, площадью 0,4552 га (назначение – земельный участок для обслуживания мастерской), расположенном по адресу: г. Гродно, ул. Карского, 4В.

Обременения со стороны третьих лиц:

- аренда части здания арендатором ООО «Мастер 12 Вольт» площадью 129,35 кв. м сроком по 30.06.2022 г.;
- аренда части здания арендатором ООО «Мастер 12 Вольт» площадью 72,00 кв. м сроком по 30.06.2022 г.;
- аренда части здания арендатором ООО «Турбот» площадью 59,6 кв. м сроком по 31.12.2022 г.;
- аренда части здания арендатором ООО «Турбот» площадью 270 кв. м сроком по 31.12.2022 г.;
- обладатель сервитута с целью прохода и проезда ТОДО «Грокард» площадью 442 кв. м сроком 31.12.2023 г.

Начальная цена продажи лота – 270 000 руб. (двести семьдесят тысяч рублей) с учетом НДС.

Сумма задатка – 27 000 руб. (двадцать семь тысяч рублей)

Продавец – строительное унитарное предприятие «Гродненская СПМК», 230003, г. Гродно, ул. Озерское Шоссе, 20А, тел. 607-901

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона и оплаты: оплата полной стоимости объекта недвижимости производится по договоренности сторон, но не позднее 15 банковских дней с момента заключения договора; после заключения договора с согласия Продавца указанный срок оплаты может быть увеличен путем подписания сторонами дополнительного соглашения к договору; право собственности на объект переходит к Покупателю только после полной оплаты и соответствующей регистрации данного права. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225 001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 17 марта 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 06.10.2021 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 15 марта 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <https://grino.by/auction>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)

Организатор публичных торгов (аукциона) – ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленский тракт, д. 10, пом. 3Н

Продавец – ОАО «Банк БелВЭБ», 220004, г. Минск, пр-т Победителей, 29

Сайт в интернете: www.iin.by

Предмет публичных торгов (аукциона)			
Лот №	Наименование	Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %	Минимальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %
1	Станок для пиления твердолопастных плит HOLZ HER 1270, инвентарный номер 179. Адрес: Гомельская область, Светлогорский район, г. п. Сосновый бор, ул. Заводская, 4.	5 800,00	1 000,00
2	Универсальный шлифовальный станок МАКА KSM 150, инвентарный номер 81. Адрес: Гомельская область, Светлогорский район, г. п. Сосновый бор, ул. Заводская, 4.	2 700,00	1 000,00
3	Двухшпиндельный фрезерно-копировальный станок RYE SM R80 SPEED MAX, инвентарный номер 515. Адрес: Гомельская область, Светлогорский район, г. п. Сосновый бор, ул. Заводская, 4.	5 300,00	1 000,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48BELB30120001H00010226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBYY2X, УНП 291442411, получатель платежа – ООО «Индустрия Инноваций»

Шаг торгов на повышение начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) – 5 %. В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями 5 (пять) раз до минимальной цены или до момента совершения ставок участниками торгов

Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций» www.iin.by

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после публичных торгов (аукциона)

Условия оплаты предмета торгов (аукциона): 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи

Торги проводятся в соответствии с регламентом ООО «Индустрия Инноваций», размещенным по адресу: www.iin.by

Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 1,0 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) дней после проведения публичных торгов (аукциона)

Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона)

Дата и время проведения торгов (аукциона): начало торгов 10.00 01.04.2022 г. по адресу: г. Минск, Старовиленский тракт, д. 10, пом. 3Н

Дата и время окончания приема заявок Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются по 28.03.2022 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, Старовиленский тракт, д. 10, пом. 3Н

Контактные данные Тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95; e-mail: a.aleshkevich@iin.by

ОАО «МИНСКОБЛХЛЕБОПРОДУКТ» извещает, что очередное общее собрание акционеров состоится 30 марта 2022 года по адресу: г. Минск, ул. Фабрициуса, 2.

Начало собрания в 14.00. Регистрация акционеров с 13.30 до 13.55.

При себе иметь документы: акционеру общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

ПОВЕСТКА ДНЯ

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год и основных направлениях деятельности на 2022 год.
2. О рассмотрении отчета наблюдательного совета Общества за 2021 год.
3. О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год.
4. Об утверждении годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности о деятельности Общества за 2021 год.
5. О распределении прибыли Общества за 2021 год и выплате дивидендов за 2021 год.
6. О направлениях использования прибыли на 2022 год и первый квартал 2023 года. Периодичность выплаты дивидендов в 2022 году.
7. Об избрании членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
8. Об утверждении размеров вознаграждений членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Наблюдательный совет ОАО «Минскоблхлебопродукт»

УНП 600013173

Тел. 282-57-57

ЯКІЯ АЎТА КУПЛЯЛІ БЕЛАРУСЫ Ў 2021 ГОДЗЕ

І якія ім прапануюцца сёлета

Па ўжо даўняй традыцыі **Беларуская аўтамабільная асацыяцыя надоечы падвляла вынікі аўтамабільных продажаў летась. Журналісты запісалі лічбы, на экране змяняліся слайды з аптымістычнай (ці не вельмі) статыстыкай. Калі казаць каратка, у 2021-м продажы новых аўтамабіляў упалі на 11,2 %, цэны ўзляцелі, а патэнцыяльныя пакупнікі сутыкнуліся з перабоямі паставак аўто. Аднак прагучалі і нечаканыя заявы.**

Расказваем, якія, па звестках Беларускай аўтамабільнай асацыяцыі (БАА), машыны куплялі нашы суайчыннікі і чаго чакаць ад гэтага рынку ў 2022 годзе. Тым больш што некаторыя тэндэнцыі ўжо становяцца яскравымі...

РЫНАК «СЦІСНУЎСЯ»

Сусветны аўтапрам летась трэсла — праз недахоп мікрачыпаў (а вінаваты тут найперш ковід) аўтагіганты адчувалі сур'ёзныя праблемы, што і вылілася ў перабоі з пастаўкамі. На гэта накладся рост цэн на перавозкі, металы і іншыя матэрыялы, у выніку некаторыя мадэлі дадалі ў кошце адразу па 15–20 %.

Усё гэта не магло не адбіцца на продажы — на фоне складанага 2020-га іх рост у свеце склаў усяго 4,4 %, а вось у Еўрасаюзе продажы ўпалі на 2,4 %. Але не ўсюды справы ішлі так дрэнна — у суседняй Украіне, напрыклад, было рэалізавана на 20 % машын больш. Што датычыцца Беларусі, то наш рынак, на жаль, абваліўся адразу на 11,2 % — такія звесткі БАА, што аб'ядноўвае дзілеры, якія прадаюць 99 % новых аўтамабіляў у краіне.

У 2021-м было прададзена 46 837 аўтамабіляў, у той час як у пандэмічным 2020-м — 52 768 новых аўто, а ў 2019-м і зусім 64 504 штукі. **Член праўлення БАА Сяргей ВАРЫВОДА** адзначае, што рынак «сціснуўся», адкаціўшыся да паказчыкаў 2017–2018 гадоў.

— Увесь мінулы год мы адчувалі канкурэнцыю фактараў з боку попыту і прапановы. З боку прапановы — агульнавядомы дэфіцыт аўтамабіляў, з боку попыту — значнае скарачэнне аўтакрэдытавання, рост цэн, — растлумачыў сітуацыю на рынку Сяргей Варывода.

Выдаткі на вытворчасць чыпаў, палімераў і металаў павялічваюцца, цэны на кантэйнерныя перавозкі ўзраслі амаль у восем разоў. Гэта адбілася і на кошце аўтамабіляў. Аднак усеагульнае падзенне продажаў зусім не адбілася на аўто вытворчасці нашых суседзяў: напрыклад, істотна дадала Lada: беларусы набылі 11 669 аўто гэтай маркі. Паказчык на 13 % перавышае леташні.

Топ-5 марак аўто, якія куплялі беларусы ў 2021 годзе:

1. Lada (11 669 штук);
2. Geely (7442 штук);
3. Volkswagen (4654 штук);
4. Renault (4173 штук);
5. Kia (3895 штук).

ЧАМУ LADA СТАЛА ЧЭМПІЁНАМ?

Згодна са статыстыкай, з 31 брэнда, што рэалізавалі свае машыны ў 2020–2021 гадах, 17 скарацілі продажы, павялічылі іх — 14. Мацней за ўсіх абваліліся кітайскія Zotye (-82 %) і Changan (-84 %), Skoda абвалілася на 68 %. У выні-

ку адзін з лідараў рынку ў мінулыя гады заняў у агульным спісе толькі 10-е месца.

Чэмпіёнам зноў стала Lada, якой удалося нарасціць продажы адразу на 13 % — да 11 669 штук. Як расказаў Сяргей Варывода, «галоўнай гераніяй» стала «Ніва», выпушчаная ў дзвюх абноўленых версіях. Дзякуючы прыкметна ўзрослым продажам гэтай мадэлі расійскі брэнд утрымаў пальму першынства. Але сваю ролю адыгралі і іншыя фактары.

— Сёння ёсць вялікі дэфіцыт у сегменце таных «седанаў»: Volkswagen Polo, Hyundai Accent і Kia Rio летась былі прадстаўлены на рынку ў недастатковай колькасці. Таму калі танняя, але якасная замежная машына выпалі, Lada Vesta набрала вялікі аб'ём продажаў, — растлумачыў **эксперт аўтамабільнага рынку Сяргей МІХНЕВІЧ**.

VOLKSWAGEN АБЫШОЎ RENAULT

Нягледзячы на тое што Geely страціла адразу 19 %, кітайска-беларускія аўтамабілі карысталіся даволі ўстойлівым попытам — менавіта гэтай марцы аддалі перавагу 7442 пакупнікі, што дазволіла ўтрымаць за сабой другі радок у спісе самых папулярных марак. Па словах экспертаў, прычынай рэзкай прасадкі Geely стала спыненне вытворчасці і продажаў дзвюх недарагіх мадэляў — Emgrand X7 і Emgrand 7.

Hyundai (+83 %), Haval (+110 %) і Mitsubishi (+200 %). Зрэшты, калі глядзець па колькасці, то «японцаў» прадалі ўсяго толькі... 66 штук.

ЯКІ АЎТАМАБІЛЬ ЦЯПЕР САМЫ НАРОДНЫ?

Вышэйяпісаная праблема канкурэнцыі дазволілі расійскай Lada Vesta зноў стаць самай папулярнай мадэллю года — гэтых машын было прададзена 4803 штукі. Як і ў 2020-м, «срэбра» дасталася Volkswagen Polo (3327), які прыкметна ўступіў на дыстанцыі. І гэтак жа, як і ў «забегу» брэндзіраваных жалезных коней, у гэтым рэестры на трэцім радку новы «твар» — Kia Rio (3213), які замяніў Geely Atlas, што сягоння толькі на 9-м радку. З прычыны таго, што на заводзе пад Жодзінам абнавілі мадэльны рад, распачаўшы выпуск Geely Atlas Pro.

Пры гэтым нельга не адзначыць, што мадэлі Geely мелі цалкам вытлумачальную перавагу пры дзяржзакупках. Акрамя таго, банкі працягвалі крэдытаваць куплю гэтых машын па партнёрскай праграме, па стаўках ніжэй за рыначныя.

ЛІЗІНГ — ЗАМЕНА КРЭДЫТАЎ?

Не сакрэт, што львіная доля аўто ў Беларусі купляецца на пазыковыя грошы.

Генадзь СВДЗЕРСКІ, дырэктар СЗАТ «БелДжы», адразу растлумачыў, чаму так атрымалася:

— У колькасным выражэнні мы рэалізавалі на айчынным рынку менш аўтамабіляў, але выручка атрымалі больш у параўнанні з 2020-м. Гэта сведчыць аб тым, што ў 2021 годзе мадэльны рад сышоў у прэміяльны сегмент. Напрыклад, з'явіўся Geely Atlas Pro.

Уплыў пандэміі на работу завода мы адчулі толькі ў кастрычніку. У нас сярэдні ўзрост супрацоўнікаў — 30 гадоў. І падчас першых хваль мы лічылі, што моладзь у асноўным без бальнічных праходзіць праз гэтую справу. Але ўвосьень мы адчулі немагчымасць выконваць планавыя задачы з-за недахопу персаналу. Што датычыцца крэдытавання і лізінгу ў краіне, то ў нас дзейнічаюць абедзве праграмы. Аформлены дагаворы з асноўнымі банкамі. Каля 80 % фізічных асоб купляе машыны менавіта ў лізінг або крэдыт.

А вось на трэцім-чацвёртым месцах адбылася ракіроўка — Volkswagen (хоць у яго продажы ўпалі на 16 %) абышоў на 12-месячнай дыстанцыі Renault, у якога вельмі рэзкі спад продажаў (-39 %). «Немцаў» было прададзена 4654 штукі, «французаў» — 4173.

Калі казаць пра найбольшы рост, то ім могуць пахваліцца

пытаннях, — некалькі брэндаў актыўна прапрацоўваюць гэты варыянт. Прычым такая арэнда можа быць як кароткатэрміновай, так і доўгатэрміновай, — кажа эксперт аб перспектывах фінансавых інструментаў для рынку.

КУДЫ РУШАЦЬ ЦЭНЫ?

Кажучы пра тое, чаму рынак у 2021-м зноў «сціснуўся», Сяргей Варывода назваў тры прычыны: дэфіцыт аўтамабіляў (няхай і не гэтак ярка выявіўся), сур'ёзны рост цэн (яны дасягнулі гістарычнага максімуму — як у рублях, так і ў валюце) і значнае скарачэнне аўтакрэдытавання.

Ацэньваючы перспектывы беларускага аўтарынку ў 2022 годзе, прадстаўнік БАА адзначае наступнае.

— Калі на яго працягнуць аказваць ціск тыя ж фактары плюс рэальныя грашовыя даходы вырастуць максімум на 2 %, што закладзена ў прагнозе сацыяльна-эканамічнага развіцця, то беларускі рынак будзе знаходзіцца «каля нуля» ці нават хутчэй знізіцца.

Мне здаецца, што рост цэн прытармазіцца і ў другім паўгоддзі спыніцца, — наступіць момант, калі вытворцы адновяць вытворчасць у поўным аб'ёме і дэфіцыт машын знікне. Пасля таго як склады будуць напоўнены, дзілеры пачнуць працаваць з патэнцыяльнымі пакупнікамі прызабытымі метадамі — акцыямі, зніжккамі і гэтак далей.

Вядома, дадзена ацэнка — без уліку курсавых ваганняў, калі не здарыцца дэвальвацыі беларускага рубля, рэзюмаваў Сяргей Міхневіч.

Тое, што самымі прадаванымі застаюцца «бюджэтнікі», было вядома. А як справы з прэміум-сегментам? Сумарна сярод марак Audi, Mercedes, BMW, LR, Volvo, Jaguar, Porsche і Lexus набыта 1 933 адзінкі (+32 % да паказчыка 2020-га). Гэта 4,1 % ад агульнай колькасці рэалізаваных машын.

Што датычыцца камерцыйных аўтамабіляў, то на першым месцы па продажы GAZ Gazel Next Track (chassis) (919 штук з'ехала з салонаў). На другім — UAZ СДР Van (896), на трэцім — GAZ Gazel Next Van (433).

У БЕЛАРУСЬ ЗАВЯЗУЦЬ ЯШЧЭ 900 GEELY GEOMETRY C

А цяпер — да электрамабіляў. 43 машыны (супраць 16 за 2020-ы) забралі з салонаў новыя ўладальнікі. Паказчыкі павялічыліся не без заслугі Geely. У канцы года ў продажы нарэшце з'явіліся мадэлі Geometry C па 32 тысячы долараў. У «БелДжы» настроеныя вельмі аптымістычна, у 2022-м плануецца завезці для зборкі яшчэ 900 электракараў. Праўда, іх пачнуць рэалізоўваць толькі ў другім паўгоддзі.

— Попыт на электрамабілі ёсць. Усяго летась мы планавалі завезці 950 транспартных сродкаў, быў

нават заключаны адпаведны дагавор. Аднак у выніку да нас трапілі толькі 50. У кожным дзілерскім цэнтры цяпер можна аправаваць гэтую машыну, правесці тэст-драйв, — падзяліўся Генадзь Свідзерскі.

— Спадзяваліся, што мытныя льготы ў рамках ЕАЭС будуць падоўжаныя для электрамабіляў, але, на жаль, такога не адбылося. Гэта на 15 % падаражае і без таго нятанныя аўтамабілі. Але я вельмі спадзяюся, што тэхнічныя выдаткі, работы, якія будуць весціся на заводах, а таксама якія рэгулююць прававыя дакументы на працягу гэтага года, стануць удасканаленай. І гэты від транспарту будзе больш даступным.

Усяго заводам «БелДжы» ў 2021 годзе было выраблена і рэалізавана 29 952 транспартныя сродкі. 85 % з іх адправіліся на экспарт у Расію і Казахстан. У снежні з канвеера сышоў 100-тысячны аўтамабіль.

Вядомыя планы і на гэты год: за найбліжэйшыя 12 месяцаў Geely плануе збыць 37 тысяч адзінак. Мадэльны рад будзе папоўнены бюджэтнымі «седанамі» SS11. У другой палове 2022-га ў салонах з'явіцца Geely KX11, працягнуцца продажы красавера Tigella.

— Сёлета мы маем намер пашырыць колькасць сэрвісных цэнтраў. Да любога з іх павінна быць менш за сто кіламетраў. Таму адкрываем пункты продажаў у Полацку, Мазыры, Пінску, Баранавічах.

РАХУНАК-ДАВЕДКА СЫДЗЕ Ў ГІСТОРЫЮ?

Чаго чакаюць эксперты ў хуткім часе? Афіцыйнага прагнозу ў БАА няма. Сваім меркаваннем падзяліўся толькі **Дзмітрый ЯРОТА, член праўлення Беларускай аўтамабільнай асацыяцыі**.

— Падзенне па продажы працягнецца. Ці будзе яно фатальным? На дзесяці працэнтах, мне здаецца, яно спыніцца. Потым мы выйдзем на плато і пойдзем уверх. Таму сапраўды радуе лічба ў 900 электрамабіляў, якія людзі гатовыя купляць. Калі гэты сегмент пачне расці, будзе вельмі выдатна.

Дарэчы, будучы змяненні і ў заканадаўстве. Сяргей Варывода таксама адзначае, што ў найбліжэйшы час эксперты чакаюць новую рэдакцыю Указа № 504.

— Ён у значнай ступені датычыцца аўтамабільных дзілераў. Будзе скасаваны праслаўты рахунак-даведка, а таксама ўдакладнены парадак рэгістрацыі пісьмовых дагавораў паміж фізічнымі і юрыдычнымі асобамі. Плануецца ўвод абавязковых безнаўных разлікаў паміж імі, незалежна ад таго, хто з'яўляецца прадаўцом і пакупніком. Наш рынак павольна рухаецца да большай празрыстасці.

Данііл ДЗМІТРЫЕЎ.

Спорт-тайм: наш фармат

БЕЛАРУСКІЯ ГІМНАСТЫ — НА П'ЕДЭСТАЛЕ

У традыцыйным аглядзе «Звязды» расказваем спартыўныя навіны

ГЕРОІ ТЫДНЯ. Беларускія гімнасты заваявалі чатыры медалі на першым этапе Кубка свету па спартыўнай гімнастыцы, які праходзіў у нямецкім Котбусе з 24 да 27 лютага. Ягор Шарамкоў перамог у вольных практыкаваннях, яго выступленне суддзі ацанілі на 13,933 бала. Тры медалі заваявала Настасся Сманцэр: «серабро» ў вольных практыкаваннях, «бронзу» па выніках выступлення на бярвяне і рознавысокіх брусах. Другі этап Кубка свету па спартыўнай гімнастыцы сезона 2022 года пройдзе з 2 да 5 сакавіка ў Катары.

ЦЫТАТА ТЫДНЯ. «Па выніках выступленняў на этапах Кубка свету ліцэнзіі атрымалі 10 чалавек, пазней нам дадалі яшчэ два дадатковыя пропускі на Гульні. На гэтыя месцы мы вырашылі ўзяць маладых хлопцаў, якім няма яшчэ і дваццаці, каб яны загадзя адчулі, што такое Паралімпіада. У адносінах да сусветных лідараў у нас невялікая каманда, але, калі ўсё складзецца добра, мы рэальна можам прэтэндаваць на 5—7 медалёў. Вядома, узнагароды — гэта вельмі добра. Але для мяне яшчэ большым поспехам будзе, калі нашы паралімпійцы, дзякуючы сваім вынікам, матывуюць людзей з абмежаванымі магчымасцямі займацца спортам, і ў цэлым весці больш актыўны лад жыцця», — сказаў старшыня Нацыянальнага паралімпійскага камітэта Алег Шэпель на ўрачыстых провадах беларускай каманды на Паралімпійскія гульні ў Пекін.

АБ'ЯВА ТЫДНЯ. Беларуская федэрацыя біятлона заявіла, што нацыянальная каманда Рэспублікі Беларусь не прыме далейшы ўдзел у чарговых этапах Кубка свету па біятлоне сезона 2021—2022 гадоў. Дагэтуль Міжнародны саюз біятлістаў прыняў рашэнне, што беларускія і расійскія біятлісты будуць выступаць на этапах Кубка свету і Кубка IBU ў нейтральным статусе. У IBU пастанавілі, што на спаборніцтвах пад эгідай Міжнароднага саюза біятлістаў не будуць гучаць гімны Беларусі і Расіі, не будуць вывешвацца сцягі краін, акрамя таго, нацыянальных сімвалаў не павінна быць і на экіпіроўцы страляючых лыжнікаў. Таксама расійскія і беларускія біятлісты не змогуць атрымліваць ачкі ў залікі Кубка нацый і эстафет.

НЯЎДАЧА ТЫДНЯ. Беларускія лыжнікі засталіся без узнагарод чэмпіянату свету па лыжных гонках сярод юніёраў і моладзі. Краіну на гэтым форуме прадстаўлялі Валерыя Давыдзенка, Ульяна Хоміч, Ягор Шпунтаў.

ПАЗІЦЫЯ ТЫДНЯ. Беларуская тэністка Арына Сабаленка ў абноўленым рэйтынгу Жаночай асацыяцыі тэніса заняла 3-ю пазіцыю, апусціўшыся з другога радка. У яе актыве 4853 балы. На мінулым тыдні Арына Сабаленка дайшла да чвэрцьфіналу буйнога турніру ў Катары, дзе ўступіла польскай тэнісістцы Ізе Свэнтэк, якая ў выніку выйграла гэтыя спаборніцтвы. Былы лідар сусветнага рэйтыngu Вікторыя Азаранка засталася на 16-м месцы (2272 ачкі). Аляксандра Сасновіч займае 60-ю пазіцыю (1028), у Вольгі Гаварцовай 150-е месца (423), Юлія Гатоўка на 180-м радку (368).

У рэйтынгу Асацыяцыі тэністаў прафесіяналаў упершыню на першы радок падняўся расіянін Даниіл Мядзведзеў. Ён абышоў серба Новака Джокавіча, які займаў гэтае месца з лютага 2020 года. Найлепшы з беларускіх тэнісістаў Ілья Івашка займае 43-е месца (1179 балаў), у Ягора Герасімава 152-я пазіцыя (422 балы).

СТРАТА ТЫДНЯ. Ва ўзросце 46 гадоў памёр беларускі барэц грэкарыйскага стылю Дзмітрый Дзябелка, прызёр Алімпійскіх гульняў 2000 года ў Сіднэе. Алімпійскі п'едэстал гонару Дзмітрый Дзябелка падзяліў з такімі славутымі барцамі, як расіянін Аляксандр Карэлін і амерыканец Рулон Гарднер. У 2003 годзе ў Дзмітрыя дыягнаставана цяжкае захворванне нырака, у 2006 годзе яму была зроблена аперацыя.

Валерыя СЦЯЦКО
Фота з адкрытых крыніц.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.58	18.46	10.48
Віцебск	7.50	18.34	10.44
Магілёў	7.49	18.36	10.47
Гомель	7.43	18.35	10.52
Гродна	8.13	19.02	10.49
Брэст	8.11	19.05	10.54

Месяц

Апошняя квадра
24 лютага.
Месяц у сузор'і Рыб.

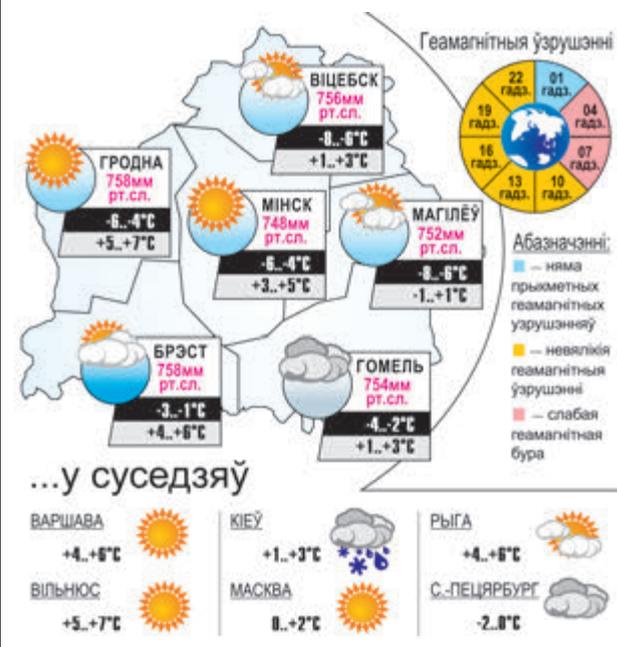
Імяніны

Пр. Данілы, Ільі, Паўла, Самуіла.
К. Антаніны, Фелікса.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

1 САКАВІКА

1907 год — нарадзіўся (г. Рагачоў) Аляксандр Ільіч Гінцбург, беларускі і рускі кінааператар, рэжысёр, заслужаны дзеяч мастацтваў БССР. У 1948—1958 гадах працаваў на кінастудыі «Беларусьфільм». Аператар мастацкіх фільмаў «Член урада», «Валерый Чкалаў», фільмаў-спектакляў «Пяноць жаваранкі», «Паўлінка» і іншага. Па сваіх сцэнарыях зняў фільмы «Аднойчы ноччу» і «Гіпербалойд інжынера Гарына».

1917 год — нарадзіўся Фёдар Іванавіч Шмакаў, акцёр і рэжысёр, народны артыст БССР і СССР. З 1939 г. працаваў у Дзяржаўным рускім драматычным тэатры Беларусі ў Магілёве, з 1941-га — у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Коласа. Акцёр шырокага творчага дыяпазону. Зняўся ў кінафільмах «Узнятая цаліна», «Балтыйскае неба», «Людзі на балоце», «Час выбраў нас» і іншых. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР.

1942 год — па загадзе Вярхоўнага Галоўнакамандуючага на базе Першага Омскага ваенна-пяхотнага вучылішча імя М. В. Фрунзэ пачалося фарміраванне 308-й стралковай дывізіі. 9 верасня 1942 года байцы дывізіі прынялі першы бой. Дывізія брала ўдзел у бітве пад Сталінградам, на Курскай дузе, вызваляла Бранск, Клімавічы, Касцюковічы. 23 верасня 1943 года 308-я стралковая дывізія была пераўтворана ў 120-ю гвардзейскую дывізію, усе яе часці і падраздзяленні сталі гвардзейскімі. 23 лютага 1944 года злучэнне фарсіравала Дняпро і ў ноч на 24 лютага вызваліла горад Рагачоў. За доблесць і мужнасць, праяўленыя ў баях за Рагачоў, загадам Вярхоўнага Галоўнакамандуючага 26 лютага 1944

Падзеі

года дывізіі прысвоена ганаровае найменне Рагачоўскай. Сёння брыгада носіць найменне 120-й гвардзейскай Рагачоўскай Чырванасцяжнай, ордэнаў Суворова і Кутузава асобнай механізаванай брыгады імя Вярхоўнага Савета Беларускай ССР. Дыслакуецца ў Мінску.

1325 год — Масква стала царкоўным цэнтрам Русі: князь маскоўскі Іван Каліта пераканаў мітрапаліта Пятра перанесці рэзідэнцыю з Уладзіміра ў Маскву.

1555 год — французскі фармацэўт і алхімік Мішэль дэ Нострдам, вядомы таксама як Нострадамус, апублікаваў сваю кнігу прадказанняў.

1887 год — у Пецярбургу членамі тэарэтычнай фракцыі партыі «Народная воля» планавалася замах на імператара Аляксандра III. Але спроба не ўдалася: за тэарэтыстамі ўжо даўно сачыла паліцыя, іх усіх арыштавалі. Удзельнікаў і арганізатараў замаху (15 чалавек) судзілі 15—19 красавіка ў Асобай прысутнасці ўрадавага Сената. Спачатку суд прыгаварыў да пакарання смерцю ўсіх змоўшчыкаў, але Аляксандр III зацвердзіў вышэйшую меру толькі пяцям з іх. 20 мая 1887 года ў Шлісельбургскай крэпасці былі павешаны Ульянаў (старэйшы брат Ульянава-Леніна), Андрэюшкін, Генералаў, Асіпанаў і Шавыроў, астатнія прыгавораны да розных тэрмінаў катаргі і ссылкі ў Сібір.

1937 год — нарадзіўся Яўген Дзмітрыевіч Дога, малдаўскі кампазітар, народны артыст ССР і Малдаўскай ССР. Аўтар кантат, сімфоній, песень, музыкі да кінафільмаў («Табар сыходзіць у неба», «Мой ласкавы і пашчотны звер»). Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

ВАЛЯНЦІНА АКОЛАВА:

«Лепшыя думкі і словы з маўчання».

Людзі

УСМІХНЕМСЯ

— Каханы, давай зоймемся ролевымі гульнямі. Уяві, што ты прыйшоў у публічны дом.

— Ну, калі хочаш, давай.

— Мужчына, мужчына, не хочаце адпачыць з дамай?

— А ў вашай установе нічога больш прыстойнага няма?

Публічнае цытаванне слоў начальніка — гэта прыхаваная форма хабару.

А вы ведаеце, што пешаход на «зебры» — гэта кавалерыст?

У б а ч ы ў ш ы
Машу на пляжы, матэматык Сярожа зразумеў: тое, што ён яшчэ ўчора лічыў выпуклымі паверхнямі, — гэта практычна былі плоскасці.

— Таня, я цябе кахаю, ты выйдзеш за мяне за муж?

— Толя, цяпер не магу, патэлефануй увечары.

Прачытай другую за гэты год кнігу. Цяпер не ведаю, як пазбавіцца ад ап'яняльнага адчування перавагі над навакольнымі.

Кажы ўсім, што раніцай бегаеш. Не ўдакладняй, што ад адказнасці і праблем.

